

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1900)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του έσωτερικού και του
έξωτερικού καθώς και τους φίλους του Μικρού Χωριού Εύρυτανίας.

(Σημ.: Τὰ ένυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τή γνώμη τοῦ συγγραφέα τους)

Περίοδος Β' — Χρόνος 14ος
Τόμος 2ος 'Αρ. φύλλων 13-14

Ίούλιος — Δεκέμβριος 1981
και Γενάρης—Μάρτης 1982

Ετήσια συνδρομή:

Έσωτερικό Δρχ. 500
Έξωτερικό Δολ. 20
Έταμιών, ΝΠΔΔ, κλπ. Δρχ. 1000

Υπεύθυνοι σύμφωνα με τὸ νόμο:

Συντάξης: Μεν. Κουτσούκης, Ἀγλαό-
ρου 19—21, Ἀθήνα (404), τηλέφ
92.38.197.

Τυπογραφείου: Γερ. Μαυρογεώργης,
Σεργίου Πατριάρχου 6, Ἀθήνα,
τηλ. 36.07.938.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

— Πρόσκληση Γενικής Συνέλευσης	1
— Ἀπολογισμὸς Ἐσόδων — Ἐξόδων 1981	2
— Εὐχές 1982: Ποίημα, Ρ. Ζαλοκώστα	3
— Ὁ Ἔρανος καὶ ἡ ἐπισκευὴ τῆς Μεταμόρφωσης: Γ. Δημοπούλου	4
— Ἡ Ἀπώλεια τοῦ Παπα - Δημήτρη μας	9
— Διακεκριμένοι Μικροχωρίται τῆς Πόλης: Δ. Κοκκάλα	11
— Μικρὸ Χωριὸ τὸ λένε: Ποίημα, Χαρ. Δ. Τριανταφύλλη	15
— Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας διὰ τοὺς νέους: Β. Κομματᾶ	16
— Αὐτοβιογραφικά: Μ. Νικολόπουλου	18
— Τὸ Ἀρχαῖο Κλαψί: Α. Κονδύλη	21
— Τὸ Διήγημά μας, Ἡ Θυσία: τοῦ Ζαχαρία Παπαντανίου	27
— Τὸ Μικρὸ Χωριό: Δημ. Φαλλῆ	31
— Ἀνάγκες, συναισθήματα καὶ προοπτικὲς τοῦ Μετανάστη: Γ. Σταυράκη	33
— Ἐγκαίνια Μουσείου Μικροῦ Χωριοῦ	35
— Ἀπὸ τῆ σκοπιᾶ τῆς Ἀδελφότητος	37
— Ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Εὐρυτανίας	43
— Μικροχωρίτικα Γράμματα: Γράμματα Ξενητεμένων μας	45
— Ἐγκριση γιὰ ἀνέγερση Μνημείου	50
— Τί εἶναι ὁ Ἕλληνας: Δ. Κοκκάλα	51
— Λίγα λόγια γιὰ κείνους πὸ ἐφυγαν	52
— Πορτραῖτα τοῦ Χωριοῦ μας	52
— Χειρόγραφα κειμήλια	54

Ἐξώφυλλο: Ἡ Μεταμόρφωση χιονισμένη. (κλισέ: εὐγενὴς προσφορὰ κ. Βασιλῆ Βίγλα, Γραφικὲς Τέχνες. Φωτογραφία, εὐγενὴς προσφορὰ κ. Παν. Χ. Μαστρογεωργόπουλου)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἀδελφότητος, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 12 τοῦ Καταστατικοῦ καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 216) 23.1.82 ἀπόφασή του, καλεῖ τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος καὶ ὅλους τοὺς Μικροχωρίτας πού θέλουν νὰ γίνουν μέλη νὰ συνέλθουν στὴν ἐτήσια Γενικὴ Συνέλευση τὴν 28ην Μαρτίου τρέχοντος ἔτους, ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 9 πρωινῆ στὴν αἴθουσα τῆς Ἐνώσεως Λαμιέων, Βηλαρᾶ 1, 8ος ὄροφος, ὄπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου (Ὁμοιοίας) τηλ. 52.38.306 μὲ τὰ παρακάτω θέματα:

1) Ἐκθεση πεπραγμένων κατὰ τὸ 1981 καὶ λογοδοσία τοῦ ἀπερχομένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

2) Ἐκθεση τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς 1981 καὶ προϋπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων 1982.

3) Ἐγκριση τῶν πεπραγμένων 1981, τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἐξόδων 1981 καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων δημοσιεύεται εἰς τὸ κυκλοφοροῦν τεύχος τοῦ περιοδικοῦ μας «Μικροχωρίτικα Γράμματα».

4) Συζήτηση καὶ ἀποφάσεις γιὰ διάφορα θέματα τοῦ χωριοῦ μας καὶ τῆς Ἀδελφότητος μεταξὺ τῶν ὁποίων:

α) Ἡ ἐπίσκεψή τοῦ Ἰ. Ν. τῆς Μεταμορφώσεως καὶ ὁ σχετικὸς ἔρανος.

β) Προώθηση τοῦ θέματος γιὰ ἀνέγερση μνημείων ἐκτελεσθέντων κατὰ τὸ 1942 ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, τῶν θυμάτων τῆς κατολίσεθης καὶ τῶν πεσόντων εἰς τοὺς ἀπελευθερωτικoὺς πολέμους τῆς πατρίδος Μικροχωριτῶν.

γ) Ἰδρυσις Οἰκοδομικοῦ Συνεταιρισμοῦ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ χώρου κατολίσεθης καὶ συζήτηση σχετικῶν θεμάτων.

δ) Ἐπίστρωση τοῦ μεταξὺ τῶν δύο οἰκισμῶν τοῦ χωριοῦ δρόμου.

ε) Ἐγκατάσταση τηλεφῶνων στὸ παλιὸ Χωριό.

στ) Ἡ ἐπέκταση κατὰ τὸ καλοκαίρι τῆς λεωφορειακῆς ἀπὸ τοῦ Καρπενησιοῦ συγκοινωνίας μέχρι τοῦ παλιοῦ Χωριοῦ.

ζ) Προτάσεις γιὰ τροποποίηση ἀπὸ εἰδικὴ συνέλευση ἄρθρων τοῦ Καταστατικοῦ.

5) Ἐκλογή νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ νέας Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Παρακαλοῦμε ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἰδιαίτερα τὰ νεώτερα νὰ ἔλθουν γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ Συνέλευση κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ καὶ ἀποφύγουμε τὴν ἀναβολή, πράγμα πού θὰ εἶναι δύσκολο καὶ θὰ διπλασιάσει τὴ δαπάνη.

Ἐὰν πάντως δὲν θὰ ἔχουμε ἀπαρτία θὰ ἐπαναληφθεῖ κατὰ νόμο ἡ Συνέλευση τὴν ἐπομένη Κυριακὴ στὴν αὐτὴ αἴθουσα καὶ τὴν ἴδια ὥρα.

Ὅσοι δὲν μποροῦν νὰ ἔλθουν δύνανται νὰ ἐξουσιοδοτήσουν ἕναν ἄλλον μὲ τὸ παρατιθέμενο ὑπόδειγμα. Κάθε ἐξουσιοδοτημένος μπορεῖ νὰ ἀντιπροσωπεύσει τὸ πολὺ πέντε ἄλλους.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ

Πρὸς τὴν Ἀδελφότητα Μικροχωριτῶν «Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος»

Ἀστυδάμαντος 17, Ἀθήνας 516

Τὸ ὑπογραφόμενον μέλος τῆς Ἀδελφότητος ἐπειδὴ δὲν μπορῶ νὰ παραστῶ στὴ συνέλευση τῆς 28.3.82 ἐξουσιοδοτῶ μὲ τὴν παρούσα μου ἐπιστολή, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 12 τοῦ Καταστατικοῦ, τὸν κ. ὅπως παραστῆ γιὰ μένα καὶ ψηφίσει γιὰ λογαριασμό μου.

Ἐν τῇ 1982

Ὁ ἐξουσιοδοτῶν

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ 1981

ΕΣΟΔΑ

Υπόλοιπον Ταμείου προηγούμενης χρήσης δρχ.	40.418
Από συνδρομιές μελών δρχ.	28.552
Από συνδρομιές περιοδικού «Μικροχωρίτικα Γράμματα»	34.300
Δωρεές προς την Αδελφότητα	17.134
Δωρεές για το δρόμο κλπ.	76.000
Δωρεές για ανέγερση μνημείων	42.300
Από τη συνεστίαση στο χωριό τής 20.8.81	18.800
Χορηγήσεις από τα Κρατικά Λαχεία δρχ. 50.000+40.000	90.900

Σύνολο εσόδων 1981

307.086

347.504

====

ΔΑΠΑΝΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Γ. Συνέλευση - Απολογισμός	2.770	
Δακτυλογραφήσεις	3.150	
Διάφορες δαπάνες	2.561	
Συνδρομή 2 ετών περιόδ. Στερεά Έλλάς	1.476	9.957

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Χαρτί - έκτύπωση - κλισέ	39.682	
Γραμματόσημα κλπ. αποστολής	5.450	
Βιβλιοδέτηση τόμων	3.943	49.075

ΕΠΙΣΚΕΥΗ Ι. Ν. «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

Είσοφοι εις τόν ξέρανον	50.000	
Δαπάνες υποβοηθήσεως ξέρανου	4.122	
Αλλαγή κλειδαριάς, έπισκευή παροχής νερού	3.560	57.682

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Μ. Χ.

Βράβευση άριστούχων μαθητών και δώρα προς μαθητές του Δημοτικού Σχολείου	8.304
--	-------

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ

Δαπάνες έγκαινίων λαογραφικού Μουσείου	7.759	
Φωτογραφίες και πίνακες	2.800	
Αγορά πύγκ - πόγκ	3.700	
Φωτισμός ΔΕΗ	969	15.318

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΧΕΛΙΔΟΝΑ»

Χαρτόσημο εισπραττομένων ένοικίων	2.592	
Επιβάρυνσή μας από φωτισμόν	1.321	
Κάγκελα και γλάστρες πλατείας	10.100	14.013

ΕΥΧΕΣ 1982

Μέ τις καλλίτερες εϋχές, για τόν καινούργιο χρόνο

Ι δίως, νάν' χαρούμενος και με καλήν υγείαν.

Κι' εϋχομαι στόν καθένα σας και στην Εϋρυτανία.

Ρόδινες νάν' οι μέρες σας, γιορτή, ή κάθε μία,

Ολη ή χρονιά νάν, τυχερή, γεμάτη εϋτυχία.

Χώμα, όταν θά πιάνετε, να γίνεται χρυσάφι,

Ωρες χαράς, νάναι για σās, στο σπίτι, στο χωράφι,

Ρούμελη, πίνω ένα κρασί, απόψε στην υγεία σου,

Ιδανικά λεβέντικα, όπως είν' τά δικά σου,

Ολοι μας καμαρώνουμε εσέ και τά παιδιά σου.

P. Ζαλοκώστα

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Έκσκαφές, μεταφορές μπαζών και πλέγματα 33.850

Δαπάνες συντηρήσεως αύλακιών 3.527

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΜΕΛΩΝ 21.2.81

Έκτύπωση και αποστολή προσκλήσεων 2.722

Σύνολο δαπανών 194.448

Υπόλοιπον Ταμείου 153.056

347.504

=====

Άθινα 23 Φεβρουαρίου 1982

Τό Διοικητικό Συμβούλιο

Η Έξελεγκτική Έπιτροπή

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

Τοῦ κ. Γ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, Προέδρου τοῦ Δ.Σ.

Ὁ ἐργολάβος κ. Λάμπρος Σαμαράς, πού ανέλαβε τήν ἐπισκευή τοῦ Ναοῦ βάσει τῆς ἀπό 21 Σεπτεμβρίου 1980 δημοπρασίας καί τοῦ ἀπό 31 Ὀκτωβρίου 1980 συμφωνητικοῦ μέ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο μέ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀείμνηστο Παπαδημήτρη Καραπάνο, ἐτελείωσε ἐντὸς τῆς συμφωνημένης προθεσμίας 30 Σεπτεμβρίου 1981, ὅλες τίς ἐργασίες, πού ἀφοροῦσαν τὸν τροῦλο καί ὀλόκληρη τὴ στέγη καί προβλεπόταν ἀπὸ τὴ μελέτη τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ κ. Φώτη Παπανάγγου, ὅπως καί τίς πρόσθετες ἐκείνες πού κρίθηκαν ἀναγκαῖες καί ἀπαραίτητες σύμφωνα μέ τὴν πρόβλεψη τῆς ἴδιας μελέτης. Δηλαδή στηρίχτηκε ὁ τροῦλος, πού ἦταν καμωμένος ἀπὸ πουρί, μέ λεπτὲς καί ἀλληλοσυνδεόμενες ὀπλισμένες πλάκες τσιμέντου, ὑέθηκε στὴ βάση (ὄλη πρόσθετη ἐν σχέσει μέ τὴ μελέτη ἐργασία) καί σκεπάστηκε ἐντεχνα μέ παραδοσιακὰ κεραμιῖδια. Στρώθηκε ὄλη ἡ στέγη μέ ἐλαφρὴ ὀπλισμένη πλάκα τσιμέντου ἀφοῦ ἀπαλλάχτηκε ἀπὸ πάρα πολλὰ μπάζα. Ἡ πλάκα τῆς στέγης συνδέθηκε μέ ἰσχυρὸ ὀπλισμένο σενάζ στὸ στεφάνι τῶν τοίχων καί ἐπικαλύφθηκε μέ ἐλενίτ, πάνω στὸ ὁποῖο κολλήθηκαν βυζαντινὰ κεραμιῖδια. Μὲ μια κουδέντα ἀλλάξε ἐξ ἑλκλήρου ἡ στέγη καί ὁ τροῦλος, στερεώθηκαν, ἀσφαλίστηκαν καί παρουσιάζονται μέ παραδοσιακὴ ἐμφάνιση πού συνδυάζεται μέ τὸ βυζαντινὸ ἀρχικὸ σχέδιο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Ὁρλάνδου. Καί ἦταν ἡ στέγη τὸ μεγάλο πρόβλημα πού εὐτυχῶς λύθηκε.

Ἀπομένουν βεβαίως νὰ γίνουν τὸ τοιχεῖο ὑποστηρίξεως γύρω - γύρω τῶν θεμελίων, νὰ συνδεθεῖ τὸ ἐξωτερικὸ ὀπλισμένο περίβλημα τοῦ τροῦλου μέ ἀνάλογο ἐλαφρότατο ἐσωτερικὸ περίβλημα, νὰ γίνουν ὀλίγα ἐσωτερικὰ ἐπιχρίσματα, νὰ γίνει ὁ ἐξωτερικὸς περιμετρικὸς διάδρομος εἰς ἀντικατάσταση τοῦ καταστραφέντος καί νὰ πεταχτοῦν τὰ μπάζα ἀπὸ ὅλες τίς ἐργασίες.

Ἡ στέγη καί ὁ τροῦλος πού ἔγιναν ἐστοίχισαν περίξ τῶν 2.000.000 δρχ. ἔναντι προϋπολογισθέντος 1.000.0000.

Οἱ ὑπόλοιπες ἐργασίες προϋπολογίζονταν γιὰ 865.000 δραχμὲς καί ὑπολογίζεται παρὰ τὴ νέα ἐργασία ἐσωτερικῶς τοῦ τροῦλου νὰ μὴ ὑπερβοῦν τὸ ποσὸν τοῦτο, γιατί θὰ γίνουν ὀλιγότερα ἐπιχρίσματα.

Καί τώρα ὁ ἔρανος:

Συγκεντρώθηκαν μέχρι σήμερα ἀπὸ πρόθυμες καί ἐγκάρδιες εἰσφορὲς Μικροχωριτῶν στὴν Ἑλλάδα καί τὰ πέρατα τοῦ Κόσμου, ἀλλὰ καί μερικῶν φίλων τοῦ χωριοῦ μας, οἱ ὁποῖες ὅλες δημοσιεύονται ὀνομαστικῶς πάρα κάτω, δραχμὲς 1.795.379

Ἀπὸ πώληση παλιῶν κεραμιδιῶν	13.000
Προστέθηκε ἀπὸ τὸ ὑποκατάστημα -τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Καρπενησίου ὅπου κατατίθεται κάθε ὄρωρὰ δρχ. τόκος	107.890

Ἔτσι ὅλον	1.916.269
Ἀπὸ αὐτὰ ἐπληρώθησαν στὸν ἐργολάβο δρχ.	1.760.000
στὸν μηχανικὸ	76.941
Σύνολο δρχ.	1.836.941

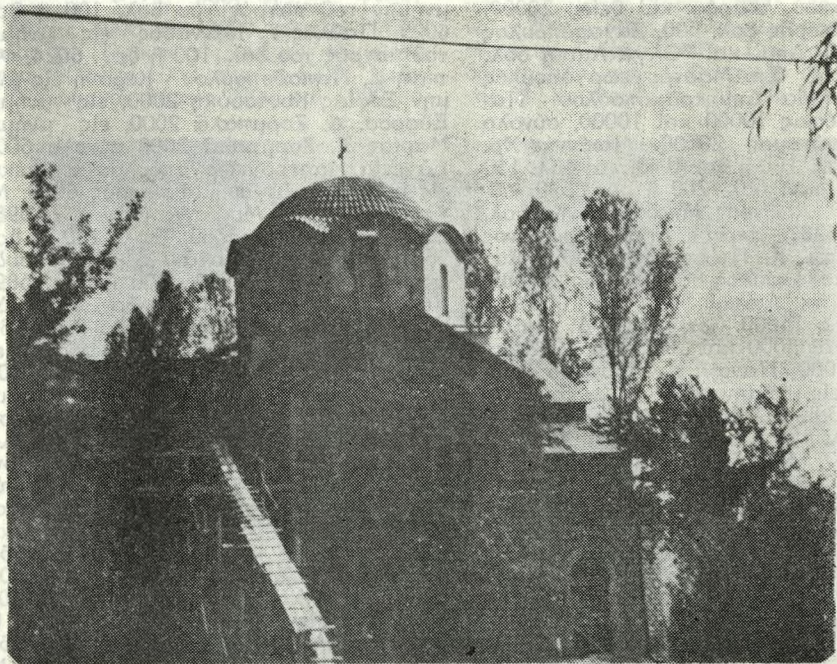
Ἔτσι ἀπομένει ὑπόλοιπο 79.328

Ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο τοῦτο 61.327 δρχ. ἀπομένουν καταθετιμένες στὴν Τράπεζα

και δρχ. 18.000 θα κατατεθούν μόλις εξαργυρωθούν δολ. 300 από την Ἀμερική, από εισφορές ἐκεί Μικροχωριτών. Καί τὸ συμπέρασμα:

Ἡ σπουδαία και μεγάλη δουλειά ἐγινε. Ἡ ἀπομένουσα θά γίνει ἐντός τοῦ 1982 ἂν συνεχισθεῖ ὁ ἔρανος.

Γιὰ τοῦτο και τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο ὑπὸ τὸν δραστήριο και καλοκάγαθο Πρόεδρο - Ἱερέα τοῦ Μεγάλου Χωριοῦ κ. Κώσταν Λαμιπαδάρη και τὸν ἀντιπρόεδρο

Ἡ στέγη τῆς Μεταμόρφωσης, πρὶν ἀκόμη ὀλοκληρωθεῖ ἡ ἐπισκευή της

Πρόεδρο τῆς Κοινότητος Ἐπαμ. Παπαδῆ και ἡ Ἑρανική Ἐπιτροπή ἀλλὰ και σύσσωμη ἡ Ἀδελφότητα, πού εἶναι ἀφιερωμένη στή Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος ἀφοῦ εὐχαριστήσουν ἅπαντας ἐξ ὅλης ψυχῆς και καρδίας ἀπευθύνονται διὰ μίαν ἀκόμη φεράν πρὸς ὅλους τοὺς Μικροχωριτες και τοὺς φίλους αὐτῶν και τοὺς θερμοπαρακαλοῦν νὰ ξαναβάλουν τὸ χεράκι στήν ἀργυρή τους τσέπη, ὅπως ἔλεγε ὁ μακαρίτης Παπαδημήτρης.

ΟΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Καπνοβιομηχανία Γ. Α. Κεράνης Α.Ε. δύο δόσεις ἀνά 100.000, δρχ. 200.000. Γεώργιος Κ. Δημόπουλος δόσεις 15.000 και 10.000 και εἰς μῆνην Κούλας Κουρδούβελη δρχ. 30.000, σύνολον 55.000. Ἀδελφότης Μικροχωριτῶν «ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος» 50.000. Σπυριδοῦλα Εὐαγγέλου Πιστιόλη 50.000. Ἰωάννης Δ. Δερματᾶς δό-

σεις 25000 και εἰς μῆνην Σοφίας Κουτσούκη δρ. 10000, σύνολο 35000. Κώστας Ἰω. Δερματᾶς εἰς μῆνην τῶν γονέων τοῦ Ἰωάννου και Αἰκατερίνης 30000. Ἀθαν. Ν. Κεράνης δόσεις 5000 και 5000 και 20.000, σύνολο 30.000. Βασίλης Ν. Κοματᾶς δόσεις 5000 και 20000, σύνολο 25000. Μαργαρίτα Ν. Κεράνη εἰς μῆνην τοῦ συ-

ζύγου της 10000, εις μνήμην τοῦ συζύγου της ἐπί τῇ συμπληρώσει 10ετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ 10000, εις μνήμην ἱερέως Δ. Καραπάνου 2000, εις μνήμην Σοφίας Κουτσούκη 1000, εις μνήμην Ἀθηνᾶς Γρατσίου 2000, σύνολο 25000. Ῥοδάθη Γ. Κυρίστη εις μνήμην τοῦ συζύγου της 5000 καὶ 5000 δρχ., δολ. 200 ἢ δρχ. 11080, σύνολο δρ. 21080. Πάνος Τρ. Κυρίστης εις μνήμην πάπου, πατρὸς καὶ θείου 20000. Ἰωάν. Χαμπερῆς δολ. 500, Ζαχαρόπουλος Π. δολ. 500, Δημ. καὶ Ὀλγα Λιάπη δολ. 300, Χρήστος Σπ. Μαστρογεωργόπουλος 20000. Σωτηρία Δημητρακοπούλου - Παπαστάθη δόσεις 10000 καὶ 10000, σύνολο 20000. Ἀνώνυμος 20000. Ἰωάννης Χρ. Φλέγκας δολ. 100 ἢ δρ. 4148, καὶ δολ. 150 ἢ δρ. 4532 καὶ δολ. 200 ἢ δρ. 8530, σύνολο 17210. Λάζαρος Μπακογιάννης δολ. 300 δρ. 16281. Ἱερεὺς Δημ. Καραπάνος 15000, Ἐπαμ. Κ. Παππαδῆς 15000. Κώστας Ι. Χασκόπουλος δολ. 300 δρ. 17685. Παντελής Νικ. Λιάπης 5000 καὶ 1000 καὶ 9000 σύνολο 15000. Στέφανος Δ. Μπιλέτας 5000 καὶ 5000 καὶ 3000 καὶ 2000 δρ. σύνολο 15.000. Παναγ. Χρ. Μαστρογεωργόπουλος εις μνήμην τῶν γονέων του δολ. 250 δρχ. 13.800, Στέφανος Μαστρογεωργόπουλος δολ. 150 ἢ δρχ. 8850 καὶ 3000 σύνολο 11.850. Ἀθηνᾶ Ν. Χαμπερῆ - Κομματᾶ δολ. 200 δρχ. 11.550, Κώστας καὶ Ἀριστείδης Χαρ. Πέτσικας δολ. 200 δρχ. 11.873, Νικόλαος Νταφιλῆς δολ. Αὐστρ. 200 ἢ δρχ. 9888 καὶ 1000 σύνολο 10.888, Βούλα Β. Τσώμου - Κυρίστη δολ. 100 ἢ δρχ. 5540 καὶ 5000 σύνολο 10.540, Πειραιϊκή - Πατραϊκὴ Α. Ε. 10.000, Γεώργιος καὶ Στέλλα Γ. Παπαδῆ 10.000, Μαρία Τριανταφύλλη 10.000, Ἐλένη Κάζιου εις μνήμην συζύγου καὶ ἀδελφοῦ 10.000, Ἀνώνυμος Λαμίας 10.000, Μαρία Κ. Πιπαρίγκα - Παπακωνσταντίνου 10.000, Ἰωάννης Ἀθαν. Κεράνης εις μνήμην Ἀθηνᾶς Γρατσιοῦνη 10.000 καὶ 2000 σύνολο δρχ. 12.000, Ἱερεὺς Ἀθ. Παπαστάθης δρχ. 10.000, Φωτεινὴ Ἀθ. Παπαστάθη 10.000, Γεώργιος Ἀθ. Παπαθανασίου 10.000, Ἀγγελικὴ Κουρδοβέλη διὰ χειρὸς Π. Πάσχου 10.000, Πετροῦλο Λάζου - Κομπορόζου 10.000, Δημήτρα Δ. Κοκκάλα 10.000, Ἰφιγένεια Μπουλούμπαση δολλάρια 100, Αὐγέρης Αὐγερόπουλος 10.000, Νικόλαος Δ. Κεράνης δόσεις 5000 καὶ 5000 σύνολο 10.000, Νικήτας Κουτσούκης δόσεις 5000 καὶ 5000 δρχ. σύνολο 10.000, Ἐλένη Γ. Σταθοπούλου δολ. 150 ἢ δρχ. 8890, Τασία Ἰω. Ζαχαροπούλου εις μνήμην τοῦ συζύγου της δρχ. 8000, Δημ. Σ. Νταφιλῆς δολ. 150 δρχ. 9758, Ἰωάννης Σπ. Κουτσούκης, δόσεις 5000 καὶ 3000 σύνολο 8000, Σοφία Π. Καρελλά - Διαμαντῆ δόσεις 5000 καὶ εις μνήμην ἱατροῦ Ἀθαν. Κροντήρη δρχ. 3000 σύνολο 8000, Βασίλειος Μίχος εις

μνήμην τῶν γονέων του δραχμὲς 5000 καὶ 3000 σύνολο 8000, Ἐλένη Δερματᾶ εις μνήμην τοῦ τέκνου της Νίκου 5000 καὶ 2100 σύνολο 7100, Βιργινία Ἀθ. Δημοπούλου - Ζωγράφου εις μνήμην τοῦ συζύγου της δρχ. 5000 καὶ 2000 σύνολο 7000, Σωτήριος Δερματᾶς δόσεις 5000 καὶ 2000 σύνολο δρχ. 7000, Ζωὴ Ν. Δερματᾶ δολ. 150 ἢ δρχ. 6421, Ἐλευθέριος Γ. Καναθὸς εις μνήμην τοῦ πατρὸς του δολ. 100 ἢ δρχ. 6025, Παῦλος Γ. Καναθὸς εις μνήμην τοῦ πατρὸς του δολ. 100 ἢ δρχ. 6024, Φωτεινὴ Σ. Παπαδοπούλου - Κεράνη εις μνήμην Σοφίας Κουτσούκη 2000, εις μνήμην Εὐφροσ. Δ. Ζορμπαλᾶ 2000, εις μνήμην Μαρίας Ξ. Ζορμπαλᾶ 2000 σύνολο 6000, Εὐγενία Μαστρογεωργοπούλου καὶ τέκνα εις μνήμην συζύγου καὶ πατρὸς 6000, Μικροεισφορὰ 46 Μικροχωριτῶν δρχ. 5985, Ἐλένη Π. Κομπορόζου δολ. 100 ἢ δρχ. 5601, Ζωὴ Ν. Δερματᾶ εις μνήμην συζύγου της Νικολάου δολ. 100 ἢ δρχ. 5895, Κων. Σιαφάκας δολ. 110 ἢ δρχ. 5895, Δημήτρ. Ζαχαρόπουλος δολ. 100 ἢ δρχ. 5895 Νικόλ. καὶ Παναγιώτα Μπακατσιᾶ εις μνήμην πατέρα τους Θεόδωρου δολ. 100 ἢ δρχ. 5800, Σεραφεὶμ Λιάπης καὶ Δέσποινα δολ. 100 ἢ δρχ. 5720, Χρῖστος Κυρίστης δολ. 100 ἢ δρχ. 5697, Πόπη Ἀγγέλου Μπάκη - Ζορμπαλᾶ εις μνήμην τῶν γονέων της 3000 καὶ δολ. 40 ἢ δρχ. 2784 σύνολο 5784, Δημοσθένης Καραγκούνης δολ. 100 ἢ δρχ. 5569, Τάκης Ν. Πολύζος δολ. 50 ἢ δρχ. 2128 καὶ δολ. 100 ἢ δρχ. 5569 σύνολο 7686, Σπύρος Χονδρός δολ. 100 ἢ δρχ. 5569, Κλήμης Κ. Πλάκας δολ. 100 ἢ δρχ. 5624 εις μνήμην τοῦ πατρὸς του, Γιάννης Μπακογιάννης δολ. 100 ἢ δρχ. 5569 Σπύρος Χονδρός δολ. 100 ἢ δρχ. 5569, Κώστας Πριόβολος δολ. 100 ἢ δρχ. 4291 καὶ δολ. 60 ἢ δρχ. 3537 σύνολο δρχ. 7828, Ἀριστείδης Γιουρνᾶς δρχ. 5000, Ἀρχιμανδρίτης Δοσίθεος 5000, Ἰωάννης Ν. Λιάπης 5000, Βασίλ. Ἀνδρ. Πλάκας 5000 καὶ 5000 σύνολο δρχ. 5500. Ἰω. Γιαννόπουλος δόσεις 3000 καὶ 2000 σύνολο 5000, Πελοπίδας Λιαροκάπης 5000, Ἀνώνυμος Κυρία 5000, Ἐταιρεία Ἐμμαν. Καρανδρέας καὶ Υἱὸς 5000, Μαρία Ἀθαν. Κομπουροπούλου 5000, Ἰωάν. Κ. Θᾶνος 5000, Χρῖστος Κ. Θᾶνος 5000, Νικόλ. Ἄνταν. Σταμπολῆτης 5000, Ἀθανάσιος Μασσοῦκας 5000, Μαριάνθη Μ. Τσιροπούλου - Ζωγράφου εις μνήμην τῶν γονέων της 5000, Παναγ. Ελ. Παπαδῆς εις μνήμην τῶν γονέων του 5000, Κλεομένης Κουτσούκης 5000, Σοφία Κουτσούκη διὰ τὸν τροῦλον τῆς ἐκκλησίας 5000, Ἀλέκος Κουτσούκης 5000, Νικόλ. Παπαδημητρίου 5000, Ἰωάν. Παπαστάθης 5000, Κλεομένης Κουφαλιώτης 5000, Ἰωάννα Μπακατάνικοῦ - Κεράνη 5000, Μιχαήλ Νικολόπουλος 5000, Κωνσταντῖνος Βίγλας 5000, Κωνσταντία Γεωργ. Καροπού-

λου 5000, Άνωνυμος 5000, Ιωάννης Νικολόπουλος δόσεις 4000 και 1000 σύνολο 5.000, Μαργαρίτα Άθ. Πλάκα εις μνήμην τοῦ συζύγου της δρχ. 3000 και 2000 σύνολο 5000, Οὐρανία Κ. Μπακογιάννη δόσεις 4000 και 500 σύνολο 4500, Κώστας Κυρίτσης δολ. 100 ἢ δρχ. 4255, Μιχαὴλ Κωστόπουλος δόσεις 2000 και 2000 σύνολο 4000, Κώστας Σπύρου Ζορμπαλάς 4000 Κωνσταντία Στάθη 4000 Παναγ. Τζαβέλης δόσεις 4000 και 3000 σύνολο 7000, Κώστας Δ. Πλάκας εις μνήμην τῶν γονέων του 3000 και 1000 σύνολο 4000, Ιωάννης Κ. Γιουρνᾶς δόσεις 3000 και 1000 σύ-

σταῦρος Γεωργούλης εις μνήμην τῆς μητέρας του δόσεις 1000 και 2000 σύνολο 3000, Χρῖστος και Γεωργία Τσάνα εις μνήμην τῶν γονέων των 3000, Παναγ. Ἰω. Μίχος 3000, Βασιλείου Χατζοπούλου 3000, Δημ. Ἄλκ. Καλατζῆς 3000, Κώστας Κιρκιλέσης εις μνήμην Εὐφροσύνης Ζορμπαλάς και Ἐλένης Θάνου 3000, Παναγ. Γρατσούνης 3000, Ἀθηνᾶ Μπακογιάννη 3000, Παναγ. Δερματᾶς δόσεις 2000 και 1000 σύνολο 3000, Ἄνδρ. Παναγιωτόπουλος 3000 Μιχάλης Τσίρος 3000, Γεώργιος Μώρη δόσεις 1000 και 2000 σύνολο 3000, Ιωάννης Ν. Κομπορόζος δολ. 50 ἢ δρχ. 2997,

Τὰ προεδρεία τῆς Ἀδελφότητας και τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἔχοντας στή μέση τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καρπενησίου κ. Νικόλαο μετὰ τῆς θείας λειτουργίας, τὴν ἡμέρα τῆς Μεταμόρφωσης

νολο 4000, Ἀθων. Ἰω. Κεράνης δόσεις 2.000 και 2000 σύνολο 4000, Παναγ. Μουτογιάννης δόσεις 3000 και 500 σύνολο 3.500, Μιχάλης Μουχρίτσας δολ. 100 ἢ δρχ. 3707, Αἰκατ. Παπαδημητρίου (Νικήτου - Κατερίνη) δολ. 80 ἢ δρχ. 3920, Παναγ. Σι-αφάκας δολ. 60 ἢ δρχ. 3537, Ἰωάννης Κ. Γιουρνᾶς 3000, Παναγ. Ζαχαρόπουλος 3000, Ἀνωνυμος (ἀπ. 513) 3000, Φρόσω Φασούλη - Κομπορόζου 3000, Κώστας Ἀντωνόπουλος 3000, Παναγ. Ἰω. Μίχος 3.000, Νικολ. Κ. Δημόπουλος 3000, Ἐλευθ. Φατούρος 3000, Βάιος Ζωγράφος 3000,

Δημ. Τριανταφύλλης δολ. 50 ἢ δρχ. 2950, Σπύρος Ν. Δερματᾶς εις μνήμην τοῦ πατρὸς του δολ. 50 ἢ δρχ. 2947, Χριστόφ. Γι-αννακόπουλος δολ. 50 ἢ δρχ. 2947, Εὐ-φροσύνη Πανατζῆ δολ. 50 ἢ δρχ. 2505, Σε-ραφεῖμ Νταφύλης δολ. 50 και δολ. 50 δρχ. σύνολο 5726, Θεόδωρος Τριανταφύ-λου δολ. 40 ἢ δρχ. 2358, Ἐλένη Παν. Κο-μπορόζου δολ. 40 ἢ δρχ. 2285, Δημήτριος και Δέσποινα Καιροπούλου δολ. 40 ἢ δρχ. 2250, Χαραλ. και Βασιλικὴ Ἀνδριτσογιάν-νη δολ. 50 ἢ δρχ. 2804, Βασιλικὴ Λαΐνη - Πλακα εις μνήμην τοῦ πατρὸς της δολ. 50

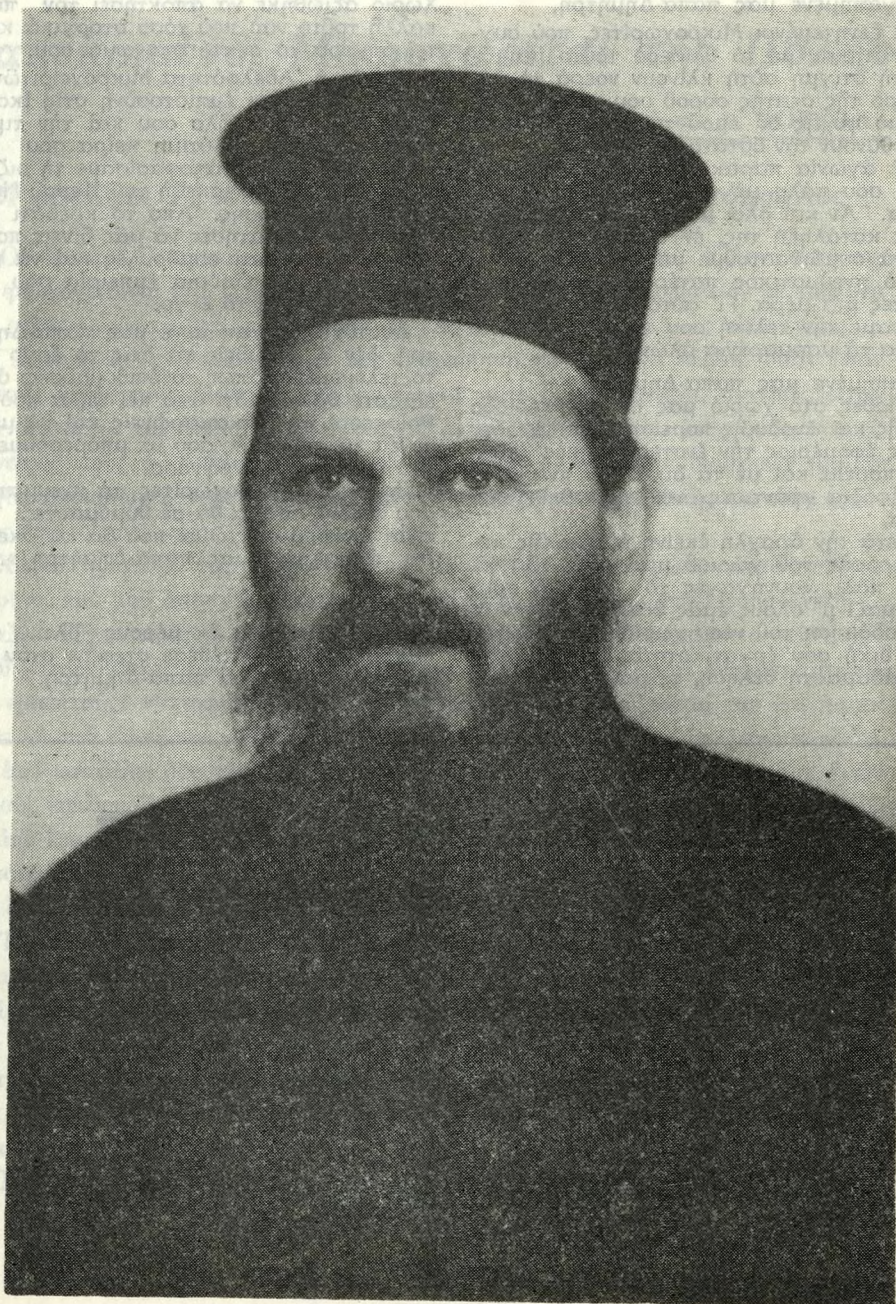
ή δρχ. 2812, Δημ. Σκορδάς 2500, Δημ. και Βασ. Ντελίη εις μνήμην γονέων τους 2500, Παύλος Φλέγγας 2500, Κων. Πέτσινας 2200, Χαρ. Τσιπτάς εις μνήμην τῆς συζύγου του δολ. 50 ἢ δρχ. 2149, Βασιλικὴ Βλάχου δολ. 50 ἢ δρχ. 2150, Ἑρακλῆς Νικ. Λιάτης 2000, Θεοδόσιος Γεωργακόπουλος 2000, Θωμάς Καρδαράς 2000, Ἐλευθ. Σακελλαρίου 2000, Ἄντιγ. Χρ. Μαστρογεωργοπούλου 2000, Γεώργιος Μαμαλιός 2000, Ἰωάννης Σ. Ζαχαρόπουλος 2.000, Νικόλαος καὶ Τηλέμ. Δερματᾶς 2000 Παναγιώτα Γεωργίου 2000, Ἄδελφές Σωτηρ. Ζησίμου 2000, Πρωτοπρεσβύτερος Κ. Βαστάκης 2000, Δημοσθένης Γιούσμπασης 2000, Δημήτριος Γεωργίου 2000, Νικόλαος Σιδέρης 2000, Ροδάνθη Εύαγ. Τομπολίδου 2000, Ἀρμάνδος Ν. Κομπορόζος 2000 Ἰωάννης Γαλανοῦδης 2000, Σπύρος Κυρίτσης 2000, Ἐλένη Γ. Φλώρου - Κομπορόζου εις μνήμην τῶν γονέων της 2000, Σπύρος Ν. Κομπορόζος εις μνήμην τῶν γονέων του 2000, Νικόλαος Κομπορόζος 2000, Ναυσικά Εύαγ. Παπαδάκη - Φλέγγα 2000 Σταύρος Μπάκης 2000, Μαργιτίσα Βονότα 2000, Κούλα Παπαδαῆ 2000, Εὐανθία Μανίκα 2000, Παντελῆς Νικολόπουλος 2.000, Ἰωάννης Λεκός 2000, Κώστας Κατσάνος δόσεις 1000 καὶ 1000 σύνολο 2000, Ἰουλιὰ Γ. Τουλούπα - Πολύζου εις μνήμην γονέων καὶ συζύγου 2000, Θωμάς Βασ. Παπανίκος 2000, Ἰωάννης Μυτιλιδῆς 2000 Δημήτρ. Ν. Παναγιώτου 2000, Σταύρος Ν. Κυρίτσης 2000, Ἐλένη Παπαδαῆ 2000, Νικόλαος Δ. Ζωγράφος 2000, Σεραφεῖμ Γ. Ζαχαρόπουλος 2000, Νικόλαος Φλώρος 2.000, Νικόλαος Ἰω. Μίχος 2000, Ἰωάννης Τσιναῖς 2000, Δύο ἀνώνυμες Κυρίες (ἀπ. 19) 2000, Ἰωάννης Μπάρλας 2000, Ἀνώνυμος (392) 2000, Μαρία Λιάτη δόσεις 1000 καὶ 1000 σύνολο 2000, Χριστοφ. Ἄντωνόπουλος δόσεις 1000 καὶ 1000 σύνολο 2000, Τρύφων Ἄθαν. Κομπορόζος 2000, Μικροεισφορές 12 Μικροχωριτῶν 1750, Ντούλα Κοντούλα δολ. 40 ἢ δρχ. 1685, Ἄθανάσιος Καναράς 1500, Κώστας Καλτσιῆς 1500, Δημ. Τσατσαράγκος δόσεις 1000 καὶ 500 σύνολο 1500, Λουκάς Μίχος δόσεις 1000 καὶ 500 σύνολο 1500, Νίκη Χονδροῦ δολ. 25 ἢ δρχ. 1392, Παύλος Γεωργόπουλος δολ. 25 ἢ δρχ. 1250, Ἥλιος καὶ Εἰρήνη Πολίτη 1200, Λαμπρινὴ Τριχιᾶ - Κουφομυχάλη 1200, Θεόδωρος Γεωργακόπουλος 1200, Βασιλικὴ Καρδαρά - Καλατζῆ 1000, Λόλα Χονδροῦ δολ. 20 ἢ δρχ. 1114, Δημ. Οὐτούτζης εις μνήμην Πην. Πολύζου 1000, Αἰκατερίνη Μουχρίτα 1000, Δημήτριος Ντελιῆς 1000, Χρῆστος Ἄθ. Πλάκας 1000, Καλλιόπη Δ. Φωτίου 1000, Ἰωάννης Δημ. Μπαρτζουλιάνου 1000, Ἐλένη Παπααναγιώτου 1000, Βασίλειος Κουτσόπουλος 1000, Γεώργιος Πασπάλης 1.000, Ζωὴ Φερκασιώτη 1000, Ροδάνθη Κα-

τσούλη 1000, Καλλιόπη Κοντογεώργου 1.000, Παύλος Κοντογιάννης 1000, Εὐφροσύνη Φρίγκα - Κουτσούκη 1000, Ἰωάννης Ἄριστ. Θάνου 1000, Ἀθηνᾶ Φούκα 1000, Κώστας Κατσάνος 1000, Χρῆστος Βρυνιώτης 1000, Ἰωάννης Ν. Δερματᾶς 1000, Εὐφροσύνη Μπάρλα 1000, Παναγιώτης Χριστοδοουλιᾶς 1000, Νικόλαος Πανάρας 1.000, Νικόλαος Φλώρος 1000, Γεώργιος Κουλούρης 1000, Γεώργιος Καμπέρης 1.000, Ἀσπασία Βενέτη 1000, Πάνος Βενέτης 1000, Ἄριστ. καὶ Βούλα Μίχου δολ. 25 ἢ δρχ. 1425, Ἀγαπούλα Ι. Τιμπογιάννη Φλέγγα 1000, Σοφία Ρουσίου - Παπαδαῆ 1000, Φίλιππος Πασπαλάρης 1000, Κωνστ. Μπακατσιᾶς εις μνήμην πενθεροῦ του Ἰ. Μίχου 1000, Εὐαγγελία Καραγιάννη εις μνήμην γιαγιάς της Αἰκ. Τσοῦμα 1000, Ἀθηνᾶ Παπαδοπούλου εις μνήμην γονέων της 1000, Ἐλίνα Ζαχαρίου - Θάνου 1000, Ἐλένη Γαθρίλη - Πλάκα 1000, Βασίλειος Γάσπαρης 1000, Ἀνώνυμος Κυρία (ἀποδ. 31) 1000, Ἄθαν. Κοντογεώργος 1000, Μαρία Κακούρα - Σιδέρη 1000, Δημ. Ν. Ξεκάρφωτος 1000, Σταύρος Ἰ. Παπαδαῆς 1000, Μαρία Θεοδωρακοπούλου εις μνήμην γονέων της 1000, Παντελῆς Τσιναῖς 1000, Σπυριδούλα Συμεωνίδη - Παπαδαῆ εις μνήμην τῶν γονέων της 1.000, Ἐλένη Ι. Μήτσου 1000, Βασιλικὴ Παπαϊωάννου 1000, Βασίλειος Θεοδωρόπουλος 1000, Ἀκύλας Κ. Ἄντωνόπουλος 1000 Ματθαῖος Σουφλερός 1000, Ἄθαν. καὶ Νίκη Ζησίμου 1000, Ἀνδρέας Μπετένιος 1.000, Αἰκατ. Κεχρμπάρη 1000, Φωτεινὴ Γιαννακοπούλου 1000, Βασιλικὴ Γκιᾶτα 1.000, Αἰκατ. Ε. Τσαροῦ 1000 Δημ. Φουσεκῆς 1000, Δέσποινα Κακούρα 1000, Δημ. Σταθόπουλος 1000, Παναγιώτα Μουτσέλου 1000, Μαρίτα Μπάκη 1000, Κωνστ. Κατσούδας 1000, Γεώργιος Τσατσαράγκος 1000, Κασσιανὴ Τσατσαράγου 1000, Ἰωάννης Τριανταφύλλου 1000, Χρῆστος Ν. Παναγιώτου 1000, Δημ. Ν. Παναγιώτου 1000, Τάσος Δ. Παναγιώττου 1000, Χαρίκλεια Κυρίτση 1000, Ἀλεξάνδρα Πολύζου 1000, Σωτήριος Π. Φλώρος 1000, Ρένα Κανότου - Τσιναῖα 1000, Ἀθανάσιος Πλάκας 500 καὶ 500 σύνολο 1000, Κώστας Κάπος δόσεις 500 καὶ 500 σύνολο 1000, Μαρία Παπαϊωάννου 1000, Στέργιος Δημοῦλης 1000, Δημ. Πενταγιώτης 1000, Κων. Τραγάδης 1000, Χάδια Παπανάγνου 1000, Εὐγενία Μακρῆ 1000, Δημ. Ἄντωνίου 1000, Σοφία Παπαχρίστου 1000, Παν. Ζήσιμος 740, Παρασκευὴ Κονδύλη 700, Σπυρ. Κ. Τριχιᾶ 600 Ἄναστ. Μπαλάφας 600, Νίκος Σιδέρης 500, Ἰωάννης Φούκας 500, Βασιλικὴ Κουλούρη 500, Ἰ. Κατσιγιάννης 500, Κων. Παλιούρας 500, Κατίνα Δ. Κατσιγιάννη 500, Εὐάγγελος Κακούρας 500, Διονυσία Ζουμπέρη 500, Ἀνώνυμος (ἀπ. 432)

(συνέχεια στὴ σελίδα 17)

Η ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣ

Στις 4 Αυγούστου 1981 μετά από ένα χρόνο νοσηλεία, εγχείρηση και πάλι νοσηλεία, ο π. Παπα - Δημήτρης Καραπάνος υπέκυψε στο μοιραίο. Η κηδεία του έγινε στο Χωριό από την Αγία Κυριακή. Χοροστάτησε ο Μητροπολίτης Καρπενησιού Σεβασμιώτατος κ. Νικόλαος με την ακολουθία του.

Ο άειμνηστος Παπα - Δημήτρης Καραπάνος.

Μετά τὸν τελευταῖο χαιρετισμὸ πρὸς τὸν ἐκδημήσαντα ἀπὸ τὸν συλλειτουργὸ π. Ἄγγελο, Πρωτοσύγκελο τῆς Ἱ. Μητρόπολης Καρπενησίου, γιὰ λογαριασμὸ τῆς Κοινοτήτας καὶ τῆς Ἀδελφότητος καθὼς καὶ ὄλων τῶν Μικροχωριτῶν, τὸν ἐπικηδέιο λόγο ἐκφώνησε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητάς μας κ. Μένιος Κουτσούκης πού εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Πολυσέβαστε πάτερ Δημήτρη,
Ἄγαπημένε μας παπα-Δημήτρη,

Οἱ ξενιτεμένοι Μικροχωρίτες, πού συγκλονίστηκαν μὲ τὸ θλιβερὸ τοῦτο μαντάτο, τῆ στιγμῆ αὐτῆ κλίνουν νοερά τὸ γόνα πρὸ τῆς σεπτῆς σοροῦ σου καὶ μὲ σπαράγμῳ ψυχῆς δι' ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου σοῦ ἀπευθύνουν τὸν ὕστατο χαιρετισμὸ.

Μὲ ἀγωνία παρακολούθησαμε τὴν τραγικὴ σου πάλῃ μὲ τὴν ἐπάρατη ἀρρώστεια. Ἄν καὶ ὄλοι μας γνωρίζαμε τὴ μοιραία κατάληξή της, ἐν τούτοις δὲν θέλαμε νὰ συμβιθαστοῦμε μὲ τὴν ἰδέα ὅτι ἐσύ, ὁ πνευματικὸς πατέρας μας θὰ ὑπέκυπτες μιά μέρα. Γι' αὐτὸ μὲ συντριβὴ ἀκούσαμε τὴν τελικὴ σου πῶση σοῦ Χάροντα τὰ μαρμαρένια ἀλώνια...

Ἄγαπημένε μας παπα-Δημήτρη,

Ἦρθες στὸ χωριὸ μας σὲ μιά περίοδο ἀκμῆς καὶ ἀνοδικῆς πορείας. Σὰν προοδευτικὸς ἐφημέριος τὴν ἐνστερνίστηκες αὐτὴ τὴν πορεία καὶ μὲ τὰ δικά σου πνευματικὰ ἐφόδια φρόντισες νὰ προωθηθεῖ πιὸ πέρα.

Μετά τὴν ἄραχλη ἐκείνη ἡμέρα τῆς καταστροφῆς τοῦ χωριοῦ μας, στίς 13.1.63, ἐσύ, πάλι, «συνήγαγες τὸ ποίμνιό σου» καὶ μαζί μ' ὄλους ἐμᾶς θάλθηκες στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ νέου χωριοῦ μας. Χάρη στὴ δικὴ σου ἐργατικότητα, διορατικότητα, ἀδάμαστη θέληση, τετράγωνη λογικὴ,

ἀφοσίωση καὶ σωματικὴ ἀντοχὴ τὸ Μικρὸ Χωριὸ ἀξιώθηκε νὰ ἀποκτήσει τὸν περικαλλῆ τοῦτο ναὸ πού τόσο στοργικὰ κρατεῖ σήμερα τὸ σεπτὸ σκηνωμὰ σου.

Ἐμεῖς, ἡ Ἀδελφότητα Μικροχωριτῶν ἔχοντας ἀπέραντη ἐμπιστοσύνη στὶς ἱκανότητές σου, στὸν ζῆλο σου καὶ τὴν τιμιότητά σου, στὴν πολύτιμη πείρα σου καὶ τετράγωνη λογικὴ ἀποφασίσαμε τὴ ριζικὴ ἀνακαίνιση καὶ ἐπισκευὴ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμόρφωσης. Ἀπὸ τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου δὲν σταμάτησες νὰ μᾶς δίνεις πολυτιμες ὁδηγίες καὶ συμβουλές καὶ νὰ μᾶς μεταδίδεις τὴν πλοῦσια ἐμπειρία σου γιὰ νὰ ὀλοκληρωθεῖ τὸ ἔργο.

Δυστυχῶς, ἀγαπημένε μας παπα-Δημήτρη, δὲν θ' ἀξιώθεις νὰ δεῖς τὸ ἔργο αὐτὸ τελειωμένο, ὅπως τὸ ἐπιθυμοῦσες, ἀλλ' εἴμαστε θέβαιοι ὅτι ἀπὸ κεῖ ψηλά πού θὰ βρῖσκεσαι θὰ τὸ καμαρώνεις καὶ θὰ μεσιτεύεις μὲ τίς εὐχές σου νὰ μπορέσουμε νὰ τὸ τελειώσουμε γρήγορα.

Ἐμεῖς οἱ Μικροχωρίτες, τὰ πνευματικὰ σου παιδιὰ, πάντα θὰ σὲ θυμόμαστε... Ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα πού θὰ σὲ σκεπάσει, ἀγαπημένε μας παπα-Δημήτρη!».

Ἡ Ἀδελφότητα ἐκ μέρους ὄλων τῶν Μικροχωριτῶν κατέθεσε στεφάνι στὸν τάφο τοῦ ἀείμνηστου παπα-Δημήτρη.

MOTEL HELLAS

BAR - RESTAURANT - HOTEL

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Τηλ. (0237) 4 12 06 — Τηλ. Λαμίας (0231) 2 92 80

Διεύθυνση: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝ. ΤΖΑΒΕΛΗΣ

Διακεκριμένοι Μικροχωρίται τῆς Πόλης

Τοῦ κ. Δ. ΚΟΚΚΑΛΑ

Οἱ ἀδελφοὶ Γ. καὶ Ν. Κομματᾶς καὶ ὁ Ε. Κωστόπουλος

Οἱ ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Νικόλαος Κομματᾶς, εἶχαν σὲ μιὰ Ἑλληνοκατοικουμένη φτωχογειτονιά τῆς Πόλης, ὀνομαζομένην «γεφυράκι» παντοπωλεῖον μὲ ταβέρνα διότι στὴν συνοικία αὐτὴ κατοικοῦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐργατικὰς οἰκογένειες.

Ἐκαναν καλὰς δουλειὰς ἀλλὰ δὲν ἐκαρποῦντο τὰ ἀνάλογα κέρδη, διότι ἦσαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ δὲν ἔλεγαν ποτὲ ὄχι σὲ κανένα, συνεπῶς εἶχαν πολλὰ βερεσέδια καὶ ἀνάλογες χασοῦρες, ἐξ ἄλλου διέθεταν ἀρκετὸν χρόνον, κυρίως ὁ δεύτερος πρὸς συμβιβαστικὴν ἐπίλυσιν ἀναφυομένων ἐκάστοτε διαφορῶν μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν ἢ πρὸς παροχὴν βοηθείας ὕλικῆς καὶ προσωπικῆς εἰς τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τὸ χωριὸ πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας.

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἀγαθότητος καὶ καλωσύνης τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων εἶναι καὶ τοῦτο, ποὺ μοῦ διηγήθη κάποτε ὁ Βαγγέλης Κωστόπουλος στὴ Θεσσαλονίκη.

«Μιὰ νύχτα, πρὸς τὸ πρωῒ, οἱ Κομματαῖοι, ξύπνησαν ἀπὸ κτυπήματα στὴν πόρτα τοῦ καταστήματός των, ἠρώτησαν τουρκικὰ «ποῖος εἶναι» (διότι ἐνόμισαν ὅτι εἶναι ὁ «μπεκτοῆς» νυκτοφύλαξ) ὁ ἄλλος ἀπήντησε Ἑλληνικὰ τὸ ὄνομά του καὶ παρεκάλεσε νὰ τοῦ ἀνοιξοῦν γρήγορα (ἦτο ἓνας πελάτης των) ὅταν ἀνοιξαν εἶδαν ὅτι ἦσαν ἐκεῖ καὶ ἄλλοι δύο τῆς παρέας τοῦ πρώτου ποὺ ἠργάζοντο στὸ λιμάνι καὶ ἦσαν ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους πελάτας των, αὐτοὶ χώθησαν μέσα στὸ μαγαζί, φέροντες ἕκαστος ἀπὸ ἓνα δοχεῖον βαρὺ, τοὺς παρεκάλεσαν νὰ τὰ κρύψουν ἀμέσως ἐπιμελῶς καὶ εἰς ἀσφαλὲς μέρος διότι περιεῖχαν πολύτιμα πράγματα καὶ ἔφυγαν λέγοντες «θὰ σωθῶμε ὅλοι ὅταν θὰ ρθῇ ὁ καιρὸς νὰ τὰ πάρουμε».

Ἐκρηξαν οἱ Κομματαῖοι τὰ δοχεῖα σὲ μιὰ κρυφὴ καταπακτὴ τοῦ ὑπογείου καὶ ἀνοιξαν ὕστερα ἐγκαίρως τὸ κατάστημα, μετὰ δύο ὥρας περίπου κατέφθασαν ἄγνωστα εἰς αὐτοὺς πρόσωπα μὲ πολιτικά, εἶπαν πῶς εἶναι ἀστυνομικοὶ καὶ τοὺς ἠρώτησαν διὰ τοὺς τρεῖς φίλους, καὶ αὐτοὶ ἀπήντησαν ὅτι εἶναι τακτικοὶ πελάται των καὶ ὅτι ἀφ' ἐσπέρας μάλιστα ἦσαν ἐκεῖ ἕως ἀργὰ τὸ βράδυ ποὺ ἔκλεισε τὸ κατάστημα, εἰς ἐπιμόνους ἐρωτήσεις των μήπως ἀφῆξαν ἐκεῖ τίποτε πράγματα, αὐτοὶ ἀπῆντον ἀρνητικῶς.

Οἱ ἀστυνομικοὶ ἐνήργησαν λεπτομερῆ ἔρευνα, ἀνεστάτωσαν τὸ κατάστημα

ἀλλὰ οὐδὲν εὔρον, ἀνέκριναν ἐν συνεχείᾳ μερικὸς γείτονας οἱ ὅποιοι ἐξεφράσθησαν μὲ τὰ καλλίτερα λόγια διὰ τὸ ποιὸν τῶν ἀδελφῶν Κομματᾶ καὶ ἐπειδὴ προφανῶς τὴν ἰδίαν γνώμην δι' αὐτοὺς ἐξέφρασε καὶ ὁ καταφθάσας ἐν τῷ μεταξὺ διοικητῆς τοῦ οἰκείου ἀστυνομικοῦ τμήματος, ἔφυγαν καὶ δὲν ἐπανῆλθαν.

Τὴν μεθεπομένην ἡμέραν εἶδαν εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι ἔγινε μεγάλη κλοπὴ χρυσῶν νομισμάτων κατόπιν διαρῆξεως τοῦ χρηματοκιβωτίου, ἠγγηροβλημένου εἰς τὸν λιμένα κρατικοῦ πλοίου, ἀλλὰ οἱ συλληφθέντες ὡς πιθανοὶ δράσται, ἠρνοῦντο ἐπιμόνως τὴν ἐνοχὴν των.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπληροφρήθησαν πάλιν ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας ὅτι οἱ τρεῖς φίλοι, μὴ ἀποδειχθείσης πλήρως τῆς ἐνοχῆς των, κατεδικάσθησαν εἰς διετὴ φυλάκισιν ἕκαστος, καὶ ἡ ὑπόθεσις ἔκλεισεν.

Κατόπιν αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ Κομματᾶ εἶχαν τὴν εὐχέριαν καὶ πλήρη ἄνεσιν χρόνου νὰ οἰκιοποιηθοῦν τὰ χρήματα αὐτά, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἐβεβαιώθησαν ἤδη ὅτι πρόκειται περὶ μεγάλου ποσοῦ χρυσῶν λιρῶν, νὰ τὰ φυγαδεύσουν τιμητικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ πολλῶν μέσων καὶ νὰ γυρίσουν εἰς τὴν πατρίδα, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔπραξαν.

Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των καὶ ἀφοῦ ἐπανέλαβαν τὴν ἐργασίαν στὸ λιμάνι, οἱ τρεῖς φίλοι ἐπανῆλθαν στὸ κατὰστημα καὶ συνέχισαν τὸ φαγοπότι τους εἰς αὐτό, ὅπως πρότερον, ὡσὰν νὰ μὴ εἶχε συμβῆ τίποτε.

Ὅταν ἐνόμισαν τὸν χρόνον εὐθετον οἱ τρεῖς φίλοι ἀπεκόμισαν τιμητικῶς τὸ περιεχόμενον τῶν τριῶν δοχείων των, ἀφοῦ ἄφισαν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Κομματᾶ κάποιον ποσὸν λιρῶν, πάντως ἀσήμαντον ἐν συγκρίσει ἐκείνου τὸ ὅποιον χάρις εἰς αὐτοὺς κατέστη δυνατὸν νὰ ἀποκτήσουν.

Ἄργότερον ὁ Γεώργιος Κομματᾶς ἀπεχώρησε τοῦ καταστήματος καὶ ἔκαμε ἄλλες δουλειάς.

Ὁ μπαρμπαβαγγέλης πάλιν, σὲ μιὰ παρέα Μικροχωριτῶν ποῦ πῆγαμε στὸ σπίτι του στὴ Θεσσαλονίκη, νὰ τὸν δοῦμε στὰ γεράματα του καὶ νὰ τὸν εὐχηθοῦμε γιὰ τὴν ὀνομαστικὴ του ἑορτὴ μᾶς διηγήθη (ἦτανε σπουδαῖος ἀφηγητῆς ὁ μακαρίτης) διὰ τὸν Νικόλαον Β. Κομματᾶν, τὸ ἐξῆς περιστατικόν:

«Φορτωμένος μὲ μεγάλη οἰκογένεια, καὶ ἰδίως μὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀδελφάδων μου, βρέθηκα κάποτε στὸ χωριὸ ἀδέκαρος καὶ μὲ χρέος, ὡς μόνη διέξοδος εὑρίσκα τὴν μετανάστευσιν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀλλοῦ δὲν μποροῦσα νὰ ξελασπώσω, ἀλλὰ τὰ ναῦλα ἦταν πολλὰ, ποῦ νὰ τὰ βρῶ;

Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν μὲ συνήντησε ἕνα ἀπόγευμα στὸ δρόμο ὁ Νίκος ὁ Κομματᾶς, ἀποτραβηγμένος πιά στὸ χωριὸ «τί ἔχεις ὀρε Βαγγέλη; πολὺ στενοχωρημένον σὲ βλέπω τελευταία» «τί νᾶχω μάρμαπα Νίκο, θέλω νὰ πάω εἰς τὴν Ἀμερικὴν γιὰ νὰ μπορέσω νὰ τὰ βγάλω πέρα, ἀλλὰ τὰ ναῦλα εἶναι πολλὰ καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω ντίπ» «πόσα πολλὰ εἶναι αὐτὰ τὰ ναῦλα ὠρέ;» «μ... δὲν ξέρω ἀκριβῶς, ἀλλὰ νομίζω...» καὶ εἶπα ἕνα ποσὸν δραχμῆς «λαὶ ὦρ εἶ τὰ δώσω ἐγώ»

Τὸ βράδυ πῆγα στὸ σπίτι μου νωρὶς καὶ σκεπτόμουνα χαρούμενος πῶς ἂν μοῦ δώσῃ ὁ Κομματᾶς μερικὰ χρήματα, θὰ μπορέσω νὰ βρῶ καὶ τὰ ρέστα.

Τὴν ὥρα ποῦ ἐτοίμαζαν οἱ γυναῖκες τὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶμε, κάποιος κτύπησε

τὴν πόρτα μας. «Ποιὸς νᾶναι αὐτὸς ποῦ δὲν κρένη νὰ τοῦ ἀνοίξουμε, παρὰ θαρᾶει τὴν πόρτα» εἶπε ἡ γυναῖκα μου πῆγα μοναχὸς μου καὶ ἀνοιξα, ἦτανε ὁ Κομματᾶς. «Ἐλα μέσα μπάμπια Νίκο». «Ὅχι δὲν ἔρχομαι Βαγγέλη εἶμαι βιαστικός, νὰ πάρε αὐτὰ καὶ ὁ Θεὸς μαζί σου» εἶπε σιγανά, ἔβαλε στὸ χέρι μου ἓνα πανικὸ μὲ νομίσματα δεμένο κόμπι καὶ ἔφυγε βιαστικά.

Ὁ Εὐάγγελος Κωστόπουλος μὲ τὴ μάνα του (Παπαχααραλαμπίνα), τοὺς ἀδελφούς του Μιχάλη καὶ Σπύρο (ὄρθιοι) καὶ τὸ γαμπρό του Δ. Δερματᾶ στὴν Κωνσταντινούπολη τὸ 1910 περίπου.

Πήγα στο δωμάτιό μου ξεκομπόδιασα το πανικό και τι να ιδώ, ήτανε χρυσές τούρκικες λίρες, τις μέτρησα, έκανα το λογαριασμό και βρήκα ότι έκαναν περισσότερες δραχμές, από όσες του είπα ότι μου χρειάζονται.

Εκείνη την νύχτα δεν με κόλησε ύπνος, ξυπνούσα κάθε λίγο, έφαχνα κάτω από το μαξιλάρι, εύρισκα το κομπόδεμα, το άνοιγα ξαναμετρούσα της λίρες και δεν πίστευα τα μάτια μου, νόμιζα ότι βλέπω όνειρο, γιατί ο Νίκος ο Κομματάς δεν ήτανε τόσο πλούσιος, ώστε να μπορεί να δανείζη ένα τέτοιο ποσό, χωρίς να ζητήσει γραμμάτιο ή έστω ένα απλό χαρτί.

Βέβαια, όταν έπγιασα δουλειά στην 'Αμερική, από τον πρώτο μισθό που πήρα ή πρώτη μου φροντίδα ήτανε να στείλω χρήματα στον Μπαρμπα - Νίκο, ώσπου ξόφλησα το χρέος και ξεαλάφρωσα.

Εκείνο όμως που με συγκίνησε τότε περισσότερο, και με συγκινεί ακόμα όταν το θυμάμαι, είναι ο τρόπος που μου τα έδωσε δηλαδή, όχι μόνον χωρίς εγώ να του τα ζητήσω και χωρίς να πάρη ένα χαρτί, αλλά και κρυφά απ' τον κόσμο, ακόμη και από τους δικούς μου, για να μη με ταπεινώση, και κατέληξε: «άχ! τέτοιοι άνθρωποι... δεν υπάρχουν σήμερα».

Και όμως πολύ αργότερα υπήρξε κάποιος, από τα παιδιά του Μπαρμπα Νίκου, που όχι μόνον έστειλε δολάρια από την 'Αμερική χωρίς να του τα ζητήσουν, και με μυστικότητα, αλλά ως δώρα και μάλιστα με άπλοχεριά».

Κατόπιν παρακλήσεως του Μένιου Κουτσούνη, που έγραφε τότε την ιστορία του Μικρού Χωριού, πήρα από τον Βαγγέλη Κωστόπουλο συνέντευξιν τύπου, που παραθέτω περιληπτικά κατωτέρω:

«Όταν κατά το 1905 κατάφερα, ύστερα από σκληρή δουλειά, να ανοίξω δικό μου μπακάλικο, με επισκέφθηκε μιá επιτροπή συγχωριανών μας, μου εξήγησε ότι είναι το νεοεκλεγέν συμβούλιον της 'Αδελφότητας των Μικροχωριτών και διενεργή έγρανον δια την ανέγερσιν νέας 'Εκκλησιᾶς στο χωριό, ενεγράφην μέλος της 'Αδελφότητας και έδωσα ένα μικρό ποσό».

Πρόεδρος της 'Αδελφότητας ήτανε τότε ο Γιάννης ο Σιδέρης, γραμματεὺς ο Κώστας Κοκκάλας, ταμίας ο Γιάννης Παπαδημητρίου και σύμβουλοι ο Νίκος Κουμπούρας, Σπύρος Μανίκας και ο πανταχού παρών Νίκος Κομματάς.

“Τότερα από καιρό ο Κομματάς μου πρότεινε, να στείλη ή 'Αδελφότης τον αδελφό μου Μιχάλη να σπουδάση, με έξοδά της στην Θεολογική σχολή Χάλκης και να γίνη ιερεύς, προκειμένου να αποκτήση το χωριό μας, επί τέλους, έναν μορφωμένον παπά. Το δέχτηκα με μεγάλη μου χαρά γιατί ο Μιχάλης, που είχε κλήση στα γράμματα και την ψαλτική, θα γλύτωνε από μπακαλόγατος.

“Όταν όμως ή πρότασις ήλθε στο συμβούλιο της 'Αδελφότητας και συζητιώτανε, ένας σύμβουλος πετάχτηκε και είπε, ώρὲ ήμεις τώρα αρχίσαμε να μαζώνουμε λιπτά να φτιάσομι 'Ηκκλησιά το προνοκηής, και κβιντιάζιτι από τώρα για παπά; αὐτήν εἶν' ύστερὴν δλειά, κὲ θέλ' κι' πουλλά λιφτά.

Βεβαίως ή υπόθεσις δεν είχε τελειώση, αλλά ο Μιχάλης που το είχε δέση κομπόδεμα, ότι θα σπούδαζε για παπάς, τόσο πολύ στενοχωρέθηκε όταν το έμαθε, ώστε πήρε τα μάτια του και τόσκασε για την Γαλλία, όπου ξεκομένος από Μικροχωρίτες

και "Ελληνες, εΐαμε προκοπή». (Σ.Σ.: Πέθανε στο Παρίσι τς 1971).

Τέλος ο Μπαρπαβαγγέλης μου διηγήθηκε την κάτωθι ιστορία με τον πατέρα του «Ο πατέρας μου ο Παπαχαράλαμπος με έπερνε πάντοτε στο ιερό, όταν ήμουνα μικρός για να τον βοηθώ.

Ένα βράδυ στα δώδεκα βαγγέλια της Μεγάλης Πέμπτης ενώ διάβαζε το περι γενέσεως (Αβραάμ εγέννησε τον Ίσαάκ κ.τ.λ.) αγράμματος όπως ήταν και κουρασμένος, δυσκολευόταν να διαβάση τα άγνωστα και δύσκολα ονόματα, εγώ δε πού του έφεγγα με το κερι νύσταξα και διαρκώς κατέβαξα το χέρι μου, ως πού στο τέλος νευρίασε για καλά, γύρισε προς το μέρος μου και είπε φωναχτά «φέξε μωρέ διάολε, να ιδώ ποιός άλλος δαίμονας γέν'ση τον άλλον άπόψε:».

Έπειδή τα έλεγε γρήγορα και δεν πρόφθανα να κρατήσω άρκετές σημειώσεις, θυμήθηκα ένα ανέκδοτό του πού το είχα άκούση κάποτε και τον ρώτησα σχετικώς.

«Α: τότε με τον τάδε και τον τάδε; χμ... καθόμασταν πού λές ένα βράδυ οι τρεις μας κάτω από τον πλάτανο, στο χωριό και κουβεντιάζαμε, είμαι βέβαια και εγώ πολυλογάς, αλλά αυτοί ήτανε κουρκουσουρες, εγώ λέω και κανένα άλατισμένο, αυτοί ούτε ήξεραν τι έλεγαν και δεν με άφιναν να άνοιξω το στόμα μου, ως πού στο τέλος θύμωσα, είδα μιá πέτρα κοντά μου, έσπασα την πήρα και τους φώναξα «ώρε θά μ' άφίσετε να κρήνω κ' εγώ άπόψε, ή θά..... σās πετροβολήσω».

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟ ΛΕΝΕ

Λάτε σιμά ν' άκούσετε, τί θέλω να σās κρίνω
για κείνα κεί τα χώματα, πού την ψυχή μου δίνω.

Έκει σ' ένα ψηλό θουνό, σε μιá πλαγιαιά με φτέρη,
έκει στα κάτω διάσελα, πού είν' το κρουνέρι.

Λίγο πιό κάτω ξλατα, πιό πέρα παρακλήσια
τριγύρω λάγαρα νερά και δροσερά κορίτσια.

Είμαι χτισμένο ένα χωριό, Μικρό Χωριό το λένε
πηγαίνουνε άνύπαντροι και φεύγουν παντρεμένοι
έκει φλουριά δε βγαίνουνε, διαμάντια ούτε χρυσάφι
μονάχα οί πεντάμορφες σε κάθε νιο χωράφι.

Κι αϋτές μαγεύουνε τους νιούς,

τους διαλεχτούς λεβέντες
πού πάνε για τον πλάτανο με τις έφτά τις βρύσες.

Έκει το ήπια το νερό και μούμεινε σημάδι,
έτσι το ξέρω το χωριό μ' άγάπη, χτυποκάρδι.

Χαρ. Δ. Τριανταφύλλης

Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας διὰ τοὺς νέους

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΚΟΜΜΑΤΑ

Τὰ εὐποροῦντα παιδιά δὲν ὑπέστησαν στερήσεις, ἐσυνήθησαν εἰς τὴν ραστώνην καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπακόλουθα μιᾶς ἀβροδιαίτου ζωῆς, καὶ τὰ παιδιά αὐτὰ συνήθως σαπίζουν μέσα εἰς τὰ τέλματα τῆς ζωῆς τῶν ὑπανθρώπων, καὶ σβήνουν χωρὶς νὰ ἀφήσουν τίποτε γύρω των. Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειώσουμε, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις, ὁ κανὼν αὐτὸς δὲν ἀφορᾷ ὅλας τὰς περιπτώσεις.

Τουαντίον τὰ παιδιά ποὺ ἐργάζονται εἰς κοπιώδεις ἐργασίας, καὶ πηγαίνουν τὴν νύχτα νὰ συνεχίσουν τὰς σπουδὰς των, εἶναι ἀξιοθαύμαστα, καὶ ἀξιοσέβαστα, τὰ κεντρίζει μία εὐγενὴς φιλοδοξία νὰ ἀνέλθουν, καὶ οἱ νέοι αὐτοὶ ποὺ ἐργάζονται σκληρά, ποὺ χύνουν ἰδρώτα καὶ θρόμβους ἰδρώτος θὰ γίνουν ἀνώτεροι ἀπὸ ἄλλους, ποὺ τὰ εὐρίσκουν ὅλα ἔτοιμα.

Ἕνας νέος πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχήν, καὶ ἀπὸ ταπεινὴν θέσιν, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους ἐπιχειρηματίας, τῆς Ἀμερικῆς ἤρχισαν ἀπὸ τὴν σκούπα, τώρα ἔχουν ὑπερέττας, ἀλλὰ καὶ τώρα ἂν λείψῃ ὁ ὑπηρετῆς δὲν διστάζουν νὰ σκουπίσουν: Ὁ HENRY FORD εἰργάζετο ὡς μηχανικὸς μὲ 7 δολλάρια τὴν ἐβδομάδα! Ἡ κόρη ἑνὸς ἀρεσπαγίτου εἰργάζετο ὡς σερβιτόρα, τὸ παιδί τοῦ προέδρου Κάλθιν Κούλιτζ εἰργάζετο μὲ 3 δολλάρια τὴν ἐβδομάδα, μαθηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον τῶν διακοπῶν πλένουν πιάτα, αὐτὰ εἶναι ὀλίγα παραδείγματα ποὺ ἀναφέρω.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως ἕνας νέος ὅταν τελειώσῃ τὸ γυμνάσιον περιφρονεῖ τὴν ταπεινὴν ἐργασίαν, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ βάσις πρὸς κατάλυσιν κάθε ἀλαζονείας, καὶ ψευτοφιλοτιμίας.

Οἱ ξένοι λαοὶ ἐφαρμίζουν πλήρως τὴν φιλοσοφίαν τῶν προγόνων μας, τὸ «Ἐργασία μὴδὲν ὄνειδος ἐν τῇ ἀργίᾳ δὲ τὸ ὄνειδος» ἡμεῖς ὅμως ὄχι. Διότι εἰς τὸν τόπον μας ὅταν ἕνας νέος τελειώσῃ τὸ γυμνάσιον, δὲν ἐπιδιώκει νὰ θρῆ σίανδήποτε ἐργασίαν, διότι τὴν θεωρεῖ ταπεινὴν, καὶ ἀναμένει, χάνων τὸν καιρὸν του, νὰ θρῆ ὑψηλὴν ἐργασίαν, ἐνῶ ὁ καθένας πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ κάτω, πρὸς τὰ ἄνω, καὶ νὰ φιλοδοξεῖ νὰ ἀρπάσῃ τὴν εὐκαιρίαν, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πρόσδόν του.

Τίποτε δὲν ουντελεῖται γενναῖον χωρὶς κόπους καὶ ἀφοσιώσεις, χωρὶς συγκέντρωσιν εἰς τὸ ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἐκλήθη. Ὁ κύριος ὅρος τῆς ἐπιτυχίας, τὸ

μεγάλο μυστικό, είναι να συγκεντρώσης ὅλην σου τὴν ἐνέργειαν, καὶ τὴν σκέψιν εἰς τὴν ἐργασίαν εἰς ἣν ἐπεδόθης.

Ὁ πάραπονούμενος ὅτι δὲν εἶχε τύχην, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν εὗρέθη σωστός στὸ ζῦγισμα, διότι τοῦ ἔλειπε κάτι, εἴτε ἀπὸ ἰκανότητα, εἴτε ἀπὸ τιμιότητα, εἴτε ἀπὸ ἔξεις, εἴτε ἀπὸ σχέσεις, καὶ ἀπὸ ὅτιδήποτε ἄλλο.

Ὅταν κανεὶς σκοπώνει τὸν καιρὸν του εἰς τὰ χαρτοπαίγνια, εἰς ἐλαφρότητας, εἰς ζενύχτια, ποὺ δὲν φέρνουν καμμίαν σοβαρότητα, κόπτει μόνος του τὰ φτερά τῆς φιλοδοξίας, καὶ καταδικάζει τὸν ἑαυτὸν του, εἰς τὴν στασιμότητα καὶ ἀφάνειαν καὶ καθίσταται ἀνίκανος νὰ ἐπιωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας καὶ νὰ ἀνέλθῃ ὑψηλότερα, εἴτε ὡς ἔμπορος, εἴτε ὡς ἐπιχειρηματίας, εἴτε ὡς λόγιος, ὡς ἐπιστήμων, ὡς σπουδαστὴς καὶ γενικὰ εἰς ὅτιδήποτε ἔκφανσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας.

Χωρὶς ἀγῶνας σκληροὺς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ νίκη. «Οἱ μὴ ἀθλοῦντες οἱ στεφανοῦνται». Ἡ ὑπομονὴ ὀπλίξει οὐχὶ τοὺς εὗρισκοντας τὰ πάντα ἔτοιμα, ἀλλὰ τοὺς μοχθοῦντας νὰ δημιουργήσουν τὴν ὑπόστασιν των δι' ἀγῶνων σκληροτάτων.

Κακῶς ἐννοουμένη στοργή, ἡ ὁποία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἀδυναμία συγχωροῦσα εἰς τὰ τέκνα των, τὴν τάσιν πρὸς ὀκνηρίαν φαίρεται πολλὰκις ὡς αἰτία τῆς κακοδαμονίας τῶν τέκνων των.

Καὶ ὅταν τὰ πάθη ταῦτα κατακυριεύσουσι ἕναν ἄνθρωπον, αὐτὸς δὲν εἶναι πλέον ἐλεύθερος, ἀλλὰ δουλεῖ εἰς τὴν πλέον ἐπονείδιστον τυραννίαν.

Καὶ εἶναι ἀπείρως φοβερώτερον νὰ δουλεύῃ κανεὶς εἰς τοιαῦτα πάθη, παρὰ εἰς ὁτιδήποτε τυραννίαν!

ΟΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

(συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 8)

500, Δημ. Ραμποτιᾶς 500, Αἰκατ. Θεοδοσοπούλου 500, Γεώργιος Καρθούνης 500, Ἰ. Παν. Φλῶρος 500, Ἄνωνυμος (ἀποδ. 394) 500, Δημ. Πασπαλάρης 500, Ἀπόστολος Εὐθυμίου 500, Ἀδελφοὶ Πιλάλη 500, Χρυσούλα Ἀρμακιά 500, Δημ. Τζούφρας 500, Γεώργιος Κατσάνος 500, Εὐδοξία Κατσάνου 500, Θωμᾶς Καρδαράς 500, Ἐλευθ. Παθέλα 500, Μαρία Παναγιώτου 500, Ἐλένη Ἐπ. Παπαδῆ 500, Γεώργιος Εὐστρατιάδης 500, Νικόλ. Παναγιώτου 500, Εὐγενία αΒσιλοπούλου 500, Ἰωάννης Μπακαῆς 500, Ἀπόστολος Κουτούκης 500, Χρῆστος Γαζέτας 500, Ναυσικᾶ Ἀργυροπούλου 500, Βασίλ. Καραβίας 500, Δημ. Γαθρίλης 500, Στέφ. Βασιλόπουλος 500, Βούλα Τσουκανᾶ 500, Ἐλένη Κοντοθανάση 500, Αἰκατ. Δημοπούλου 500, Δημ. Σκορδάς 500, Βασίλ. Πριτσόλα 500, Δημ. Πασπαλάρης 500, Χαρ. Τριανταφύλλης 500, Ἀντωνιοπούλου - Τριχιά 500, Ἐλισάβετ Ἀϊθαλιώτη 500, Νικόλαος Συμεωνίδης 500 Ἐλένη Κατσαράκη - Χρυσοχόου 500, Γρηγόρης Βλάχης 500, Δημήτριος Οἰκονόμου 500, Βαρθάρα Καμηλέρη 500, Ἀγγελικὴ Παπαθανασίου 500, Ἀργύρης Πιστιόλης

500, Παν. Τσινιας 500, Πέτρος Τραχανᾶς 500, Ἄθαν. Κατσάνος 500, Τσαῦρος Παπαδῆς 500, Λουκάς Μίχος 500, Γκόλφω Φλέγγα 500, Ἐλένη Κόντου 500, Βασιλικὴ Ματσούκα 500, Σπύρος Τάσιος 500, Παναγιώτης Σπυρόπουλος 400, Ἰωάννης Λιόλιος 400, Δημ. Σκαρίμπας 400, Γεώργιος καὶ Βασιλικὴ Σουλιώτη 300, Νικόλ. Χουσαντίης 300, Ἰωάν. Κοκόσας 300, Δημ. Τζαθέλης 300, Εὐαγ. Σφήκας 300, Βασ. Βλάχος 300, Γεώργιος Χαραλαμπίδης 250 Δημ. Κατσιγιάννης 200, Κωνστ. Κουτρομάνος 200, Χαραλ. Τσιπᾶς 200, Δημ. Χριστοδουλιᾶς 200, Πραξιθέα Μυλωνᾶ 200, Στέλιος Μιχαλίδης 200, Ἀναστ. Κουβέλης 200, Ἄθαν. Σουλιώτης 200, Ντίνα Καραθεοδώρου 200, Εὐανθία Κουτρομάνου 100, Βασιλικὴ Τάσιου 100, Β. Μπανιάς 100, Βασ. Τζούφρα 100, Φώτιος Γιαννακόπουλος 100, Παῦλος Χαλκικίπουλος 100, Ἄθ. Ζῆκος 100, Βασ. Δημητρίου 100.

Ἀντὶ στεφάνου στὴν κηδεία τῆς καὶ εἰς μνήμην Βασιλικῆς Γ. Τριανταφυλλίδη-Γ. Διαμαντῆ: Ἰ. Παπαδόπουλος 10.000 δρχ., Κώστας Γ. Δημόπουλος 3000, Εὐτυχία καὶ Ἄθαν. Κωνσταντόπουλος 2500, Σοφία Καρελλᾶ - Διαμαντῆ 2000, Λόλας Θεοδ. Διαμαντῆ 1500, Γιόλας Καραγιαννοπούλου 1500. Σύνολο 20.500.

ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Τοῦ κ. ΜΙΧΑΝΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεῦχος)

Ὅταν ἀπελύθην ἡλθα στὸ χωριὸ καὶ μετὰ ἔπιασα δουλειὰ σὲ ἓνα λεωφορεῖον γραμμῆς Λαμίας Καρπενησίου τῶν Ἰ. Ψημάδη καὶ Ἰωάν. Τσίρου.

Ἐργαζόμενος ἐγνώρισα τὸν Μηχανικὸν Γεώργ. Μπουῦλον ἐκ Καρύτσης καὶ ἐπειδὴ ἐνδιαφέρετο καὶ αὐτὸς φροντίζαμε νὰ βγάλουμε καμμιά πίστωση νὰ γίνη ὁ δρόμος γιὰ τὸ Γαῦριο, διότι δὲν ὑπῆρχε, ἦταν μόνο ἓνα μονοπάτι πού πηδάγαμε μέσ' τὸ ποτάμι σὲ πολλὰ σημεῖα γιὰ νὰ φθάσουμε ἀπὸ τὸ χωριὸ στὸ Καρπενῆσι.

Βγήκε μιὰ μικρὴ πίστωση χαράχθηκε ὁ δρόμος καὶ ἔγινε ἓνας χωματόδρομος ὅπως, ὅπως, μάλιστα γιὰ νὰ ἐνωθῆ νὰ φθάσῃ στὸ Γαῦρο πλήρῶσα ἐξ ἰδίων μου 8 χιλιάδες καὶ τὰ ὁποῖα ὅταν βγήκε ἄλλη πίστωσης μοῦ τὰ δικαιολόγησε ὁ μηχανικὸς καὶ τὰ πῆρα, καὶ τὸ 1929 τελείωσε. Ἐγὼ καὶ ὁ Γιάννης Ζαχαρόπουλος πήγαμε πρώτοι μὲ τὰ αὐτοκίνητά μας στὸ Γαῦρο.

Μετὰ παρεκάλεσα τὸν μηχανικὸν καὶ μᾶς χάραξε τὸ δρόμο ὁλόρρομα γιὰ τὸ Μικρὸ Χωριὸ καὶ φθάσαμε εἰς θέσιν Καρυά, ὅπου ἐνώνεται τὸ «Μηλιές ρέμα» μὲ τὸ «μεγάλο ρέμα». Ἐκεῖ κάναμε τέρμα κάνα δυὸ χρόνια, Ἐν τῷ μεταξὺ παρακαλῶντας τὸν Μηχανικὸ κατορθώσαμε καὶ μᾶς ἔβγαλε μιὰ πίστωση καὶ κάναμε τὸν ἐκβραχισμό ἀπὸ Ἄγιους Ἀποστόλους ἕως τὸ ρέμα, ὅπου χρειαζόταν γέφυρα γιὰ νὰ περάσουμε.

Τότε ἔφυγε καὶ ὁ Γιάννης Κομματᾶς δι' Ἀμερικὴν καὶ σὲ λίγο μὲ ἐνέργειες καὶ τοῦ κ. Καραπιτέρη* βγήκε μιὰ πίστωσης καὶ φτιάξαμε τὴ γέφυρα (1937).

Μπήκαμε μέσα στὰ χωράφια πού οἱ χωριανοὶ μας εὐχαρίστως μᾶς τὰ ἔδωσαν ἀνεὺν ἀποζημιώσεως καὶ ἀνοίξαμε τὸ δρόμο καὶ φθάσαμε μέχρι σπῖτι Καρατάσιου στὴ ράχη, ὅπως τὸ λέγαμε τότε, ὅπου προσεφέρθη ὁ Ἰωάννης Ζωγράφος καὶ ἔφτιαξε μιὰ ἀποθήκη καὶ ξεφορτώναμε τὰ πράγματα τῶν χωριανῶν καὶ ἔτσι γλυτώσαμε τὸν ἀπαισιο ἀνήφορο ἀπὸ ρέμα ὡς τὴ Ράχη, καὶ συνεχίσαμε τὴν διάνοξιν ὀρισμένων γωνιῶν τοίχων μέσα στὸ χωριὸ καὶ φθάσαμε στὴν Πλατεῖα. Ἐν τῷ μεταξὺ συνεννοήθημ με τὸν κ. Γεώργ. Παπαδὴν καὶ πῆγα στὴν Ἀθήνα δι' ἐξόδων μου κάθησα 4 ἡμέρες συνήντησα τὸν κ. Καραπιτέρη καὶ μᾶς ἔβγαλε μιὰ πίστωση 75 χιλιάδων δραχμῶν δι' ἀποπεράτωσιν τοῦ Σχολείου.

Γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴν συγκοινωνίαν ἀπὸ τὸ ρέμα πού χάλαιγε τακτικὰ ὑπο-

* Σ.Σ.: Θεῖος τοῦ σημερινοῦ ὑπουργοῦ.

χρεώναμε τούς χωριανούς εις δεκαήμερον προσωπικήν ἐργασίαν κατ' ἔτος (ἦσαν ὑπόχρεοι ἀπὸ τὸ Νόμο) καὶ ἐπειδὴ δὲν στέργωνε δρόμος ἀπὸ τὸ ρέμα πῆρα τὸν μηχανικὸ καὶ χάραξε τὸ δρόμο ἀπὸ Πλατανιά διὰ χωριό, μᾶς ἔβγαλε καὶ μιὰ πίστωση 200 χιλιάδες καὶ ἀφοῦ φτιάξαν καὶ μιὰ γεφυρούλα στὴ λάκα τοῦ Καλαντζῆ κάτω ἀπὸ τὴν τῶρα ἐκκλησία Ἁγία Κυριακὴ φθάσαμε ἕως τὸ δρόμο στὴν παλαιὰ Ἁγία Κυριακὴ πού ἐνώνεται μὲ τὸν παλαιὸν δρόμον, καὶ ἐκεῖθεν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας μέσω Ἁγίου Ἰωάννου ἕως ἀγίους Ἀποστόλους δὲν μπήκαμε μέσα στὰ χωράφια τότε.

Ἡ Νομαρχία εἶχε μιὰ μολτόζα καὶ ὅταν ἦλθε στὸ Χωριό πλήρωσα ἐξ' ἰδίων μου 3 χιλ. δραχμὲς καὶ ἔκοψε κάτι πέτρες μεταξύ ἀμπέλι Πολύζου καὶ χωράφι Κα-

Τὰ δύο πρῶτα αὐτοκίνητα μπροστὰ τὸ παλιὸ Χάνι (φωτογρ. 1932). Πρῶτος ἀπὸ δεξιὰ ὁ κ. Μιχ. Νικολόπουλος.

ρατάσιου. Ἀλλὰ μᾶς ἄφησε στὴ μέση διότι κόπηκε μιὰ βίδα: Κατόπιν εἶδαμε ὅτι ἔπρεπε νὰ μεταφερθῆ τὸ νεκροταφεῖον ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό διότι ἦτο ἀπέναντι τοῦ σχολείου ἔφερα 1 μηχανικὸν τῆς Νομαρχίας καὶ μᾶς χάραξε τὸ δρόμο μέχρι Καρφάλες; κάτω ἀνατολικῶς τοῦ Νικολοῦ μᾶς ἐδώρησε τὸ χωράφι του ὁ Σεραφεῖμ Χονδρὸς καὶ ἔτσι ἔγινε καὶ αὐτὸς ὁ δρόμος μέχρι Ἁγίου Σώστη ἀφοῦ οἱ χωριανοὶ μᾶς παρεχώρησαν τὰ χωράφια τους προθύμως, μὲ τὸν ἀείμνηστον στρατηγὸ Τάκη Πολύζου φροντίσαμε διὰ τὴν χάραξιν τοῦ δρόμου μέχρι Καρύτσα ὁ κ. Ἀριστείδης Κ. Γιουρνᾶς φρόντιζε καὶ ἀνέλαβε τὰ περαιτέρω ἔργα, κατόπιν τοῦ ἐπεισοδίου πού ἔγινε μὲ τούς Γερμανοὺς στὸ χωριό ὅπου μὲ συνέλαβαν οἱ Ἴταλοι μαζί μὲ ἄλλους χωριανούς καὶ μᾶς μετέφεραν στὴ φυλακὴ Λαμίας, ἐκεῖ ὑποφέραμε πολὺ.

Εἰδικώτερον ἐγὼ ὡς πρόεδρος τεσσαρακοντάκις παρὰ μιάν ἐραβδίσθην ὅπως λέει καὶ ὁ Ἀπόστολος, εἶχε μαυρίση ἢ πλάτη μου εἰς βαθμὸν ἐπικίνδυνον καὶ ἡ καρδιά μου ἔκανε 2 μῆνας νὰ καθαρίσῃ τὸ στομιπιγμένο αἷμα καὶ μὲ βάλανε σὲ μιὰ ἄλλη φυλακὴ ὅπου ἦτο ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Ἀθ. Κομπορόζος μαζί μὲ καμμιὰ 20αργιὰ ἄλλους ἐξ Ἑπάτης Λαμίας κ.λ.π.

Ἐκεῖ συνητήθημ μὲ τὸν Γιάννη καὶ μοῦ εἶπεν στὴν ἀνάκρισίν του ἠρωτήθη ἂν τὰ ἤξευρε αὐτὰ ὁ Πρόεδρος καὶ εἶπε ὅτι δὲν εἶχε ἰδέαν ὁ Πρόεδρος περὶ ΕΑΜ κ.λ.π. καὶ ἔτσι μὲ ἔσωσε.

Ήταν ένας Ίταλός λοχίας στην ανάκρισίν μου και επειδή είχα πυρετό μου έδωσε μιὰ αντιπυρίνη φαινόταν καλός άνθρωπος.

Μᾶς βγάζανε κάθε πρωί μιὰ ὥρα ἔξω ἀπὸ τὴ φυλακὴ στὴν αὐλὴ νὰ πάρουμε ἀέρα, ἐκεῖ συνήνησα τὸν Λοχία, καὶ τοῦ εἶπα, «σὲ παρακαλῶ βγάλε με ἀπὸ τούτη τὴ φυλακὴ καὶ στείλε με κάτω (ποῦ ἦτανε οἱ ἄλλοι χωριανοί) καὶ ὁ Θεὸς νὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ πᾶς στὸ σπίτι σου».

Μετὰ 2 ὥρες μὲ φώναξαν στὸ Γραφεῖο καὶ μοῦ ἔβαλαν τὴν κατηγορία ὅτι ἀκούγαμε ραδιόφωνα κ.λ.π. καὶ μὲ ἔστειλαν στὴν κάτω φυλακὴ ποῦ ἦταν οἱ χωριανοί μας.

Σὲ λίγες μέρες ποῦ τίναξαν τὴ γέφυρα Γοργολόταμου (οἱ δικοί μας), πήρανε τοὺς ἐξ Ἑλλάδος καὶ Λαμίας ἀπὸ τὴν ἀπάνω φυλακὴ μαζί μὲ τὸν ἀγαπημένο μας Γιάννη καὶ τοὺς πήγαν στὰ Καστέλια τῆς Γραβιάς καὶ τοὺς τουφέκισαν.

Ἄν δὲν εἶχα φύγει ἀπὸ τὴν ἀπάνω φυλακὴ; καὶ ἂν δὲν μὲ φρόντιζε ὁ ἀείμνηστος Τάκης Πολύζος τότε Ἐπιμετρεὺς νὰ μᾶς μεταφέρουν στὰς φυλακὰς Καλλιθέας καὶ ἀπ' ἐκεῖ φρόντισε καὶ ἀπελύθημεν. Παρ' ὀλίγον νὰ πληρώσω τὴν προεδρεία μὲ τὴν ζωὴν μου. Στὴ Λαμία κινδυνεύαμε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μὲ τὰ ἐπεισόδια ποῦ συνέβαιναν στὰ γύρω χωριὰ καὶ στὸ δικό μας.

Τὰ ἀνωτέρω γραφόμενα εἶναι σχετικὰ μὲ τὴν πρόοδον τοῦ χωριοῦ μας (ποῦ διετέλεσα πρόεδρος ἀρκετὰ χρόνια) καὶ παρητήθη τὸ 1944 τότε δὲν ὑπῆρχαν μηχανήματα καὶ πολτόζες καὶ πιστώσεις δίδονταν μὲ τὸ σταγονόμετρο καὶ ἡ ἐργασία γίνονταν μὲ τσαπιά, φτιάργια καὶ ἰδρώτα, καὶ ἄς ἰδοῦν οἱ νεότεροι πῶς πέρασε ἡ γενεὰ τῶν 1900 - 1950 μὲ τὴν λιτότητα ζωῆς ποῦ οἱ νέοι δὲν τὴν γνώρισαν μὲ τὰς πολεμικὰς περιπετείας, τὴν πείναν 1916 καὶ 1941, τὸν ἐμφύλιον πόλεμο, τὸ κάψιμο τῶν σπιτιῶν μας, τὴν ἐγκατάληψιν τοῦ χωριοῦ καὶ τελευταίως τὴν κατολίσθησιν.

Τώρα ποῦ ἠρεμήσαμε λίγο βλέπομεν πῶς οἱ χειριζόμενοι τὰ κοινὰ ἐργάζονται πολὺ καλὰ καὶ προοδεύουν εἰς ἔργα ἐξωραϊσμοῦ καὶ δρόμους κλπ. καὶ εὐχόμαι ὅπως ἐξακολουθήσουν μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον διότι τώρα καὶ πιστώσεις γεναιότερες δίδονται καὶ μηχανήματα ὑπάρχουν γιὰ νὰ γίνῃ τὸ παλιὸ μικρὸ χωριὸ ὅπως τὸ ὀραματιζόμεθα ἀκόμη. Στὰς προσπάθειάς μου γιὰ τὴν πρόοδον τοῦ χωριοῦ εἶχα πολὺτιμον βοηθὸν τὸν κ. Σταύρον Γιοργούλην Γραμματέα τῆς Κοινότητος.

Τὴν ἱστοριοῦλα αὐτὴ ἄς τὴν δοῦν οἱ κάτω τῶν εἴκοσι ἐτῶν νέοι ποῦ ἔμαθαν πολλὰ γράμματα καὶ νομίζουν ὅτι τὰ ξέρουν ὅλα καὶ ἄς προσέξουν μὴ παρασυρθοῦν στὴ λεωφόρο τῶν παντὸς εἶδους ἐλευθεριῶν (τῆς ἀσυδοσίας καὶ τοῦ χάους) ὅπως βλέπω μερικὸς νέους ἐδῶ ἀλλὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὸ δρόμο ποῦ βοῦνται ἀπὸ τοὺς γονεῖς των καὶ ὁ Θεὸς θὰ τοὺς προσέχει διότι βοηθάει τοὺς ἐλπίζοντας καὶ περιμένει τοὺς ἀμφιβάλλοντας καὶ μακροθυμεῖ γιὰ τοὺς δυσπίστους.

Δοξάζω καὶ παρακαλῶ τὸν θεὸν ὅπως μᾶς διαφυλάξει ὅλους ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῆς παρούσης ζωῆς.

Πειραιεύς, Φεβρουάριος 1981

ΜΙΧΑΗΛ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΚΑΛΛΙΟ (ΚΛΑΨΙ)

του Προέδρου της Κοινότητας Κλαψιού κ. Α. ΚΟΝΔΥΛΗ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Μαζύ με τους εργάτες που ανοίγαμε τους τάφους θυμούμαι εις το σημερινό σπίτι του Σωκράτη Μαθέ είναι τα κτήματα του Ίωάννη Μαθέ και Νίκο Μαθέ περί τους 20 τάφους κτισμένους με κεραμίδια και ασβέστη και ό,τι βρισκαμε μέσα εάν δέν ήταν χρυσό το πετάγανε στα τίχια που κάνανε. Όλη ή περιοχή ήταν όλο τάφοι και κτίσματα μάς λέγαν οι γέροντες και ότι έδω σ' αυτό το μέρος ήταν το σπίτι του Βασιλιά και ή Βασίλισσα είχε μία χρυσή κούνια για τα παιδιά της. Στην ίδια περιοχή βρήκανε πολλά πυθάρια, άγγεια, στάμνες. Αναφέρω και το εξής: Πρὸ 30 ετών όταν γινόταν ο δρόμος για το χωριό Μουζίλου, εύρεθη τάφος πολεμιστού μεγάλου μεγέθους δύο μέτρα. Εκτός από τα κόκκαλα στο κεφάλι του είχε και ένα ξίφος μεγάλο δίκωπο μπηγημένο όρθιο δίπλα από το κεφάλι του νεκρού. Τώρα έρχομαι στον ιστορικό Πausanias ο όποιος τα γράφει τόσο αυθεντικά για τους Γαλάτες που κατέσφαζαν με τον πιο δάρβαρο τρόπο το 288 π.Χ. Ο Βρέννος από την Μ. Ασία πέρασε στην Έλληνική επικράτεια με αντικειμενικό σκοπό να φθάσει εις τους Δελφούς και να λεηλατήσει ό,τι πολύτιμο βρή εκεί.

Εεκίνησε με 150.000 πεζούς και 2 ή 3.000 ίππεις όταν έφθασε εις την σημερινή Λαμία και στον κάμπο αυτοί όπως ήταν επόμενο ο στρατός του λεηλάτησε τα υπάρχοντά τους και αναγκαστικά τον βοήθησαν να περάσει το ποτάμι του Σπερχειού για να απαλλαγούν από τις άρπαγές. Περνώντας από τα στενά των Θερμοπυλών μέχρι σημερινή Σπερχιάδα (ΥΠΑΤΗ) έκανε πολλές επιθέσεις να σπάσει το μέτωπο αλλά δέν κατώρθωσε τίποτα αξιόλογο. Οι Έλληνες τον απέκρουσαν. Από τις πληροφορίες που είχε ο Βρέννος ο στρατός του εξ όλων της Αιτωλικής Συμπολιτείας ήταν ο πιο αξιόμαχος από τους άλλους στρατούς.

Κόβει απ' το στρατεύμα του 40.000 πεζούς και 200 ίππεις, ξαναγυρνάνε πίσω στην γέφυρα του Σπερχειού και δια μέσου Θεσσαλίας, Ρεντίνας, μαυρίλου Βελούχη, το σημερινό Καρπνήσι (το αρχαίο Κάλιο είναι περι τα επτά με οκτώ χλμ. από το Καρπενήσι) εκύκλωσαν την Πολιτεία Κάλιο και όλους τους άρσενικούς τους έσφαξαν. Τις δε γυναίκες και τις κοπέλλες όλος ο στρατός των βαρβάρων επέρασε από πάνω τους, μέχρι που πέθαναν όλες. Τα δε κορίτσια όσα ήταν γερά άρπάζανε τα μαχαίρια των βαρβάρων και αυτοκτονούσαν. Τα δε μικρά που βυζαίνανε ακόμα, αφού τους έπιναν το αίμα, τα έτρωγαν ωμά! Στην πολιτεία δέν άφησαν τίποτα όριθο. Έπι κεφαλής των βαρβάρων ήταν ο στρατηγός Ρεστόριος και Κόμβουτος.

Οι δάρβαροι μετά αναχώρησαν μέσω σημερινού Μουζίλου, Ανιαδά, Συγκρέλου, για να βγουν προς το Κρίκελο, μεταξύ Κρίκελο και Αγ. Νικόλαο. Στρατοπέδευσαν στη σημερινή θέση Κοκκάλια. Από τους πολλούς σκοτωμένους που έφονεύθησαν (περί

τους 25.000 περίπου), ακόμη και σήμερα οι λόφοι είναι γεμάτοι κόκκαλα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Βρεννὸς φεύγοντας, ὁ στρατὸς τῆς Αἰτωλικῆς συμπολιτείας ἔσπασε τὸ μέτωπο καὶ βάδισε πρὸς τοὺς Δελφούς, ἀλλὰ στοὺς πρόποδες τοῦ Παρνασσοῦ τοὺς ἐπιτίθεντο οἱ Ἕλληνες τῆ νύχτα καὶ αὐτοὶ ἐπάνω στὴν σύγχυσή τους ἄρχισαν νὰ ἀλληλοσφάζονται, διότι μίλαγαν πολλὰς γλῶσσας καὶ ἐνόμισαν πὺς τοὺς ἐπιτέθηκαν Ἕλληνες. Ἐκεῖ τραυματίσθηκε σοβαρὰ ὁ Βρέννος καὶ πέθανε. Δὲν μᾶς λέγει ὁ Πausanias πόσοι γλύτωσαν. Πέρασαν ἀπὸ τῆς Θράκης εἰς Μικρὰν Ἀσίαν. Τὸ Κάλλιο ὁ κόσμος ἀπὸ τὸ πολὺ κλάμα τὸ ὄνόμασε Κλαῦσι.

Ἀπὸ τὸ 288 π.Χ. πού καταστράφηκε τὸ Κάλλιο θρῖσκουμε ἔχνη τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, τοῦ Νέρωνα καὶ ἄλλα μὲ τὴν ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ ὅλους τοὺς βωμοὺς τοὺς κατέστρεψαν καὶ ἔκτισαν τίς σημερινὲς ἐκκλησίαις. Στὸ ἱερόν τῆς παλαιοχριστιανικῆς εὐρέθησαν πολλὰ νομίσματα καθὼς καὶ δόντια ἀπὸ ἀγριόχοιρους. Μετὰ δὲν ἔχομε κανένα ἱστορικὸ γεγονός πότε καταστράφηκε ξανά. Ἴσως ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ ἔλεγαν οἱ γέροντες ὅτι οἱ Μεγαλοχωρίτες τὰ εἶχαν καλὰ μὲ τοὺς Τούρκους. Καὶ στὸ Κλαψὶ δὲν ἄφσαν τίποτα, ὅλα τὰ ἔκαψαν. Καὶ τὰ κτήματα (1200) περίπου στρέμματα τὰ πῆραν ὅλα οἱ μεγαλοαγοραστὲς καὶ τὰ σημερινὰ κτήματα πού ἔχει τὸ Κλαῦσι εἶναι ὅλα πληρωμένα μὲ ἰδρώτα καὶ αἷμα ἀπὸ τοὺς Κλαυσιώτες. Φεύγοντας εἰς τὴν Βλαχίαν, τὴν Ρουμανίαν, Κων) πολὴ καὶ ἀργότερα στὴν Ἀμερικὴ, ἀγοράστηκαν ξανά.

Τώρα θὰ γράψω καὶ ὀρισμένα πράγματα γιὰ τοὺς ἀρχαιολόγους, πού ποτὲ δὲν ἀσχολήθηκαν μὲ τοὺς Ἀρχαίους Λαοὺς τῆς Εὐρυτανίας. Ἀπὸ χρόνια σὲ ὅσους μίλαγα γιὰ τὸ Ἀρχαῖο Κάλλιο μοῦ ἔλεγαν μὴν εἶσαι ξεροκέφαλος. Τὸ Κάλλιο εἶναι εἰς τὴν Δωρίδα. Ὡς Πρόεδρος τῆς κοινότητος μετέβην εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν Φθιώτιδος (Λαμία) καὶ τοὺς μίλησα γιὰ τὸ Κάλλιο τῆς Αἰτωλικῆς Συμπολιτείας. Τὸ σημερινὸ Κλαψί. Τὴν ἀπάντησιν τὴν εἶχαν ἔτοιμη ὅτι τὸ Κάλλιο εἶναι στὴν Δωρίδα καὶ τοὺς εἶπα ὅτι δὲν διάβαζαν Θουκυδίδη. Κοίταξε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ τοὺς εἶπα ὁ Θουκυδίδης τὸ 40 π.Χ. πού μαζὺ μὲ τὸν Δημοσθένη ἦρθαν νὰ καταλάβουν τὴν Αἰτωλοακρνανίαν, τοὺς κύπησαν οἱ Καλλιεῖς πού ἦταν καλοὶ σφενδομισταί, ἀλλοῦ γράφω τὸ περιστατικόν. Τότε ἀνοίξανε χάρτες καὶ μοῦ λένε ὅτι ἔχεις δίκιο, διότι τὸ Κάλλιο τῆς Δωρίδος ἰδρῦθαι νομίζω, μοῦ εἶπαν, 10 χρόνια μετὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Βρέννου εἰς τὴν Ἑλλάδα!

Ἐν Κλαυσιῷ τῇ 1.2.1981

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος

ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ

Κλείνοντας τὸ κεφάλαιον γιὰ τὴν ἱστορικότητα ἢ μὴ τοῦ σημερινοῦ Κλαψιοῦ, φιλοξενούμε παρακάτω τὴν ἀξιόλογη ἐπιστολὴν τοῦ κ. Δ. Φαλλῆ, μὲ τὴν ὁποία θίγει γενικώτερα θέματα ἐρευνητικοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ ὀλόκληρη τὴν Εὐρυτανίαν. Ὁ κ. Φαλλῆς ἐρευνᾷ συστηματικὰ τὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν τῆς περιοχῆς καὶ πρόκειται σύντομα νὰ δημοσιεύσει σχετικὴ μελέτη του.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε ἐδῶ ὅτι τόσο μὲ τὴν ἀρχαίαν Εὐρυτανίαν, ὅσο καὶ μὲ τὸ ἀρχαῖο Κλαψί ἔχει ἀσχοληθεῖ σὲ σχετικὴ ἐρευνά του καὶ ὁ ἀείμνηστος

Μικροχωρίτης στρατηγός Τάκης Δ. Πολύζος. Θάξιζε γι' αυτό σέ επόμενα τεύχη νά δημοσιεύσουμε ἔστω καί ἀποσπασματικά κομμάτια ἀπό σχετική ἱστορική μονογραφία του, ἡ ὁποία δυστυχῶς δὲν ἔχει κυκλοφορήσει εὐρύτερα.

Κύριε Κουτσούκη,

Με πολλή χαρά διάβασα στό περιοδικό τῆς «Ἀδελφότητος» τὰ «Μικροχωρίτικα Γράμματα», φύλλο 11 καί 12, τήν «Περιγραφή τοῦ Ἀρχαίου Καλλίου, δηλ. τοῦ σημερινοῦ Κλαυσίου», τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Κλαυσίου, κ. Α. Κονδύλη.

Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ Εὐρυτανία παραμένει ὁ πιό ἀπείραχτος καί παραμελημένος χώρος τῆς Πατρίδας μας σέ ἀρχαιολογικές ἀνασκαφές, ἀλλά καί σέ προστασία τῶν

Στρογγυλό δηνάριο Τραϊανοῦ
(98 - 117 μ.Χ.)

εὐρημάτων πού ἔρχονται καθημερινά στήν ἐπιφάνεια ἀπό τὸ τσαπί τοῦ γεωργοῦ ἢ ἀπὸ τὰ θεμέλια κάποιας οἰκοδομῆς. Ἐπομένως ἔχετε δίκιο νά γράφετε στό περιοδικό σας ὅτι «Θά πρέπει κάποτε νά ἐνδιαφερθεῖ ἡ Πολιτεία γιά τὴν διάσωση» τῶν ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων τῆς Εὐρυτανίας».

Δυστυχῶς, ἡ Πολιτεία ἀρκεῖται νά ὀνομάζει τὴν Εὐρυτανία «προβληματικό νομιό» χωρὶς νά διαθέτει ποτέ, ἄντε τὰ ψίχουλα ἀπ' τὰ πλοῦσια τραπέζια πού παραθέτει γιά τίς ἄλλες περιοχὲς τῆς χώρας μας. Ἴσως ὅμως γι' αὐτό, φταῖνε καί οἱ πολιτικοὶ καί πνευματικοὶ ἄνθρωποι τῆς Εὐρυτανίας, ὅπου κι' ἂν θρῖσκονται.

Εἶναι ἀκόμα γεγονός, ὅτι ἡ Εὐρυτανία ἔχει πάρα πολλὰ παμπάλαια χωριά καί πολιτεῖες πού ἡ ἱστορία τους χάνεται σὰ βάθη τῶν προχριστιανικῶν χρόνων, μὲ μεγάλο πολιτισμό, πού οἱ κάτοικοί τους ἔλαβαν μέρος σέ πολέμους ἐθνικῆς σωτηρίας. Δὲν εἶναι ὅμως τώρα ἡ κατάλληλη στιγμή ν' ἀπαριθμήσουμε αὐτούς τοὺς πολέμους. Ἐνα τέτοιο χωριό —σωστότερα πολιτεία— εἶναι καί τὸ Κλαψί.

Σήμερα τὸ Κλαψί εἶναι —πέρα ἀπὸ κάθε ἱστορική ἀμφισβήτηση— ἓνα παμπάλαιον

λαιο χωριό με μεγάλη ιστορία. Ἡ πλούσια παράδοση πού ἔχει, οἱ χιλιάδες τὰ εὐρήματα πού καθημερινὰ ἔρχονται στό φῶς καί οἱ στορικές μαρτυρίες πού ἔχουμε, τὸ ἀποδεικνύουν αὐτὸ περίτρανα. Ἡ παράδοση τοῦ χωριοῦ — πού εἶναι ἡ φυσική διαδοχὴ τῶν γεγονότων ἀπὸ γενιά σὲ γενιά— μᾶς λέει ὅτι στὸν χῶρο αὐτὸν ὑπῆρξε τὸ ἀρχαῖο Κάλλιον. Καί δὲν κάνει λάθος. Πράγματι ἦταν ἐκεῖ τὸ Κάλλιον, πού τὴν πρώτη του φοβερὴ καταστροφὴ τὴν ὑπέστη ἀπ' τοὺς Γαλάτες τὸ 279 π.Χ. Στους ὕστερους αἰῶνες δοκίμασε κι' ἄλλες καταστροφές ὡς τὴν τελευταία, τὴν τουρκική, πού τὰ ἰσοπέδωσε ὅλα καί τὸ κατάντησε Κλαυσεῖον! Τὰ σημεῖα ὅμως αὐτά, θέλουν πλατύτερη ἱστορικὴ ἀνάλυση, πού ἴσως, σὲ μελλοντικὰ ἄρθρα τοῦ περιοδικοῦ σας γίνεῖ κι' αὐτό.

Σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ ἱστορικοῦ σημειώματος πού σᾶς στέλνω εἶναι νὰ ἐπισημάνω ὠρσιμένες ἀνακρίθειες στὸ κείμενο πού δημοσιεύσατε γιὰ τὸ ἀρχαῖο Κάλλιον. Ἔτσι, μὲ τὴν καλὴ διάθεση τοῦ κ. Α. Κονδύλης καί τὴν προβολὴ ἀπ' τὸ περιοδικὸ σας αὐτῶν τῶν θέσεων, ἐναρμονίζουμε τὴν Ἱστορία μὲ τὴν Παράδοση, ὥστε νὰ εἴμαστε πάντα μέσ' στὴν ἀλήθεια.

1) Κλαυσεῖον, ὄχι Κλαυσίον.

Ἡ γενιά μας παρέλαβε τὴν γραφὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ χωριοῦ μας Κλαυσεῖον καί στὴν καθομιλουμένη Κλαψί. Ὅχι ὅμως Κλαυσίον, μὲ ἰῶτα. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος ἀπὸ εἰ σὲ ι πού ἐγίνε στὶς μέρες μας ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο Ἑσωτερικῶν, ὑπῆρξε λαθεμένη καί ἀποπροσανατολιστική. Γιατὶ ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ μᾶς ἀπομακρύνει ἀπ' τὴν Παράδοση καί τὶς ἱστορικές μας ρίζες. Οἱ πρόγονοί μας πού ἔγραφαν τὸ Κλαυσεῖον μὲ εἰ, δὲν τὸ ἔκαναν ἀπὸ ἀγραμματοσύνη, οὔτε γιὰ νὰ ἔχουν περισσότερα γράμματα νὰ γράφουν. Ὅταν τὸ Κάλλιον — ὕστερα ἀπ' τὶς συνεχεῖς καταστροφές καί συμφορές του— εἶχε διαλυθεῖ καί ταφεῖ, ἦρθε μόνη τῆς ἡ λέξη Κλαυσεῖω, στὰ χεῖλη τῶν ὑπολείπων σκορπισμένων καί σακατεμένων κατοίκων του. Ἀρχικά, λοιπόν, χρησιμοποιήθηκε αὐτοῦσιο τὸ ρῆμα Κλαυσεῖω (ἐφετικὸ ρῆμα τοῦ κλάω, κλαίω), πού σημαίνει, κλαίω κατ' ἐφεση, κατ' ἐξακολούθησιν ἢ καί ἐπαναλαμβανόμενα. Γι' αὐτὸ καί ἡ Παράδοση τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ κι' ὅλοι οἱ ἱστορικοὶ σήμερα, παραδέχονται ὅτι τὸ χωριὸ πῆρε τ' ὄνομά του, Κλαυσεῖον, ἀπ' τὸ πολὺ καί συνεχὲς κλάμα. Ἐπομένως εἶναι λαθεμένη ἡ γραφὴ μὲ ι καί μᾶς ἀπομακρύνει ἀπ' τὴν πηγὴ. Θὰ ἔλεγα, μᾶς κόβει τὶς ρίζες.

2) Καλλιεῖς, ὄχι Καλλιδεῖς.

Δὲν ξέρω ἀπὸ πού καί πῶς ὁ κ. Α. Κονδύλης βρῆκε αὐτὴ τὴ λέξη. Πάντως οἱ κάτοικοι τοῦ Καλλίου ὀνομάζονται Καλλιεῖς, πουθενὰ Καλλιδεῖς. Ἔτσι —Καλλιεῖς— τοὺς ὀνομάζουν καί οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ μας Θουκυδίδης καί Παισανίας. Ἐκτός, ἀν γράφει καί κάτι ἄλλο, πού δὲν γνωρίζω.

3) «Καί ἔτρωγαν τὸ κρέας ὦμό» οἱ Εὐρυτᾶνες.

Ἐδῶ, δυστυχῶς, τὸ λάθος δὲν τὸ κάνει μονάχα ὁ κ. Α. Κονδύλης —πού ἀντέγραψε κάποιον ἄλλο σύγχρονο ἱστορικὸ— ἀλλὰ κι' ἄλλοι πολλοί. Ὁ Θουκυδίδης Γ' 94' ἐκδοσὴ ΠΑΠΥΡΟΣ σελ. 503, σὲ μετάφραση Φιλ. Παππᾶ, μᾶς λέει: «Συνεβούλευον λοιπόν (οἱ Μεσσήνιοι τὸν Δημοσθένην) νὰ γίνῃ ἐπίθεσις πρῶτον κατὰ τῶν Ἀποδωτῶν, ἔπειτα κατὰ τῶν Ὀφιονέων, ὕστερα κατὰ τῶν Εὐρυτάνων, οἱ ὅποιοι ἀ-

ποτελούν τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν Αἰτωλῶν, καί, καθὼς λέγεται, ὄμιλουν γλῶσσαν τελείως ἀκατάληπτον. Τρώγοντες ὡμὰς τὰς τροφὰς των». Ἐδῶ μᾶς μιλάει καθαρὰ γιὰ ὅλες τὶς τροφὰς των κ' ὄχι γιὰ τὸ κρέας. Δὲν ἔχουμε καμιὰ μνεία ἐδῶ γιὰ τὸ κρέας. Γιὰ νὰ εἴμαστε λοιπὸν πιὸ ἀντικειμενικοὶ πρέπει νὰ τὸ ἐξηγήσουμε ὅτι ἔτρωγαν «τὸν μέλαινα ζωμόν», κοινῶς μαυροζούμι. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἔτρωγαν καρβουνόζουμο!

Γυάλινα θαλασμάρια ἀπὸ τοπικὸ ἔργα-στήριο ὑαλοουργίας (3ος - 4ος αἰ. μ.Χ.).

4) «Οἱ Γαλάτες... ἐκύκλωσαν καὶ ἐκυρίευσαν τὸ Κάλλιο κατόπιν ἔσφαξαν ὄλους τοὺς ἄνδρες πὺν συνέλαβαν».

Στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀνακριβεία, ἀλλὰ κατὶ περισσότερο. Ὁ Πausanias πὺν περιγράφει τόσο παραστατικὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Κάλλιου, μᾶς λέει ὅτι οἱ ἄνδρες του ἦταν μαζὶ μὲ τ' ἄλλα ἑλληνικὰ στρατεύματα στὶς Θερμοπύλες. Ἐπομένως στὸ Κάλλιο καὶ γενικὰ στὴν Αἰτωλία, ἦσαν μόνο γέροντες καὶ νήπια ἀρσενικά, καὶ ὄλες οἱ γυναῖκες. Εἶναι, ἴσως, ἡ μόνη φορὰ στὰ ἱστορικὰ χρονικὰ πὺν σφάχτηκε τόσοσ ἄμαχος πληθυσμὸς καὶ σῶθηκαν οἱ ἄνδρες. Μᾶς λέει ἐπὶ λέξει ὁ Pausanias I, 22, ἔκδοση ΠΑΠΥΡΟΣ σελ. 91, σὲ μετάφραση Α. Παπαθεοδώρου: «Ὁ Ὅρεστόριος καὶ ὁ Κόμβουτις ἦσαν ἐκείνοι, οἱ ὄποιοι διέπραξαν τὰ μεγαλύτερα ἀνοσιουργή-

ματα ἀπ' ὅσα ἐξ ἀκοῆς γνωρίζομεν καὶ δὲν ὁμοιάζουν καθόλου μὲ ἄλλα τοιμητὰ κα-
κουργήματα τῶν ἀνθρώπων. Ἔσφαξαν κάθε ἀρσενικὸν ἄνθρωπον, χωρὶς διάκρισι-
ν γ ε ρ ό ν τ ω ν, ἤ γ η π ί ω ν, ἐπὶ τῶν μαστῶν τῶν μητέρων τους· ὅσα ἐκ τῶν
νηπίων εἶχον γίνεαι παχύτερα μὲ τὸ γάλα, τὰ ἐφόνευον, ἔπιναν τὸ αἷμα τους καὶ ἔ-
τρωγαν τὸ κρέας τους. Αἱ γυναῖκες καὶ ὅσαι ἀπὸ τὰς παρθένους ἦσαν εἰς ὦραν γάμου,
αἱ ἔχουσαι φιλότιμον, ἔσπευσαν νὰ αὐτοκτονήσουν καθ' ὄν χρόνον ἐκυριεύετο ἡ πόλις.
Ἔσας εὖρον ἐν τῇ ζωῇ οἱ Γαλάται τὰς μετεχειρίσθησαν μὲ παντὸς εἶδους ἐξευτελι-
σμούς, χρησιμοποιοῦντες μεγάλην βίαν, ἐφόσον δὲν ἠσθάνοντο καμμίαν συμπόνοιαν
ἢ ἔρωτα. Ἔσας γυναῖκες εὗρισκον τὰ μαχαίρια τῶν Γαλατῶν, αὐτοκτονοῦσαν μὲ αὐ-
τά. Διὰ δὲ τὰς ἄλλας δὲν ἐβράδυνε τὸ μοιραῖον λόγῳ τῆς ἀσιτίας καὶ τῆς ἀϋπνίας,
διότι οἱ ἀγροῖκοι βάρβαροι ἀσχιμηνοῦσαν ἐπ' αὐτῶν συνεχῶς ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλ-
λου, συνευρίσκοντο μάλιστα καὶ μὲ ψυχορραγούσας γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ μὲ νεκράς
ἀκόμην».

Θὰ μπορούσα νὰ γράψω καὶ γιὰ τὶς ὑπερβολὰς ποὺ ἔχει αὐτὴ ἢ «περιγραφή» μέ-
σα, ὅπως λ.χ. «βρῆκαν 2 καὶ 3 δωμάτια θολωτὰ καὶ εἶδαν γυμνοὺς ἀνθρώπους καὶ
κεφάλια», «ἐμαζεύαμε μόνον τὰ χρυσὰ ὄπλα, τὰ ἄλλα τὰ πετάγαμε» κλπ.

Θὰ τελειώσω ὅμως αὐτὸ τὸ σημείωμά μου μὲ τὴν φράση ποὺ ἔχει «ἀπὸ τὴν ὁμα-
δικὴ σφαγὴν τοῦ 288 π.Χ., ποὺ ὑπέστη ἡ πολιτεία αὐτῆ». Νομίζω ὅτι θὰ πρόκειται
περὶ λάθους. Δὲν γνωρίζομε κάποιον γεγονὸς αὐτῆ τὴν χρονολογία σ' αὐτὸν τὸν τόπο.
Ἴσως πρόκειται γιὰ τὴν σφαγὴν τοῦ 279 π.Χ. ἀπ' τοὺς Γαλάτες.

Πετρούπολη, Αὐγούστος 1981

Μετὰ τιμῆς
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΩ. ΦΑΛΛΗΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ "ΧΕΛΙΔΩΝΑ.."

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚ. ΤΣΙΑΧΡΗ

ΤΗΛ. (0237) 41.221
(0231) 24.612

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΘΥΣΙΑ

Του ΖΑΧΑΡΙΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μ' δλα της τὰ ἑβδομηνταπέντε, ἡ γριά ὑπηρετρία, ἡ θειὰ Μαρίτσα, κάθε πού τελείωνε τὴ δουλειὰ της, ξεκινούσε νὰ θρῆ τὴ γειτόνισσα καὶ νὰ κουβεντιάση. Γέγονται καὶ τέτοια. Σημαίνει στὸν οὐρανὸ καὶ κάποια ὥρα πού ξεκουράζονται τὰ γέρικα δουλικά. "Όταν παρατάξουν τὰ πλυμένα πιάτα σὲ ἀφογή γεωμετρία, στήσουν τὴ σκούπα στὴ γωνιά, ὀρθή, κοκέτα, σφίξουν τὸ ρουμπινέτο, ἔτσι πού νὰ μὴ θγάζη γρῦ, οὔτε σταγόνα, δταν φέρουν τὸν ἥλιο νὰ ἰδῆ τὸ πρόσωπό του στὴν κατασρόλα καὶ δώσουν στὴν κουτάλα, στὴ στάμνα καὶ πατσαθούρες, τὴν ἐπίσημη στάση συνεδρίου πού τοποθετήθηκε κι' εἶν' ἔτοιμο νὰ συζητήση, τότε ξεκινοῦν γιὰ κάπου... Γιὰ τὴν κοινωνία. Ἡ κοινωνία γιὰ τὴ θειὰ Μαρίτσα ἦταν ἡ γειτόνισσα, λίγα θήματα μακρῶς. Κουβέντιαζαν κι' οἱ δυὸ στὸν κῆπο, καθισμένες κάτω ἀπ' τὴ μεγάλη ἐλιά. Ἡ γειτόνισσα ἔλεγε πολλά. Ἡ θειὰ Μαρίτσα λίγα. Νὰ κατηγορήση δὲν ἦταν ἡ δουλειὰ της. Νὰ μιλήση γιὰ τοὺς δικούς της; Πέθαναν ὄλοι, — ὁ ἄντρας της ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια, ὁ μοναχογιὸς της ἐδῶ καὶ εἴκοσι. "Υστερα ἀπ' αὐτά, δὲ μπορεῖ νὰ συμβαίνει τίποτα κι' οἱ ἄνθρωποι λένε λίγα.

— Νὰ ζητήσης ἀπ' τὴν κυρά σου τοὺς μιστοὺς σου, τῆς ἔλεγε ἡ γειτόνισσα.

— Τί νὰ τσ' κάμου;

— Νὰ τοὺς ἔχης, ἄραχλη, κομπόδεμα. Ἄνθρωποι εἴμαστε, δὲν ξέρουμε τί μᾶς θρίσκει.

— Τί νὰ μὴ θρῆ, πιδὶ μ' ἰμένα τοῦ κούτσουρου... τῆς ἀπαντοῦσε ἡ γριά μὲ τὰ ρουμειώτικὰ της, σὰ νὰ ἦρθαν αὐτὴ τὴ στιγμή ἀπ' τὸ Βελούχι. "Ό,τ' εἶχι νὰ μὴ θρῆ, μαθές, μ' ἦθρι... Ἰκειὸ πδει ν ἀμί θρῆ ἀποῦ δῶ κι' παρακάτ', τοῦ ξέρ'ς ποιὸ θὰ νάνι... Λές κι μὴ λαθέψ' ἰκειὸς π' θὰ νάρθ'; Δὲ λαθέθ' ἰκειὸς.

— Κουνήσου! τῆς ἔλεγε ἡ γειτόνισσα τρομαγμένη.

— Κί νὰ κουν' θοῦ κι νὰ μὴ κουν' θοῦ... ἰκειὸ ποῦνι γραμμένου ἐκεῖ ἀπαν', — καὶ σήκωνε τὸ κεφάλι γιὰ νὰ δείξη τὸ τεράστιο ἀρχεῖο τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸν φανταζόταν ὄλο νὰ σημειῶν ὀνόματα κι' ἡμερομηνίες κι' ὄλο νὰ σιάζη τὰ χαρτιά σὲ μυριάδες ντουλαπᾶκια — κειὸ ποῦνι γραμμένου, λέου, δὲ σθυέτι.

Μὰ ἡ γειτόνισσα ὄλο τὴ σκουντοῦσε ν' ἀποχτήση κομπόδεμα. Κί ἡ θειὰ Μαρίτσα τῆς ἀπαντοῦσε: «Ἄ - χά». Σὰ νὰ ποῦμε; «Περίμενε». Ἦξερε πὼς τὸ σεντούκι της δὲ θὰ τὸ πάρη μαζί. Κί' ἔπειτα, δὲν ἤξερεν ἀριθμητικὴ. Ξέχασε πόσους μιστοὺς εἶχε νὰ λάθη, λεφτὰ δὲν μπορούσαν νὰ σταθοῦν στὰ κομπιασμένα της δάχτυλα, γιὰ τὴν ἔφευγαν σάν τὸ νερό. Γιὰ νὰ μὴν ὑποψιαστοῦν τ' ἀφεντικά, φώναζε στοὺς ζητιάνους πού κουδούνιζαν στὴν πόρτα:

— Τσακίδια νὰ γίνιτι, μέρ' μισ' μέρ' διακουινιά!

Και κρυφά τους ξβάζε τις οικονομίες της στο χέρι... φωνάζοντας άλλη μιά φορά, τάχα θυμωμένη:

— Κειό π' σ' λέω, ιδῶ εἶν σπίτ', δέν εἶν' τοῦ μοναστήρ' τὸ Τατάρνας!

Τριανταδυὸ χρόνια δούλεψε σὲ τοῦτο τὸ σπίτι. Πῆρε τὰ παιδιά του ἀπ' τὴ φασκιά, τὰ κούνησε, τὰ μεγάλωσε, τῆς ἔφαγαν κάτι οικονομίες πού εἶχε. Τώρα πού φύγαν, τὰ συλλογᾶται καὶ κλαίει. "Ἐκλαψε γιὰ ὅλη τὴν οἰκογένεια. "Ἐχυσε δάκρυα στὴν κουζίνα, πού δέν τὰ εἶδε κανένας. Εἶδε τὸ σπίτι ν' ἀρχίζει μὲ χαρὲς καὶ νὰ τελειῶνῃ στραβά κι' ἀνάποδα. Ὁ πατέρας ἔμαθε στὰ τρία παιδιά του ὅλη τὴν ἠθική. Τὰ πῆγε σὲ λαμπρὰ σχολεῖα. Νύχτα καὶ μέρα τὰ ὀρμήνεβε πὼς εἶναι καλλίτερο ν' ἀδικηθοῦν παρά ν' ἀδικήσουν. Τοὺς ἔδωσε τὸ παράδειγμα μιᾶς ζωῆς ἔντιμης, περήφανης, τῆς δικῆς του. Ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἔγινε τὸ ἀντίθετο. Ὁ ἕνας γιὸς ἔκαμε μιὰν ὑποπτη δουλειὰ στὴν Ἀθήνα, μιὰ πλαστογραφία στὴ Ρουμανία, ἕνα διπλὸ γάμο στὴν Ἀμερική, ὡς πού χάθηκε. Ἡ θειά Μαρίτσα κλαίει γι' αὐτόν. Ὁ ἄλλος γιὸς δέν ἔκαμε τίποτα, οὔτε καλὸ, οὔτε κακὸ. Γυρίζει ἀκόμα νὰ θρῆ ἐπάγγελμα. Ἡ θειά Μαρίτσα, ἐκεῖ, ἀξάφνα, πού πλένει τὰ πιάτα, θυμᾶται πού ἔδω καὶ χρόνια τοῦ φοροῦσε μιὰ γαλαζία ποδίτσα, — καὶ τὴν πιάνουν τὰ δάκρυα.

Μόνο ἡ κόρη ἀπὸ τὰ τρία παιδιά βρίσκεται στὸ σπίτι. Εἶναι ζωντοχήρα. Μεγαλόπρεπη, ἀκόμα νέα, μαραμμένη ὄμως. Ἀπὸ ἀγνοια τοῦ ἑαυτοῦ της παντρεύτηκε μ' ἕνα νέο πού εἶχε πάρει τὸ πράμα στὰ σοβαρὰ κι' εἶχε ὄνειρευτῆ νὰ διαιωῖσῃ τὸ εἶδος του. Δυὸ μῆνες ἔπειτα, ὁ νέος εἶδε πὼς ὁ μόνος καπνὸς τῆς ἐστίας του ἦταν αὐτὸς πού ἔβγαζαν τὰ χεῖλη τῆς γυναίκας του, θαμμένα μ' ἕνα φλογερὸ θερμιγιόν, πιὸ κόκκινο κι' ἀπὸ τὸ φέσι τοῦ παπούλη του. Ἡ νέα κάπνιζε σάν ἀναμμένη Αἴτνα, καὶ τὸ σοβαρώτερο ἔργο της ἦταν νὰ πέρνῃ στὸ ντιβάνι, ἀπάνω σὲ πλῆθος χρωματιστὰ μαξιλάρια, στάση γάτας ἀπὸ ρατσα. Καπνίζοντας σ' αὐτὴ τὴ θέση ὥρα πολλή, κατῶρθωνε νὰ μὴ σκέπτεται τίποτα. Τὸ κατῶρθωμα τρόμαξε τὸ νέο, καὶ τὸ διαζύγιο ἦρθε τρέχοντας. Ἡ νέα γυναίκα ἄρχισε τότε νὰ διασκεδάζῃ τὴν ἀνία της πίνοντας τσάγια χωρὶς ζάχαρι καὶ παίζοντας χαρτιά. Ἦταν ἀπὸ τίς κοσμικὲς γυναῖκες πού κατέχουν λαμπρὰ τὸ φαινόμενο τῶν πραγμάτων, πού ξεφύλισσαν τὸ τελευταῖο ρομάντσο, πού περιμένουν νὰ διαβάσουν τὸν Ὀμηρο σὲ φιλμ καὶ εἶναι πάντα ἔτοιμες νὰ γεμίσουν τὴν κενὴ θέση στὸ καρρὲ τοῦ πόκερ. Εἶχεν ἐξαιρετικὴ ἀντοχὴ στὰ ξενύχτια. Συχνὰ ὁ ἥλιος, προβαίνοντας ἀπὸ τὸν Ὑμηττό, τὴν εὔρισκεν ἀκόμα στὸ χαρτί, καὶ στὴν ἀποχρωματισμένη βαφή τοῦ προσώπου της φιλοτεχνοῦσεν ἀπίθανες ἀποχρώσεις ἀπὸ μενεξελί, κεραμιδί καὶ κίτρινο, καθὼς κι' ἐξαισίες ἀποσυνθέσεις στὴ μορφή τῶν ἡλικιωμένων συντρόφων της, τέτοιες πού θὰ ἐνθουσίαζαν ἕνα ντεκαντάν, θαυμαστὴ τοῦ σιτεμοῦ καὶ τῆς καταστροφῆς. Τὶς πρωινὲς αὐτὲς ὧρες θρέθηκε πολλὲς φορὲς χαμένη χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ πληρῶσῃ. Χρωστοῦσε, — καί, ἀπὸ προτίμηση, στοὺς ἄντρες. Δέν εἶχε καλὴ ἰδέα γι' αὐτούς. Τὸ ὕφος ὄμως κάποιας μεγαλοπρέπειας, πού τῆς ἦταν φυσικὸ, τρόμαξε τοὺς παῖχτες, καὶ στὸ τέλος καταντοῦσε νὰ ντρέπωνται αὐτοὶ πού εἶχαν νὰ λάβουν. "Ἐτσι, τὰ χρέη πού ἔπιανε ἔφεφταν μὲ μεγαλοπρέπεια στὴ σιωπὴ καὶ στὴ λήθη, καθὼς οἱ μεγάλες πράξεις κι' οἱ λαμπρὲς δύσεις.

"Ἐνα ἀπόγευμα, πρωὶ γι' αὐτὴν, ἔπειτ' ἀπὸ τέτοια νυχτερινὴ δημιουργία, ζύπνησε, ντύθηκε κι' ἀκινήτησε στὸ ντιβάνι μὲ τὸ σιαγέττο της, παίρνοντας τὸ ὕφος τοῦ θαθύτατου στοχασμοῦ πού ἔχουν οἱ γυναῖκες τοῦ καλοῦ κόσμου ὅταν εἶναι ἀργοξυπνημένες καὶ χαμένες. "Ἀξάφνα χτύπησε ἡ πόρτα καὶ παρουσιάστηκεν ἕνας μεσόκοπος. Ἦταν γνωστὸς ξενοδόχος σὲ κάποια λουτρόπολη.

— Καλημέρα, κυρία Στάσα, εἶπε μὲ τὴ βαρειά του φωνή.

— Μπά; Πῶς ἐδῶ;

— Σᾶς παρακαλῶ, κυρία, εἶπεν αὐτὸς ἀκίνητος κι' ἀτάραχος, νὰ μοῦ δώσετε πίσω τὰ ἀσημένια κουταλάκια πού μοῦ κλέψατε τὸ καλοκαίρι.

Δὲν ἔπεσε τίποτα ἀπὸ τὴ στάχτη τοῦ σιγαρέττου της. Δὲν ἄλλαξε τὴ θέση της. Τὸν κοίταξε.

— Δὲν ἄκουσα καλά, εἶπε.

— Θὰ σᾶς τὸ ξαναπῶ. Τὸ καλοκαίρι πού ἤρθατε στὸ ξενοδοχεῖο καὶ καθήσατε, μοῦ ἔκλεψαν ὀχτῶ κουταλάκια, τρία μαχαιράκια τοῦ βουτύρου καὶ πέντε φλυτζάνια τοῦ τσαγιοῦ μὲ τὰ πιατέλα. Ἡ καμαριέρα μοῦ εἶπε τώρα πῶς τὰ πήρατε τοῦ λόγου σας, σιγὰ - σιγὰ, ἕνα - ἕνα, μὲ καταλάβετε. Ἦρθα νὰ σᾶς τὰ ζητήσω μὲ τὸ καλό.

— Θὰ μέθυσε, τοῦ εἶπε.

— Πίνω μόνο νερό. Λοιπόν, τί ἀποφασίζετε, κυρία;

— Θὰ μέθυσε! Ξαναεἶπε.

— Καλά. Σᾶς χαιρετῶ. Ξέρετέ το ὅμως πῶς θὰ γυρίσω ἀπόψε γιὰ νὰ πάρω τὰ σεργίτσια, καὶ δὲ θάμαι μοναχός μου.

Ἡ Στάσα χάλασε τέλος τὴν πόξα τῆς γάτας. Σηκώθηκε. Τὰ πράματα ἤρ-
θαν αὐτὴ τὴ φορά χοντρά, θάζοντας μπροστά της ἕνα γερὸ Πελοποννήσιο, μιὰ
φορὰ πεταλωτὴ, ἔπειτα μετανάστη, τώρα ξενοδόχο σὲ λουτρόπολη, πού ἔμαθε
τὸν κόσμο κι' ἔρχεται νὰ πάρῃ τὸ δίκιο του. Ναί, εἶχε κλέψει τὸ σεργίτσιο τὸ
καλοκαίρι πού κάθησε στὸ ξενοδοχεῖο του. Ρωτιέται ἡ ἴδια τώρα γιατί μιὰ
γυναίκα τοῦ κόσμου, περήφανη καὶ μὲ τὸ λουσο τῆς ἀνίας καθὼς αὐτὴ, γλύ-
στηρησε σὲ μιὰ ταπεινὴ πράξη. Καὶ δὲν τὸ θρίσκει. Μήπως ἔφταιγε τὸ σχῆμα;
Αὐτὸ τὸ ἄψυχο, ἡ τσάντα τῆς γυναίκας, πολλές φορές μπαίνει στὴ ζωολογία,
ζητῶ πετοῖ της, ἀνοίγει τὸ τεράστιο στόμα της καὶ θέλει νὰ χάψῃ ὅ,τι παίρνει-
ται εὐκολὰ, πεινᾷ γιὰ ἀσημένια κουταλάκια καὶ κάποτε ὀρέγεται μεγαλειί-
τες, πού θέλει νὰ ζωντανέψῃ καὶ κυνηγᾷ τίς ἄδειες ζωῆς σὰν τὴ δικὴ της. Τώρα
ἡ Στάσα περπατεῖ καὶ συλλογιέται: Νὰ γυρίσῃ τὰ κλεμμένα; Θὰ μαθευτῇ. Νὰ
τὰ κρατήσῃ; Ἄδύνατο. Κι' ἐνῶ στριφογυρνοῦν μπροστά της λύσεις καὶ διστα-
γμοί, σούσουρα ἀπὸ θαμμένα χεῖλη, φίδια βγαλμένα ἀπὸ φιλικὲς καρδιές, ἐνῶ
βλέπει τὴ ζωὴ της νὰ κόβεται μὲ τὰ λεπιδάκια τῆς κοινωνίας καὶ νὰ ψάχνει-
ται σὰν πτώμα τοῦ ἀνατομείου, κι' ἀκούει νὰ κλείνουν οἱ πόρτες στὸν ἐρχομὸ
της, ἄξαφνα πρόβαλε στὸν ταραγμένο νοῦ της ἕνας ἴσκιος μαυροφόρος γριάς,
μιὰ ποδιά, ἕνα μαῦρο μαντῆλι, μιὰ πατσαβούρα πού κάνει κι' ἀστράφτουν τὰ
πιάτα, δυὸ μάτια πού κλαίνει γιὰ ὄλους, ἕνα φτώχιο σεντοῦκι, — ἅ, τί χρήσιμο
πού εἶν' αὐτό! — καὶ φαντάστηκε τὴ γριά ὑπερήφανα νᾶρχεται σ' αὐτὴ τὴν ἱστο-
ρία, καθὼς σὲ ἀπέραντο χιόνι ὁ σκύλος τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου πού ψάχνει γιὰ
τὸ βυθισμένο. Ἀμέσως ντύθηκε, φώναξε τὴ μητέρα της καὶ τῆς εἶπε τὸ σχέδιό
της. Λίγα λόγια κοφτερά κι' ἀποφασιστικά.

— Πῶς νὰ τῆς τὸ ζητήσω τῆς ἔρημης γριάς τέτοιο πράμα! εἶπε ἡ μητέρα
σηκώνοντας τὰ χέρια στὸν οὐρανό.

Ἡ κόρη της δὲν ἀπάντησε. Ξαναβρῆκε τὸ παράστημά της καὶ ξεκίνησε γιὰ
τὸ ραντεβου τῶν χαρτιῶν.

— Θειὰ Μαρίτσα, εἶπε μὲ σβυσμένη φωνὴ στὴν ὑπηρετρία ἡ μάνα τῆς Στά-
σας. Μοῦ ἀνάστησε καὶ τὰ τρία παιδιὰ.

— Τὰ πιδάκια μ'... ἡ ὥρα τσ' ἡ καλή... εἶπεν ἡ θειὰ Μαρίτσα καὶ βούρκω-
σαν τὰ μάτια της.

— Καὶ τὴ Στάσα μου...

— Κί τ' Στάσα... καλή τσ' ώρα...

— "Ήσουν πάντα ή άγια γυναίκα.

— "Ωι χλιμάρα μ', κυρά, ού άιους είνι άιους, τί άιουσύν' νάχου γώ του κούτσουρου; Ού άι - Σιραφίμ'ς νά μι σιχουρέσ' κι' ού άι - Παντελεήμουνας, κι' ή άι Βαρβάρα, δόξα σοι, θέμ'. 'Ιγώ είμι για τ' ν κουζίνα κι' για του κακάθ', είμι για του πλουσταριό.

— "Έχω μεγάλο λόγο νά σου πώ, θειά Μαρίτσα. "Υστερα άπ' αυτό που θά σου ζητήσω, δέν έχω παρά νά πάω ίσια στον πνευματικό.

Και τής τó είπε!

"Η θειά Μαρίτσα τó ίδιο θράδυ άνοιξε στον ξενοδόχο τó σεντουκι της, — τó πιό άδειο που βρέθηκε άπ' τον καιρό που ύπάρχουν δουλες, — κι' άφου σταυροκοπήθηκε για την άπίστευτη τιμή που έλαθε αυτό τó ρημάδι, νά κλείση για μιá στιγμή πράματα άσημένα, τά παράδωκε, χωρίς νά πη λέξη, σά νά τάχε αυτή κλεμμένα, παίρνοντας τó ύφος γυναίκας που είναι άπό καιρό συνηθισμένη στην κλοπή. "Η Στάσα έξακολούθησε νά είναι μέλος τής κοινωνίας και κράτησε την ύπόληψή της.

Δυό μέρες ύστερα ή θειά Μαρίτσα, σάν τελείωσε την κουζίνα, ξεκίνησε πάλι για την κοινωνία. Πήγε στην έλιά. "Η γειτόνισσα δέν ήταν εκεί. Προχώρησε για τó σπίτι τής γειτόνισσας. "Εβλεπε θαμπά. Μολαταύτα τής φάνηκε πώς ή πόρτα έκλεισε στον έρχομό της. Χτύπησε. Κανείς. Τή φώναξε. Τίποτα. Λοιπόν μαθεύτηκε; "Η θειά Μαρίτσα γύρισε άργά πίσω. Δέ χρειάστηκε δά για τόσο μικρό πράμα νάναι ή Φήμη τέτοια που την παρασταίνει ο Βιργίλιος, τέρας φτερωτό άνάμεσα ουρανού και γής με άμέτρητα μάτια, αυτιά, γλώσσες και φτερά, για νά φέρη παντού τó ψέμα και την αλήθεια! "Οχι. "Η Φήμη έδω ήταν μιá κότα που μπόρεσε και πέταξεν ίσα - ίσα ώς τή γετονικην αυλή. "Αρκετό ήταν αυτό. Δέν πήγε πιό πέρα άπό τή γειτόνισσα. "Η γειτόνισσα, που ήταν για τή θειά Μαρίτσα όλη ή κοινωνία, πήρε την αυστηρή κι' άψογη στάση της. "Η γριά γύρισε και κάθισε στη μεγάλην έλιά. "Ηταν καταμόναχη. Τά άδεια παράθυρα τών σπιτιών την κοίταζαν. Οί καμινάδες, ψηλά δυό - δυό, την κουσκουσουρεβαν. Οί στύλοι του τηλέγραφου ψήλωναν περισσότερο για νά ιδούν ποιός έκλεψε τά κουταλάκια. Οί σωλήνες του νερού, τά κεραμίδια, τά μπαλκόνια, πήραν πρόσωπο. Νά! νά! νά! μάτια, μύτες, δόντια, γέλια, φοβέρες! "Η θειά Μαρίτσα τρόμαξε. Μά ή έλιά, που άνθιζε και κάρπιζε μαζί, γιατί ήταν άκόμα καλοκαίρι, φύσηξε γύρω στη γριά ένα άπ' τά θαυότερα χάδια που μπορεί νά δώση ή ψυχή δέντρου σε άδικημένο, γιατί ή έλιά τή γνώριζε χρόνια, μαθές, τή θειά Μαρίτσα, κι' άφου τά γαλάζια της κλαριά πήραν στο φώς του ήλιου μεγάλες άσημένιες αναλαμπές, ράντισαν τή γριά με άνέγγιχτο άσπρο λουλούδι, φιλό πράσινο καρπό, κι' άνάλαφρα φύλλα. Τότε τής φάνηκε τής θειά Μαρίτσας πώς την άρρεβωνιάζουν, λέει... κάτι τέτοιο. Τής φάνηκε πώς δέ θά γυρίση ποτέ στις καισαρόλες και στην πατσαβούρα. Τά παράθυρα τών σπιτιών κλείσανε και δέν την κοίταζαν. Οί καμινάδες χάσανε την κουσκουσουριά τους. Τά μπαλκόνια πέσανε. Τά μάτια, οί μύτες, τά δόντια που την περιγελοῦσαν, άφανίστηκαν. Δέν έμειναν, λέει στον ουρανό, παρά τά σύννεφα πέρα, σύννεφα στρογγυλά, άργοτάξιδα, σύννεφα χιόνι, συνοδεία ξεκινημένη που περπατούσε για νά φτάση, χωρίς άλλο, στο θρόνο του Κυρίου... Κι' ή γριά, θλέποντας κατά κεί, ασάλευτη καθώς ήταν στη ρίζα τής έλιάς, σταύρωσε στην ποδιά τά χέρια της, γεμάτα ρόζους, χαντάκια, γραφές, όλόκληρες ιστορίες φωτιάς, νεροχύτη και σκάφης, κούνησε λίγο τó κεφάλι και μουρμούρισε:

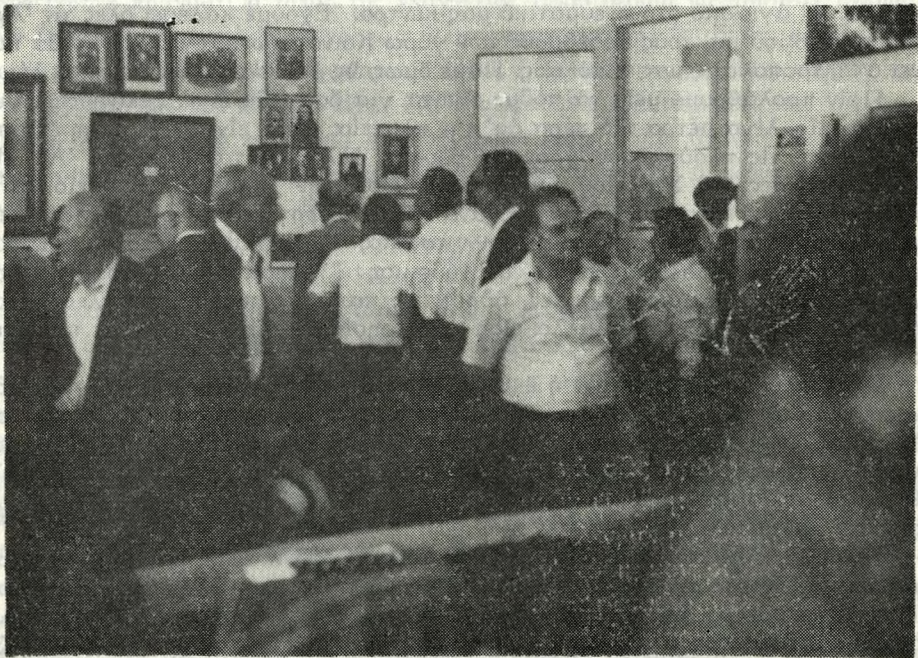
— Τώρα θά ρθού.

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ:

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

του κ. Δημ. Φαλλῆ

Σάββατο βράδυ στην πλατεία του Μικρού Χωριού Εύρυτανίας. Ὁ ἥλιος εἶχε γύρει γιὰ τὴν δύση του πίσω ἀπ' τὴν πριονωτὴ θουνοπλαγιά τῆς Χελιδόνας. Εἶχε τελειώσει ὁ ἔσπερινός κι' οἱ ἄνθρωποι ἀργοπερπατοῦσαν στὸν πλατὺ πράσινο δρόμο, χαιρετόντας μὲ πολλὴ καλοσύνη καὶ χαρὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ντόπιοι καὶ ξένοι ἔνοιωθαν τόσο ἄνετα, ὁμορφα κι' εὐτυχισμένοι στὴ μικρὴ, ἀλλὰ τόσο καλοφροντισμένη πλατεία τοῦ χωριοῦ. Λέτε καὶ δὲν ζοῦσαν σ' αὐτὴ τὴν

Περιήγηση σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς αἴθουσες τοῦ Μουσείου.

ἐποχὴ μὲ τὸ τόσο ἄγχος. Οἱ πολλὲς θρύσες μὲ τὸ παγωμένο νερὸ στὸν δυτικὸ τοῖχο, ὁ μεγάλος πλατάνος ποὺ σκεπάζει ὅλη τὴν πλατεία, ὁ καταπράνινος γύρω τόπος ἀπὸ χιλιάδες δένδρα κι' ὁ ἀπέραντος ἐλατότοπος φικιάχνουν ἕνα παραδοσιακὸ τοπίο μέσα σ' αὐτὸν τὸν «προβληματικὸ» Νομό, ποὺ λέγεται Εὐρυτανία. Στέκεσαι καὶ θαυμάζεις τὸν τόπο. Κυτᾶς πρὸς τὸν Βορρᾶ, βλέπεις τὴν μεγάλη κοιλάδα τοῦ Καρπενησιώτη, μὲ φόντο στὸ βάθος τὸ Βελοῦχι, ποὺ σηματοῖζει τὴν ἀφάνταστα ὁμορφή καὶ εὐφορὴ Ποταμιά. Χωρὶς νὰ τὸ θέλεις, ἡ καρδιά κι' ὁ νοῦς σου ταξιδεύουν μὲ τὸ δροσερὸ ἀεράκι καὶ τὸ κελάρισμα τῶν νερῶν στὸ θρόνο τοῦ Δημιουργοῦ τους, γονατίζουν ταπεινὰ καὶ ψελλίζουν: «Ὡς

έμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας!»!

Εἶχα φτάσει στὴν πλατεία κάπως ἄργά μὲ τὸν φίλο μου τὸν Νίκο, γιὰ νὰ συναντήσουμε τὸν πρόεδρο τῆς Ἀδελφότητος Μικροχωριτῶν. Ἐπειδὴ ὁμως ἔλειπε ἀπ' τὸ χωριό, καθίσαμε κοντὰ στὶς θρύσες σ' ἕνα τραπεζάκι γιὰ καφέ. Νομίσαμε πὼς εἴμαστε ξένοι κι' ἄγνωστοι σ' αὐτὸ τὸ χωριό. Ἡ ἐκπληξη ἦρθε. Πρὶν ἀκόμα παραγγείλουμε καφέ, νὰ ὁ Παντελῆς ἀπ' τὴν Λαμία. Παλιὸς ἀγωνιστὴς ΧΕΕΝίτης καὶ πρωτοπόρος σὲ κάθε ἐκδήλωση μὲ ὄλη τὴν ζωντάνια τοῦ χαρακτήρα του. Κρατοῦσε ἕνα σφυρὶ καὶ πρόκες, πηγαίνοντας κάπου βιαστικά. "Ἦστερα ἀπ' τὴν ἐκπληξη, τὴν χειραψία καὶ τὶς ΧΕΕΝίτικες φιλοφρονήσεις, ρωτάω:

— Καλά, ἐσὺ τί θέλεις ἐδῶ;

— Ἐγὼ τί θέλω ἢ ἐσὺ; Κάθισε τώρα νὰ πιούμε καφέ καὶ τὰ λέμε. Πρῶτα ὁμως νὰ καρφῶσω ἐκεῖ δὴ τὸν φράχτη κι' ἔρχομαι.

Ἦρθε ὁ Παντελῆς κρατώντας τὸ σφυρὶ. Κάθισε πλάι μας καὶ ἄρχισε:

— Ἐγὼ, παῦ λέτε, ἔχω τὶς ρίζες μου ἐδῶ. Τώρα εἶμαι στὸ Συμβούλιο τῆς Ἀδελφότητος Μικροχωριτῶν κι' ἔχουμε πολλὴ δουλειὰ σήμερα. Αὐριο ἔχουμε ἐγκαινία καὶ ἀγιασμὸ στὸ πνευματικὸ μας κέντρο. Ἐχουμε καλέσει ὄλες τὶς Ἀρχές τοῦ Νομοῦ καὶ τοὺς προέδρους τῶν γύρω Κοινοτήτων. Τὸν ἀγιασμὸ θὰ κάνει ὁ Μητροπολίτης μας Νικόλαος. Πᾶμε ὁμως ὡς ἐκεῖ νὰ τὰ δεῖτε καὶ τὰ λέμε.

Πρὶν προλάβουμε μεῖς νὰ ποῦμε τίποτα γιὰ ὅσα μᾶς εἶπε, ξεκινήσαμε γιὰ τὸ Σχολεῖο, λίγα μέτρα πιὸ πέρα ἀπ' τὴν πλατεία. Ἐκεῖ εἶχαμε δευτέρη ἐκπληξη, ὄχι ἀπ' τὶς πλούσιες σύγχρονες αἴθουσες, ἀλλὰ ἀπ' τὰ ἐκθέματα. Ἀπ' τὶς τρεῖς αἴθουσες τοῦ Σχολείου ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν Ἐκθεση - Μουσεῖο, στὴν πρώτη ἦταν ἐκτεθειμένα τὰ πιὸ ἀπίθανα παλιὰ γεωργικὰ καὶ οἰκιακὰ ἀντικείμενα: Κοσσιές, δρεπάνια, κλαδευτήρια, τσαπιά, ἀλέτρι, ζυγός, ζευτες, ὑνί, παράβολο κι' ὄ,τι ἄλλο, ποὺ δὲν θάζει ὁ νοῦς μας! "Ἦστερα, σαρμανίτσες, καρδάρεις, λανάρια, σφοντύλια, ρόκκες, ἀδράχτια, κακάβια, πιάτα, κουτάλες, χλιάρια, προύνια κι' ἀμέτρητα ἄλλα εἶδη ποὺ χρησίμευαν στὰ σπίτια τὰ παλιότερα χρόνια.

Στὴ διπλανὴ αἴθουσα ἦταν ἡ ἐκθεση βιβλίου καὶ περιοδικοῦ. Ἐδῶ γνωρίσαμε τὸν κ. Δημόπουλο, ἕναν ἀκούραστο ἐργάτη τοῦ χριστιανικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἔργου. Ἐδῶ εὗρισκε κανεὶς περιοδικὰ καὶ βιβλία ἀπ' τὰ πιὸ παλιὰ μέχρις αὐτὰ ποὺ κυκλοφοροῦσαν τώρα καὶ μποροῦν νὰ ὠφελήσουν τὴν οἰκογένεια. Ἐδῶ θρήκαμε καὶ πήραμε καὶ τὸ ἀξιόλογο περιοδικὸ τῆς Ἀδελφότητος «Μικροχωρικά Γράμματα».

Τέλος, ἡ ἄλλη αἴθουσα ἦταν ἀφιερωμένη στὸ χρονικὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ χωριοῦ ἀπ' τὴν κατολίσθηση στὶς 13.1.1963 ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 8.20' πρωί. Τότε, περισσότερο ἀπ' τὸ μισὸ χωριό, παρασύρθηκε μὲ τὴν πλαγιά τῆς Χελιδόνας καὶ θαύφθηκε μαζί μὲ τοὺς ἐλατιάδες καὶ τοὺς κατοίκους του. Εὐτυχῶς ὁμως! Εὐτυχῶς ποὺ ἦταν Κυριακὴ πρωὶ —μὴ μοῦ πείτε κατὰ τύχη κι' αὐτὸ— καὶ οἱ περισσότεροι κάτοικοι ἦταν στὴν ἐκκλησίᾳ, ποὺ δὲν πειράχτηκε, ἀλλιώως δὲν θὰ ἦταν μονάχα 13 οἱ θαμμένοι κάτοικοι, ἀλλὰ πολὺ περισσότεροι.

Ἡ ὥρα ὁμως πέρασε κι' ἔπρεπε νὰ φύγουμε. Θέλαμε νὰ τελειώσουμε καὶ τὴν δουλειὰ γιὰ τὴν ὁποία ἤρθαμε κι' ἕστερα νὰ φύγουμε γιὰ τὸ Κλασι ἢ ἀρχαῖο Κλάλιο τῆς Ποταμιάς, ὅπως τὸ λένε.

Χαιρετίσαμε μὲ χαρὰ τὸν Παντελῆ, τοῦ εὐχηθήκαμε κάθε ἐπιτυχία στὸ κοινωνικὸ του ἔργο καὶ φύγαμε.

Ἀνάγκες συναισθήματα καὶ προοπτικὲς τοῦ μετανάστη

Τοῦ κ. Γ. Κ. ΣΤΑΥΡΑΚΗ

Ἡ ὑπόθεση μετανάστευση δὲν εἶναι κάτι πὸν ἀφορᾷ μόνο τὶς μετακινήσεις πὸν ἔγιναν ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα ἔχει βαθιὲς ρίζες μέσα στὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνα. Ἐκεῖνο πὸν ἔχει σημασία εἶναι τὰ βαθύτερα κοινωνικοπολιτικὰ αἰτία πὸν ἔσπρωξαν τὸ πὸ ζωτικὸ κομμάτι τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς ἄλλους ὀρίζοντες κυρίως μετὰ τὸν πόλεμο. Μαζικὲς μετακινήσεις ἔγιναν καὶ νωρίτερα μὲ τὴν ἀνακάλυψη τῆς Ἀμερικῆς πὸν χιλιάδες Ἀγγλοσάξωνες (πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν εὐγενεῖς καὶ μορφωμένοι) ἔσπευσαν τότε νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὶς πολιτικοχριστιανικὲς διενέξεις καὶ τὶς διακρίσεις πὸν εἶχαν τότε οἱ χώρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ γι' αὐτοὺς ἡ Ἀμερικὴ ἀποδείχθηκε πράγματι ὁ τόπος τῆς ἐπαγγελίας ἀφοῦ βέβαια ἐργάστηκαν σκληρά. Τὸν ἴδιο περίπτου καιρὸ ἔγινε καὶ μιὰ ἄλλη (μετανάστευση) ὄχι ὅμως μὲ τὶς ἴδιες προοπτικὲς γιὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἦταν ἡ μετακίνηση χιλιάδων νέγων ἀπ' τὴν Ἀφρική πὸν γιὰ κίνητρο εἶχαν ἓνα κομμάτι ψωμί βουτυρωμένο καὶ τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐργαστοῦν κάτω ἀπὸ λευκοὺς προϊσταμένους στὶς ἀχανεῖς καλλιέργειες στὶς Νότιες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἴδιοι μ' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τῆς γῆς, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ χρῶμα, δὲν εἶχαν τὴν ἴδια τύχη κάτω ἀπ' τὸν καυτὸ ἥλιο τοῦ Νέου Κόσμου. Τοὺς ἀκολουθοῦσε πάντοτε ἡ ἀνθρώπινη κατάρα πὸν λέγεται προκατάληψη. Πέρασαν αἰῶνες ἀπὸ τότε καὶ οἱ διακρίσεις σὲ βάρος τους δὲν ἔλειψαν ποτέ. Ἡ Ἀμερικὴ ἔκανε χάρτες ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων πὸν τοὺς θαύμασε ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα. Τὰ 20 - 25 ἑκατομ. τῶν νέγων ἐλάχιστα ὀφελήθηκαν ἀπ' αὐτὰ καὶ μόλις τὶς τελευταῖες δεκαετίες τοὺς δόθηκαν τυπικὰ τὰ ἴδια δικαιώματα, ὄχι ὅμως πάντοτε καὶ οὐσιαστικά. Γιατὶ αὐτὸ προσκρούει στὸν ἀνθρώπινο παράγοντα πὸν εἶπαμε παραπάνω. Ὅλα αὐτὰ δημιουργοῦν ὀρισμένα εὐλογα ἐρωτήματα σὲ ὄ,τι ἀφορᾷ κατὰ πρῶτο λόγο τὸν Ἑλληνα μετανάστη. Ἄν δηλαδὴ μπορούμε νὰ ἐντοπίσουμε ὁμοιότητες ὄχι μόνο γιὰ τὶς συνθήκες κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες ζεῖ ὁ μετανάστης, ἀλλὰ ἴσως περισσότερο γιὰ τὰ αἰτία τὰ ὁποῖα τὸν ἔσπρωξαν νὰ ξεριζωθεῖ. Νάρωθηθοῦμε δηλαδὴ, γιὰτὶ ἔφυγαν τόσες ἑκατοντάδες χιλιάδες νέοι; Εἶχαν πλήρη συναισθησι, ἐπίγνωση καὶ πληροφόρηση, γιὰ τὸ πὸν καὶ γιὰτὶ μεταναστεύουν; Εἶχαν ἄραγε ὅλοι τὴν ἀνάγκη τοῦ βουτυρωμένου ψωμοῦ; Νομίζω ὅτι οἱ περισσότεροι θὰ συμφωνήσουμε ὅτι μᾶλλον δὲν εἶχαν τέτοιου εἶδους ἀνάγκη. Τότε γιὰτὶ αὐτὴ ἡ μαζικὴ ἔξοδος τοῦ 1950 - 1956; Βέβαια μιὰ εὐκολὴ ἀπάντηση εἶναι ὅτι δὲν ὑπῆρχαν δουλειές. Πῶς ὅμως τὸν ἴδιο καιρὸ ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστραλία καὶ ἄλλες χώρες μπόρεσαν τόσο γρήγορα ὄχι μόνο ν' ἀπασχολήσουν τὸν πληθυσμὸ τους ἀλλὰ νὰ ζητοῦν ἐργάτες - μετανάστες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα; Τὰ πράγματα βέβαια δὲν εἶναι ἀπλά. Δὲν νομίζω ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ προβάλῃ σοβαρὲς ἀντιρρήσεις στὴν ἄποψη ὅτι τὸ κράτος ἔδειξε ἀσυνχώρητη προχειρότητα ὅταν ξένοι διπλωμάτες ἦλθαν στὴν Ἑλλάδα νὰ (στρατολογήσουν) τοὺς νέους μας. Τὸ σκεπτικὸ τους προφανῶς ἦταν κ' αὐτὸ χωρὶς ἐμβάθυνση στὶς συνέπειες τῆς μετανάστευσης οἱ ὁποῖες μποροῦν νὰ συννοηθοῦν: στὸ ἐρήμιωμα τῆς ἐπαρχίας, καὶ τὴν ἀνάπτυξη ἄλλων τρίτων χωρῶν,

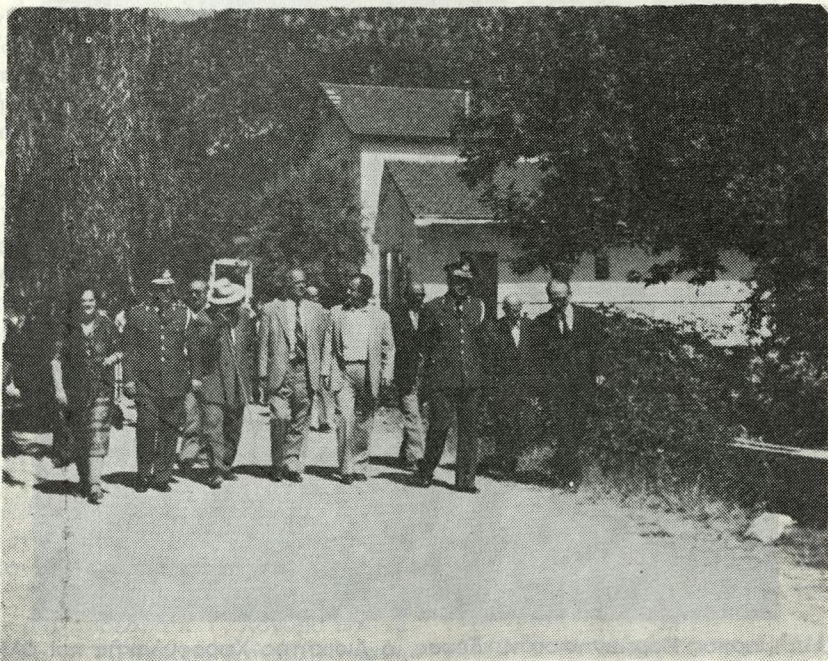
εκτός βέβαια τῆς ἴδιας τῆς Ἑλλάδας. Ἡ εὐκολὴ λύση ἦταν δελεαστική. Νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας καὶ φυσικά θὰ ἀρχίσουν νὰ φτάνουν τὰ ἐμβάσματα σὲ δολάρια καὶ μάρκα καὶ ἔτσι ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία θὰ βελτιωθεῖ. Ἔτσι λοιπὸν φτάσαμε νὰ λέμε (περίφρανα) ὅτι τὸ ἓνα τρίτο τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ εἶναι περίπου 4.000.000 ζεῖ στὴ διασπορὰ καὶ οἱ νέες γενεὲς ἀποκόπτονται ἀπ' τὴν Πατρίδα ὅσο κ' ἂν θέλουμε νὰ εἰμαστε αἰσιόδοξοι. Πέρα ὅμως ἀπ' αὐτὰ ἡ μετανάστευση περιέχει σοβαρὰ ἀρνητικὰ στοιχεῖα, κυρίως στὴν κοινωνικὴ καὶ οἰκογενειακὴ δομὴ τοῦ Ἑλληνα, εἰδικώτερα ὅμως σ' ὅτι ἀφορᾷ τὸν ἴδιο τὸ μετανάστη καὶ τὴν οἰκογένειά του. Ἡ ἀπομόνωση τοῦ μετανάστη πέρα ἀπὸ τὴν ὑποτυπώδη ἑλληνικὴ εἰδαιογραφία εἶναι σχεδὸν πλήρης. Οἱ ἀνὰ τὸν κόσμον προξενικὲς ἀρχὲς δὲν ἐπαρκοῦν, ἀλλὰ οὔτε ἔχουν σωστὲς κατευθυντήριες γραμμὲς νὰ βοηθήσουν οὐσιαστικά τὸ μετανάστη. Ὁ μετανάστης ἔχει ἀνάγκη προβολῆς τῆς ἐθνότητάς του ὅπως κάνουν καὶ ἄλλες ἐθνότητες στὴν Ἀμερική καὶ Αὐστραλία. Χρειαίεται ἐκπροσώπηση στὰ διάφορα ζητήματα ποὺ ἀνακύπτουν ὅπως εἶναι: ἡ παιδεία, οἱ δυμερεῖς συμβάσεις συντάξεων, ἡ παλινόστηση κ.λ.π. Εἶναι αὐτονόητο λοιπὸν ὅτι ὁ ἴδιος ὁ μετανάστης δὲν μπορεῖ νὰ ἐκπροσωπίσει τὸν ἑαυτό του ἱκανοποιητικά. Αὐτὸς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ ρόλος προξενικῶν ἐκπροσώπων ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἐπανδρωθοῦν οἱ Πρεσβείες τῶν χωρῶν ποὺ ἔχουμε σημαντικὸ μέρος τοῦ λαοῦ μας. Ὅταν μιλάμε γιὰ προβολὴ τῆς ἐθνότητος, δὲν ἐννοοῦμε βέβαια τὴν προβολὴ ποὺ κάνει ὁ μετανάστης μόνον ὅταν περιαιτολογεῖ γιὰ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος, διαχωρίζοντας ἔτσι τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὸ status quo. Ἐκεῖνο ποὺ ἐνδείκνυται εἶναι ἐκπροσώπηση ἐπιπέδου στὶς διάφορες πολιτιστικὲς, διαφωτιστικὲς, ἀκόμα καὶ φολκλορικὲς ἐκδηλώσεις ποὺ γίνονται στὶς χῶρες αὐτές. Ἀκόμα θὰ πρέπει νὰ συμβάλλουν στὴν ἀναγνώριση τυπικῶν προσόντων ποὺ ἔχουν μερικοὶ μετανάστες, τὰ ὁποῖα εἰδικώτερα ἡ Αὐστραλία δείχνει ἀπροθυμία νὰ τὰ ἀναγνωρίσει. Εἶναι ἀπαράδεκτο Ἑλληνικὸ Προξενεῖο τῆς Αὐστραλίας ἀκόμα καὶ ὕστερα ἀπὸ ἐνημέρωση ὅτι ὁ ἐνδιαφερόμενος εἶναι μόνιμος ὑπάλληλος Ἑπουργείου ἐπιμένει νὰ σφραγίσει πιστοποιητικὸ μὲ τὸ ἐπάγγελμα ἐργάτης. Κανεὶς βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ ὑποβιάσει τὸν ἄνθρωπο ὅ,τι ἐργασία κ' ἂν κάνει. Εἶναι ὅμως ἐνδεικτικὸς ὁ (ζῆλος) ποὺ ἔχουν γιὰ νὰ μάθουν τι κάνουν 560.000 Ἕλληνες στὴν Αὐστραλία. Οἱ ἐξαγγελίες τῆς νέας Κυβέρνησης δίνουν αἴσθημα αἰσιοδοξίας. Ἄν πάροουμε ὑπ' ὄψη μόνον τὶς ἀναλογίαις πρέπει νὰ δικαιωθεῖ ἡ ἀποψη γιὰ τὴν ἀνάγκη νὰ ἰδρυθεῖ στὴν Ἑλλάδα Ἑπουργεῖο Ἑλλήνων μεταναστῶν κάτω ἀπ' τὸ ὁποῖο νὰ περιέλθει ὀλόκληρος ὁ ἀπόδημος Ἑλληνισμὸς ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεται γιὰ νὰ κερδίσομε σ' ἓνα βαθμὸ τὸ χαμένο χρόνο καὶ νὰ ἐνθαρρυνθοῦν νέοι Ἕλληνες μὲ προσόντα, καὶ μὴ, νὰ προσφέρουν στὸν ἴδιο τὸν τόπο ποὺ ἐργάστηκαν καὶ μόχθησαν οἱ γονεῖς καὶ οἱ πρόγονοὶ τους. Ὁ Εὐρυτάνας Παν. Κωστοπαναγιώτης ὁ ὁποῖος ἦταν διευθυντὴς καὶ ἐργάστηκε μὲ ἰδιαίτερη ἀγάπη γιὰ τὸ μετανάστη ἐπὶ σχεδὸν δύο 10ετίαι στὸ τμήμα ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος πῆρε σύνταξη πρὸς ἓνα περίπου ἔτους. Δυστυχῶς μετὰ τὴν ἀποχώρηση τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ Εὐρυτάνα ἡ τότε διοίκηση τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας ἔκρινε σκόπιμο νὰ καταργήσει τὸ θεσμὸ τοῦ τμήματος ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ ἀγνοώντας ἔτσι τὴ συμβου-

(συνέχεια στὴ σελίδα 50)

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΓΙΟΡΤΩΝ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Στά πλαίσια τών γιορταστικών ἐκδηλώσεων πού προγραμματίσε φέτος (1981) τὸ Δ.Σ. γιὰ τὰ 80 χρόνια τῆς Ἀδελφότητος ἔγιναν τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια 26/7/81 τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ. Ἡ ἐκδήλωση αὐτὴ μετὰ ἀπὸ αἴτηση τοῦ Δ.Σ. ἐντάχθηκε στὸ ἐπίσημο ἑορταστικὸ πρόγραμμα τῶν ἑορτῶν τοῦ δάσους, πού ὀργανώνονται κάθε χρόνο στὴν Εὐρυτανία ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Νομαρχίας.

Στὴν ἐκδήλωση αὐτὴ πού ἔγινε στὸ παλιὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τοῦ χωριοῦ στὶς 26 Ἰουλίου 81, κλήθηκαν ἐπίσημα, καὶ παρέστησαν πάρα πολλοὶ συγχωριανοὶ καὶ

Τὸ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητος συνοδεύει τοὺς ἐπισήμους στὸ κῶρο τῶν ἐγκαινήων.

ἐπισκέπτες τοῦ χωριοῦ. Παρέστησαν ἀκόμη ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Νομάρχου Εὐρυτανίας, κ. Σισμανίδη, ὁ Δήμαρχος Καρπενησίου, κ. Λέφας, ὁ Δ/τῆς καὶ ὑποδ/τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ Σταθμάρχης Μεγάλου Χωριοῦ, ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μικροῦ Χωριοῦ κ. Ἐ. Παπαδῆς, καὶ μέλη τοῦ Κοιν. Συμβουλίου, ὁ πρόεδρος τοῦ Κλαψιοῦ, ὁ Πρόεδρος τῆς Πανευρυτανικῆς Ἐνώσεως, κ. Κωστοπαναγιώτης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Μεγαλοχωριτῶν κ. Σιαμανῆς καὶ ἄλλοι. Τοὺς ἐπίσημους προσφώνησε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος κ. Κλ. Κουτσούκης, ὁ ὁποῖος μετὰ ἄλλων τόνισε:

«Οἱ γιορτὲς τοῦ δάσους πού ἀποβλέπουν στὴν ἀναβίωση τῶν τοπικῶν μας ἐθίμων καὶ παραδόσεων καὶ γενικὰ στὴ διατήρηση τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς μᾶς ἔδωσαν τὴ χαρὰ νὰ συμπεριλάβουν φέτος στὸ πρόγραμμά τους καὶ τὰ σημερινὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου μας...

Τὸ μικρὸ τοῦτο μουσεῖο δὲν εἶναι παρὰ μιὰ μικρὴ λαογραφικὴ συλλογὴ ἀπὸ σκεύη, ἐργαλεία καὶ ἀντικείμενα, πού ἦσαν χρήσιμα στοὺς προγόνους μας, πού ἔζησαν ἐδῶ, τὴν ἀλλοτινὴ ὄμορφη, ἀγροτικὴ, παραδοσιακὴ ζωὴ τους.

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ ἔγινε πραγματικότητα χάρις στὴν ἔμπνευση καὶ τὴς προσπάθειες τῆς Ἀδελφότητος καὶ κυρίως στὴν ἀκάματη φροντίδα τοῦ προκατόχου μου Προέδρου κ. Γ. Δημόπουλου. Καὶ πῶ σημαντικό, χάρις στὴν προθυμίᾳ καὶ γενναιο-

Ὁ Δήμαρχος Καρπενησίου κ. Λέφας, ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι τὴν ὥρα τοῦ ἀνιγασμοῦ.

δωρία τῶν συγχωριανῶν μας ἐκείνων, πού δὲν δίστασαν νὰ προσφέρουν τὰ σκεύη καὶ τὰ κεμήλια πού πλούτισαν τὸ μικρὸ αὐτὸ λαογραφικὸ μουσεῖο. Τοὺς εὐχαριστοῦμε γι' αὐτὸ ὄλους αὐτοὺς καὶ καλοῦμε καὶ ἄλλους νὰ προσφέρουν ὅ,τι παλαιὰ κεμήλια ἔχουν.

Μὲ τὴν εὐχὴ νὰ γίνουν καὶ σ' ἄλλα χωριά οἱ μικρὲς αὐτὲς μουσειακὲς συλλογές, ὥστε κάποτε νὰ ἀπολαύσουμε τὸ μεγάλο Μουσεῖο τῆς Εὐρυτανίας, καλῶ τὸν κ. ἐκπρόσωπο τῆς Νομαρχίας Εὐρυτανίας κ. Μεριγγούνη, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ὁποίας γίνονται οἱ φετεινὲς ἐκδηλώσεις, νὰ μᾶς ἐγκαινιάσει τὸ πρῶτο Μουσεῖο τῆς περιοχῆς τὸ «Λαογραφικὸ Μουσεῖο τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ».

Στὴ συνέχεια ἀπὸ τὸν ἐκπρόσωπο τῆς Νομαρχίας κόπηκε ἡ σχετικὴ κορδέλλα πού φιλότιμα φρόντισε ἡ μαθήτρια τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μαρία Ν. Ζάρα. Στους ἐπίσημους καὶ τοὺς παρευρισκομένους πού περιῆλθαν τὴς αἰθουσες τοῦ μουσεῖου προσφέρθησαν γλυκὰ κι ἀναψυκτικὰ πού ἐτοίμασε ὁ Ξενοδόχος.

απο τη σκοπια της αδελφοτητας:

Προβλήματα, Δράση, Σχόλια

Ό Σεβασμιώτατος κ. Νικόλαος στή Μεταμόρφωση

Είχαμε χρόνια να δοῦμε Δεσπότη στο χωριό μας και μάλιστα σε Θεία Λειτουργία. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος μᾶς χαροποίησε ὅλους, ὅταν δέχθηκε τὴν πρόσκλησή μας, Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἀδελφότητας, νὰ λειτουργήσει στὴν Ἀγία Σωτήρα, τὴν ἡμέρα τῆς Μεταμόρφωσης, 6 Αὐγούστου, 1981.

Ό Σεβασμιώτατος ἔδειξε ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ ἔργο τῆς ἐπισκευῆς καὶ τὸν ἔρανο τῆς Μεταμόρφωσης. Μὲ τὶς παραινήσεις του ἐνεθάρρυνε ὅλους μας γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ ἐράνου καὶ πρὸς τὸν ἐργολάβο ἔδωσε ὁδηγίες γιὰ τὴν καλύτερη ἐκτέλεση τοῦ ἔργου.

Η θερινή Συνεστίαση

Ἡ καλοκαιρινὴ συνεστίαση στὸ χωριὸ ἔγινε στὶς 21 Αὐγούστου στὸ ξενοδοχεῖο στὸ Χάνι καὶ σημείωσε ἐπιτυχία. Τὸ Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητας ἐκπροσωπήθηκε ἀπὸ τὸν ἀντιπρόεδρο κ. Γ. Χονδρὸ καὶ τὸ σύμβουλο κ. Π. Λιάπη. Στὴ συνεστίαση μεταξύ ἐκείνων πού ἔλαβαν μέρος συγκεντρώθηκε τὸ ποσὸ τῶν 18.800 δρχ.

Ἀγοραπωλησιές κτημάτων

Ἐπειδὴ πολλοὶ ξένοι ζητοῦν συχνὰ πληροφορίες γιὰ ἀγορὰ οἰκοπέδων καὶ σπιτιῶν στὸ Μικρὸ Χωριό, ἐνῶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς πού ἐνδιαφέρονται νὰ πουλήσουν δὲν θρῖσκονται ἐκεῖ, ἢ Ἀδελφότητα σκέφτηκε νὰ ὑποβοηθήσει καὶ τοὺς δύο μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο: Πρότεινε τὸ καλοκαίρι στὸν κ. Δ. Δερματᾶ καὶ αὐτὸς δέχτηκε, νὰ παρέχει στοὺς ξένους τὶς

σχετικὲς πληροφορίες πού θὰ τοῦ δίνουν οἱ συγχωριανοὶ μας πού ἐνδιαφέρονται νὰ πουλήσουν (ἔκταση οἰκοπέδου, τιμὴ, τοποθεσία κλπ.) Ὅσοι λοιπὸν θέλουν νὰ ἐπικοινωνοῦν μαζί του.

Κοινὴ συνεδρίαση Κοιν. Συμβουλίου καὶ Δ.Σ. Ἀδελφότητας

Σὲ κοινὴ συνεδρίαση πού εἶχαν τὸν περασμένο Αὐγουστο τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο καὶ τὸ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητας, συζητήθηκαν διάφορα ἐκκρεμῆ θέματα πού ἀφοροῦν ὀλόκληρο τὸν χωρὸ τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ. Στὴ συζήτηση αὐτὴ τὴν Ἀδελφότητα ἐκπροσώπησαν οἱ κ.κ. Κουτσούκης, Πρόεδρος, Δημόπουλος, Γραμματέας, Λιάπης σύμβουλος.

Ἀνάμεσα στ' ἄλλα θέματα συζητήθηκε καὶ αὐτὸ τῆς ἀνέγερσης μνημείου τῶν θυμάτων τῆς κατολίσθησης. Μετὰ τὴν ἀποδοχὴ τῆς ἰδέας ἀπὸ τὴν Κοινότητα, οἱ δύο Πρόεδροι εἶχαν νεώτερη συνάντηση κατὰ τὴν ὁποία ἐντοπίσθηκε ὁ χωρὸς ἀνέγερσης τοῦ Μνημείου. Παρῶν ἦταν ἐπίσης καὶ ὁ κοινοτικὸς σύμβουλος κ. Ν. Ζάρας.

Στὴ δαπάνη ἀνέγερσης τοῦ Μνημείου ὑποσχέθηκε νὰ συμβάλει καὶ ὁ κ. Σταῦρος Ν. Κοντογιάννης, πού ἐπισκέφθηκε τὸ χωριὸ μας τὸ περασμένο καλοκαίρι ἀπὸ τὴν Αὐστραλία, ὅπου διαμένει οἰκογενειακῶς. Σὲ συνεργασία Κοινότητας καὶ Ἀδελφότητας θὰ ὀριστικοποιηθοῦν τὰ σχέδια ὥστε πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 1982 νὰ εἶναι ἔτοιμο τὸ Μνημεῖο.

Προσωπικὴ ἐργασία

● Γιὰ πρώτη φορά, στὸ καλοκαίρι πού πέρασε, δοκιμάστηκε, μὲ ἄριστα μάλ-

λον άποτελέσματα ή προθυμία τών συγχωριανών μας για έθελοντική προσφορά έργασίας. Συγκεκριμένα για να καθαρίσουν τ' αϋλάκια που μαζεύουν τὰ πιό πολλά νερά στην περιοχή Λόγγοβες, χτύπησε στις 22 Αϋγ. '81 δυό φο

Τασ. Φλέγγας, 'Ιωάν. Λιάπης, Στ. Γεωργούλης, Τρύφ. Κομπορόζος, Χρ. Γιαννακόπουλος, Παν. Κυρίτσης, Δημ. Κρίκος, Δημ. Μπάκης.

Τό έρχόμενο καλοκαίρι περιμένουμε κι άλλους να προσφέρουν έθελοντικά

“Ένα συνεργείο προσωπικής έργασίας στις Λόγγοβες. 'Από άριστερά οι κυρίες Ζορμπαλά, Παπαδημητρίου, Κομπορόζου και οι κύριοι Κουτσούκης, Α. Γιουνάς και Ι. Γιουνάς.

ρές ή καμπάνα, όπως τὰ χρόνια τὰ παλιά. Τό άποτέλεσμα: Σε μισή ώρα μαζεύτηκαν πάνω άπό είκοσι άτομα με γκασμάδες, φυτάρια, λοστούς, κλαδευτήρια, τσαπιά κλπ. και σε διάστημα τεσσάρων ώρων καθάρισαν τὰ πιό σημαντικά αϋλάκια. Αϋτοί ησαν: 'Ο πρόεδρος τής 'Αδελφότητας κ. Κλ. Κουτσούκης, ό γραμματέας κ. Γεώργ. Δημόπουλος, οί κυρίες 'Αλεξάνδρα Πολύζου, Δέσποινα Γιουνά, "Ολγα Παπαδημητρίου, Κική Ζορμπαλά, Ζωή Κομπορόζου, Πιπίτσα Γιουνά, Χαρίκλεια Κυρίτς, 'Ελευθερία Ουτουτζή, Βέτα Γιαννακοπούλου και οί κύριοι Δημ. Δερματάρ, 'Αριστ. Γιουνάς, Βασ. Μίχος,

μά οργανωμένα τīs ύπηρεσίες τους, δταν τó ζητήσει ή 'Αδελφότητα.

Στρώσιμο δρόμου

“Όπως είχε άναγγελθεί με σχετικό γράμμα τού Δ.Σ. άπό τόν περασμένο Μάη, προγραμματίστηκε ή τσιμεντόστρωση τού δρόμου που οδηγεί στην πλατεία τού Παλιού Χωριού. Για τó σκοπό αϋτό τó Δ. Σ. τής 'Αδελφότητας μετά άπό έπανειλημμένες παραστάσεις σζόν τότε ύφυπουργό κ. Καραπιπέρη και τó νομάρχη Εϋρυτανίας έξασφάλισε πίστωση στην άρχή άπό 250.000 δρχ.

Στην εκτέλεση τού έργου άναμίχθη-

κε ἡ Κοινότητα μέσω τῆς ὁποίας θὰ μᾶς ἔδιναν τὴν κρατικὴ πίστωση. Ἡ Κοινότητα ἔκανε δημοπρασία στὴν ὁποία ἀναδείχτηκε τελευταῖος μειοδότης ὁ κ. Σπ. Τάσιος, ἐμπειροτέχνης, μὲ τελευταία ἀποσφορὰ 2.800 δραχ. ἀνά κυβικὸ μέτρο.

Τὸ Δ. Σ. θασίστηκε καὶ ἀνέθεσε τὴν προώθηση καὶ παρακολούθηση τοῦ ἔργου στοὺς χωριανούς πού θρίσκονταν ἐκεῖ τὸν καιρὸ τῆς ἐκτέλεσης τοῦ ἔργου κ.κ. Ἄριστ. Γιορνᾶ, Δημ. Δερματᾶ, Διονύση Ζορμπαλαᾶ, Στ. Γεωργούλη, Τασ. Φλέγγα καὶ τὸν ταμία τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητας Κων. Θάνο, πού θρισκόταν τὸν καιρὸ ἐκεῖνο στὸ χωριὸ (γ' δεκαήμερο Σεπτεμβρίου 1981).

Ἐν τῷ μεταξύ τὸ Δ.Σ. πληροφορήθηκε ὅτι οἱ ὄροι δημοπρασίας καὶ ὁ τρόπος ἐκτέλεσης δὲν ἦταν ὅπως τὸν συνέλαβε ἡ Ἀδελφότητα, δηλ. μὲ πλέγμα, εἰδικὴ κλίση, κάλυψη τουλάχιστον ὀλόκληρης τῆς ἀνηφορίας, διεύρυνση αὐλακίων κλπ.

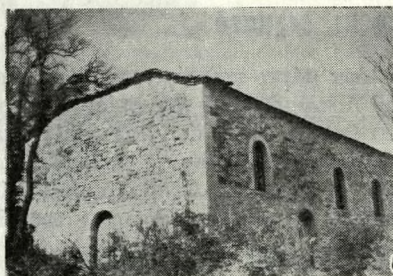
Κατόπιν τούτου, τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Δ.Σ., ἦτοι οἱ κ.κ. Κλ. Κουτσούκης, πρόεδρος, Γεώργ. Χονδρός, ἀντιπρόεδρος, Γεώργ. Δημόπουλος, γραμματέας, καὶ Παντ. Λιάπης, σύμβουλος, σὲ ἔκτακτη συνεδρίαση ὁμόφωνα συζήτησαν τὸ θέμα, διαφώνησαν ἅπαντες καὶ ζήτησαν σὲ ταυτῶχρονη τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ἀνωτέρω χωριανούς νὰ θεβαιωθοῦν γιὰ τὴν καθυστέρηση, ὅτι τὸ τιμμεντένιο κατασκευάσμα πού σχεδιαζόταν νὰ γίνεῖ οὔτε στόλισμα γιὰ τὸ χωριὸ θὰ ἦταν, ἀλλὰ οὔτε καὶ πρακτικὴ ἐξυπηρέτηση θὰ παρείχε, ὅπως αὐτὴ εἶχε σχεδιαστεῖ. Δήλωσαν στοὺς ἀνωτέρω συγχωριανούς ὅτι τὸ Δ. Σ. δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναλάβει τὴν εὐθύνη γιὰ ἓνα ἔργο πού δὲν τὸ υἱοθετεῖ μὲ τὸν τρόπο πού γίνεται.

Οἱ παραπάνω χωριανοὶ μέσω τοῦ κ. Στ. Γεωργούλη δήλωσαν ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιβλέπουν καὶ παρευρίσκονται ἐκεῖ ἔχουν ὅλη τὴν εὐθύνη τοῦ ἔργου καὶ θεωροῦν τὸν τρόπο κατασκευῆς τοῦ δρόμου ἱκανοποιητικὸ, ἀλλὰ καὶ τὸ μό-

νο δυνατὸ καὶ παρὰ τὶς ἐπιφυλάξεις τῆς Ἀδελφότητας προχώρησαν στὴν ἐκτέλεση τοῦ ἔργου.

Προβλήματα Ἀη-Γιάννη καὶ Παναϊᾶς

Σὲ ἐπὶ τόπου ἐπίσκεψη πού ἔγινε ἀπὸ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἀδελφότητας τὸ περασμένο καλοκαίρι, διαπιστώθηκαν ὀρισμένα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀη-Γιάννη (ἀνακαινισθεῖσα ἐκ θάθρων τὸ 1901) πού ἐντοπίζονται στὸ χωρὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ εἰδικότερα στὸ ξυλόγλυπτο τέμπλο

Ὁ Ἀη-Γιάννης.

καὶ τοὺς ραγισμένους ἀπὸ τοὺς σεισμούς τοίχους τῆς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητας κ. Κουτσούκης, ἐπίσης, ὑπέδειξε τότε στὸ Ἐκκλ. Συμβούλιο ὅσο καὶ στὸ Κοινοτικὸ τὴν ἀνάγκη διαμόρφωσης τοῦ περιθόλου τῆς Παναϊᾶς (ξωκκλήσι) καὶ κυρίως τοῦ δρόμου προσπέλασης πρὸς τὸ ξωκκλήσι αὐτό. Ὡς γνωστὸ εἶναι πάντα σκεπασμένος μὲ νερὰ καὶ λάσπες, μὲ συνέπεια τὴν ἡμέρα τῆς Παναγίας (15 Αὐγούστου) νὰ γίνεται προβληματικὴ ἡ μετάβαση ἐκεῖ. Ὁ γύρω ἀπ' τὸ ξωκκλήσι χώρος μὲ τὰ ψηλὰ δέντρα, τὰ νερὰ καὶ τὴ θεὰ εἶναι μοναδικὸς καὶ μπορεῖ νὰ προσελκύει πάντοτε προσκυνητές, ἐπισκέπτες, ἐκδρομεῖς. Φέτος, ἴσως δοθεῖ ὠθηση στὴν πρόταση αὐτή, ἀν τὴν υἱοθετήσει ἡ Κοινότητα πέρα ὡς πέρα.

Εὐχαριστίες

Εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Δ. Κοκκάλα, πιστὸ συνεργάτη τοῦ περιοδικοῦ μας, ποῦ ἐκτὸς ἀπ' τὴν τακτικὴ σὲ κάθε τεύχος δημοσιεύει μετὰ συνεργασίας τοῦ μᾶς ἔστειλε ἀκόμη καὶ δυὸ μικρὲς χειρόγραφες συλλογές, ἡ μιά μὲ δημοτικὰ τραγούδια κι ἡ ἄλλη μὲ γνωμικὰ καὶ διάφορα εὐτράπελα. Δείγματά τους θὰ δημοσιεύονται κατὰ καιροὺς στὸ περιοδικὸ μας.

● Εὐχαριστοῦμε ἐπίσης τὸν κ. Βασίλη Κομματᾶ ποῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τακτικὴ του συνεργασία στὸ περιοδικὸ τοῦ χωριοῦ μας φρόντισε καὶ μᾶς ἔστειλε μιὰ δική του ἐπιλογή ἀπὸ γνωμικὰ καὶ ἀποφθέγματα ποῦ κατὰ καιροὺς θὰ φροντίσουμε νὰ δημοσιεύσουμε στὰ «Μ. Γ.».

Ἡ Ἐκθεση Ζωγραφικῆς τοῦ κ. Δερματᾶ

Τὴν ἴδια μέρα ποῦ ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου Μικροῦ Χωριοῦ ἀνοίξε καὶ ἡ ζωγραφικὴ Ἐκθεση τοῦ συγχωριανοῦ μας λαϊκοῦ ζωγράφου κ. Δημ. Σ. Δερματᾶ, ἡ ὁποία στεγαζέται ἔκτοτε στὸ πρῶην καφενεῖο Κοντογιάννη.

Οἱ πολυπληθεῖς ἐπισκέπτες σ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ καλοκαιριοῦ ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τοὺς ὠραίους πίνακες τοῦ διαλεχτοῦ αὐτοσχέδιου ζωγράφου τοῦ χωριοῦ μας. Ὁ συγχωριανὸς μας καλλιτέχνης πῆρε, ὅπως μᾶς εἶπε ὁ ἴδιος, ἐλάχιστα μόνον μαθήματα ζωγραφικῆς στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου εἶχε ξενητευτεῖ μικρὸς, ἀλλὰ μόνος του μετὰ καλλιέργησε τὸ ταλέντο του. Ἐμπνέεται κυρίως ἀπὸ πρόσωπα καὶ εἰδυλλιακὰ τοπία τοῦ χωριοῦ, τὰ ὁποῖα ἀπεικονίζει μὲ πετυχημένους χρωματισμοὺς καὶ δική του τεχνοτροπία.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπεικόνιση σκηνῶν τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς καταγίνεται μὲ ἐπιτυχία καὶ στὴν ἐκπόνηση προσωπογραφιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ ἢ δίνει τὴ δική του γραμμὴ σὲ ἀντίγραφα διάσημων ἀνδρῶν.

Σὲ ἐπόμενα τεύχη εὐελπιστοῦμε νὰ παρουσιάσουμε ἐκτενέστερα τὸ ζωγραφικὸ ἔργο τοῦ συγχωριανοῦ μας αὐτοσχέδιου καλλιτέχνη.

Μνημονεύουμε ἐδῶ ὅτι ἀπὸ τὸ Μικρὸ Χωριὸ ἐμπνεύσθηκαν διακεκριμένοι ζωγράφοι ὅπως ὁ Κεραμίδας, ὁ Παχατουρίδης κ.ἄ.

Μερικοὶ πίνακες τοῦ Δ. Δερματᾶ, σὲ μιὰ πλευρὰ τῆς Ἐκθεσης, πρὶν πούληθωῦν.

Ένδιαφέρον για τὸ Μνημείο

Ἀξιέπαινη ἡ προθυμία κι ὁ ἐνθουσιασμός τῶν συγχωριανῶν μας ἀπὸ τὴν Καλιφόρνια γιὰ τὴν ἀνέγερση μνημείου. Ἀπὸ τίς συζητήσεις, πού εἶχε τὸ Δ. Σ. τῆς Ἀδελφότητας μετὰ τὸ Κοινοτικό Συμβούλιο, προκύπτει ὅτι ἡ ἀνέγερση τοῦ μνημείου πού προτείνουν στὸ γράμμα τους, πού δημοσιεύεται σὲ ἄλλη στήλη τοῦ περιοδικοῦ, ἔχει προγραμματιστεῖ ἤδη ἀπὸ τὴν Κοινότητα νὰ γίνει στὴν ὑπὸ διαμόρφωση πλατεία τοῦ χωριοῦ. Γιὰ τὴν ἐκπόνηση τοῦ σχεδίου θὰ συνεργαστεῖ καὶ ἡ Ἀδελφότητα.

Ἡ ἀνέγερση πάντως τοῦ Γενικοῦ Ἡρώου πεσόντων δὲν ἀποτελεῖ τέτοιο πρόβλημα, ὅπως ἀποτελεῖ ἡ ἀνέγερση εἰδικοῦ μνημείου γιὰ τοὺς πατριῶτες πού ἐκτελέστηκαν ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς στὶς 24.12.1942. Οἱ λόγοι πού δημιουργοῦν τὸ πρόβλημα νομίζουμε εἶναι γνωστοὶ σὲ ὅλους. Εὐχαρίστως ἀσφαλῶς θὰ δεχόμασταν τὴ μεσολάβηση καὶ τῶν παραπάνω συγχωριανῶν μας πρὸς τοὺς ἰδιοκτῆτες τῶν χώρων, ὅπου ἐνδείκνυται ἡ ἀνέγερση τοῦ μνημείου ἢ τῶν μνημείων, ὥστε νὰ πειστοῦν αὐτοὶ νὰ παραχωρήσουν ἓνα (1) μέτρο γῆς!

Ὁ κ. Π. Ι. Βασιλείου γιὰ τὴ θυσία τῆς 24.12.42

Ὑπενθυμίζουμε στοὺς συγχωριανούς καὶ συμπατριῶτες μας ὅτι ὁ γνωστός ἱστορικός τῆς Εὐρυτανίας κ. Π. Ι. Βασιλείου, κοντὰ στὰ ἄλλα του ἔργα ἔχει γράψει τὸ 1962 καὶ γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν συμπατριωτῶν μας στὶς Λόγγοβες ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς, στὶς 24.12.1942.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ μετὰ τὸν τίτλο «Χρονικὸ θυσίας ἔθνομαρτύρων στὸ Μικρὸ Χωριὸ Εὐρυτανίας τὴν 24.12.1942», διατίθεται ἀπὸ τὸν ἴδιο καὶ τὸν Σύνδεσμο Μεγαλοχωριῶν ἢ «Ἁγία Παρασκευή». Θὰ πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἐπιθυμία τοῦ συγγραφέα ὑπῆρξε «ὅπως τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν 600 ἀντιτύπων τοῦ βιβλίου τούτου χρηματικὸν προῖόν, διατεθῆ γιὰ τὴν ἀνέγερσι ἀναμνηστικῆς στήλης ἐκ πεντελίσίου μαρμάρου στὸν τόπο τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ, ὅπου ἐκτελέστηκαν οἱ 13 ἔθνομάρτυρες ἀπὸ τοὺς δειλοὺς καὶ ἐγκληματικούς ἐπιδρομεῖς τοῦ φασισμού».

Γιὰ τὴν ἀνέγερση τοῦ μνημείου μετὰ τίς ἀποφάσεις τῆς Γεν. Συνέλευσης τῆς 12.4.81 οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἀδελφότητας ἀρχίσαν ἀμέσως ἐπικοινωνία μετὰ τὸ Σύλλογο τῶν Μεγαλοχωριτῶν γιὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀνέγερση μνημείου στὸν τόπο τῆς ἐκτέλεσης.

Τὸ Μικρὸ Χωριὸ καὶ ἡ Ἀντίσταση

Στὰ 1982 συμπληρώνονται 40 χρόνια ἀπὸ τὴ χρονιά ἐκείνη τῆς μαύρης Κατοχῆς, 1942, πού τὸ Μικρὸ Χωριὸ μαρτύρησε, ὅσο λίγα χωριά, δίνοντας τὸ ἀγωνιστικὸ του παρὸν στὴν ἀντίσταση κατὰ τῆς ξενικῆς κατοχῆς. Τιμώντας τὴ μνήμη, ὅσων ἔχασαν τὴ ζωὴ τους, ὅσων ἔχασαν τὸ θῖός τους, τὰ σπῆτια τους καὶ ὅσων γιὰ πολὺ καιρὸ σύρθηκαν στὶς φυλακὲς τῶν κατακτητῶν θὰ ἀφιερῶσουμε ἓνα ἀπ' τὰ ἐπόμενα τεύχη σ' αὐτοὺς τοὺς ἐπώνυμους ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνώνυμους.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εἶναι εὐπρόσδεκτες συνεργασίες συγχωριανῶν καὶ φίλων πού θὰ ἤθελαν νὰ συμβάλουν στὴν παρουσίαση τῆς δράσης τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ ἢ τῶν Μικροχωριτῶν στὸν καιρὸ τῆς ἐχθρικῆς Κατοχῆς.

Παράκληση, οἱ συνεργασίες νὰ σταλοῦν ἔγκαιρα.

Ἡ Συνεστίαση τῆς Ἀδελφότητας

Στὶς 21 Φεβρουαρίου ἔγινε ἡ καθιερωμένη χειμερινὴ συνεστίαση τῆς Ἀδελφότητας. (Ἡ θερινὴ ὅπως εἶναι γνωστὸ γίνεται κάθε Αὐγουστο στὸ χωριό). Δυστυχῶς φέτος γιὰ πολλοὺς καὶ ποικίλους λόγους (γάμοι, πένθη κλπ.), ἴσως καὶ διότι δὲν ὑπῆρξαν ἄνετα χρονικά περιθώρια, ἀπουσίασαν πολλοὶ συγχωριανοί. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ ἐκτεθεῖ ἡ Ἀδελφότητα ἀπέναντι στὸ κέντρο καὶ τὸ Ταμεῖο μας νὰ χάσει ἀντὶ νὰ κερδίσει.

Τὸ Δ.Σ. εὐχαριστεῖ ὅσους ἔδωσαν τὸ παρὸν στὴν πρόσκληση του καὶ ἀκόμη ὅσους τὸ συνέδραξαν στὴν πώληση εἰσιτηρίων, τὴν καποβιομηχανία Κεράνη γιὰ τὴν ἀγορὰ εἰσιτηρίων καὶ τὴ Μακαρονοποιία «Ἡλιο» γιὰ τὴν προσφορά προϊόντων τους. Πάντως, με ἀφορμὴ τῆς φετινῆ συνεστίασης θὰ πρέπει νὰ τονιστεῖ, ὅτι οἱ δυο - τρεῖς πού ἀναλαμβάνουν κάθε φορὰ τὴν πρωτοβουλία καὶ

εὐθύνη ὀργάνωσης τέτοιων ἐκδηλώσεων παρ' ὅλο ὅτι θυσιάζουν ἀπὸ τὶς δουλειές τους πολὺτιμο χρόνο καθὼς καὶ τὴν ἡρεμία τους γιὰ μιὰ κοινὴ ὑπόθεση, καὶ μάλιστα σ' ὅλη τὴν ἄλλη διάρκεια τοῦ ἔτους, θὰ πρέπει κάποτε νὰ βοηθοῦνται μὲ ἔργα καὶ ὄχι μὲ λόγια. Τὰ ἐκτὸς Δ. Σ. μέλη τῆς Ἀδελφότητος καλοῦνται σὲ τέτοιες περιπτώσεις νὰ συνδράμουν κάπως τὸ Δ.Σ. εἴτε πορπαγανδίζοντας καὶ πουλώντας προσκλήσεις γιὰ τὴ συνεστίαση, εἴτε τουλάχιστο μὲ τὴν αὐτοπρόσωπη παρουσία τους, ἢ ὁποῖα ἀσφαλῶς ἔχει μεγαλύτερη ἀξία ἀπὸ τὸ εἰσιτήριο.

★

Ἀθήναι 16-2-82

Πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον
Ἀδελφότητος Μικροχωριῶν
«Μεταμόρφωση Σωτήρος»

Ε ν τ α ὐ θ α

Ἀγαπητέ μου Πρόεδρε,
Χίλια εὐχαριστῶ γιὰ τὴν πρόσκληση στὴν ἀποκριατικὴ συνεστίαση τῶν μελῶν καὶ φίλων τῆς Ἀδελφότητός μας. Δὲν μπορῶ νὰ θρῶ λέξεις κατάλληλες γιὰ νὰ ἐκφράσω τὴ στενοχώρια μου διότι γιὰ λόγους ὑγείας (τὸ γῆρας γὰρ οὐκ ἔρχεται μόνον) δὲν μπορῶ νὰ παρευρεθῶ ἀπόψε στὴν εὐχάριστη συντροφιὰ σας. Ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν θὰ εἶμαι ἀπόψε σωματικὰ μαζὺ στὴν παρέα σας, ψυχικὰ καὶ νοερὰ θὰ εἶμαι κοντά

σας εὐχόμενος μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς καρδιάς μου σ' ὅλους σας πέρα γιὰ πέρα εὐτυχία, χαρὰ καὶ πρόοδο γιὰ τὸ ἀγαπημένο καὶ ἀλησιμῆνητο Μικρὸ Χωριό μας.

Γειά σας καὶ καλὴ διασκέδαση

Μ' ἀγάπη πολλή

Γ. Ἐλ. Παπαδῆς

Προσφορὲς κειμηλίων

● Εὐχαριστοῦμε ὅλους ὄσους μὲ τὶς προσφορὲς φωτογραφικῶν κειμηλίων καὶ παλαιῶν ἀντικειμένων ἢ σκευῶν βοήθησαν καὶ φέτος στὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου μας, ὅπως τούς:

Παντελῆ Λιάπη (1 καρδάρα, 1 τσουκάλια), Ζωὴ Κομπορόζου (1 ραδιόφωνο, 1 δικούλι), Ὁλγα Παπαδημητρίου (1 πλαστήρι, 1 τσόλι), Ἀργύρης Πιστιόλης.

Νικολ. Σιδέρης (φωτογραφικὰ κειμήλια).

Ναυσικὰ Παπαδάκη (φωτογραφικὰ κειμήλια).

Μαργαρίτα Κεράνη (φωτογραφικὰ κειμήλια).

Δημ. Ζορμπαλᾶς (φωτογραφικὰ κειμήλια).

Σωτήρης Δερματᾶς (φωτογραφικὰ κειμήλια).

ΚΟΥΦΑΛΙΩΤΗ — ΒΛΑΝΘΗ

Σ Ο Ν Ι Α

ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

PIZZARIA

Καμένα Βοῦρλα — Τηλ. 22946, 22246

Ἀδελφοὶ Ἀνδρέου Σακκαλῆ Ο.Ε.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΥΜΑΡΙΚΩΝ

“ Η Λ Ι Ο Σ , ,

Μεταμόρφωση Ἀττικῆς

Τηλ. 28 13 212

απο το χωρο της ευρυτανιας

ΔΥΟ ΕΥΡΥΤΑΝΕΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Συγχαίρομε τούς δύο Εύρυτάνες κ. κ. Κώστα Τσιγαρίδα (ΠΑΣΟΚ) και Κώστα Σαψάλη (Ν.Δ.) που εκλέχτηκαν βουλευτές στις εκλογές της 18.10.81. Ο πρώτος εκπροσωπεί την Εύρυτανία, ενώ ο δεύτερος που στο παρελθόν υπήρξε βουλευτής Εύρυτανίας εκλέχτηκε αυτή τη φορά στην Α' περιφέρεια Αθηνών.

Πιστεύουμε ότι ο ένθουσιασμός και η εμπειρία του νέου και παλαιού βουλευτή θα βοηθήσουν ποικιλότητα στη θέση των όρων ζωής στην Εύρυτανία.

ΔΡΑΣΗ ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Από την Έπιτροπή Άλληλεγγύης της Πανευρυτανικής Ένωσης στάλθηκε στις αρμόδιες Υπηρεσίες (Υπ. Κοιν. Υπηρεσιών) άναφορά - αίτηση με χρόνιες ανάγκες, έλλείψεις Ιατρικής περίθαλψης στο νομό Εύρυτανίας, που γι' αυτό το λόγο γίνεται έκκληση να ίκανοποιηθούν, όπως:

1) Να ίδρυθούν υγειονομικοί σταθμοί στα χωριά, Φουρνά, Γρανίτσα, Κερασχωρί, Άγραφα, Προυσός και Δομνίστα, έξοπλισμένοι με τα απαραίτητα όργανα για σύγχρονη και σωστή Ιατρική.

2) Έφοδιασμός με άσθενοφόρα όχηματα κατάλληλα έξοπλισμένα για την άσφαλή μετακίνηση άσθενών, αλλά και την παροχή πρώτων βοηθειών (καρδιογράφο, άκτινολογικό, συσκευή δευγόνου κλπ.).

3) Μικρή κινητή όδοντιατρική Μονάδα για τη στοιχειώδη όδοντιατρική περίθαλψη στα άπομερα χωριά που ποτέ μέχρι τώρα δεν έχουν δει όδοντίατρο και ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά.

4) Δύο έως τρεις φορές το μήνα έπίσκεψη όφθαλμιάτρου στο Νοσοκομείο Καρπενησίου και στους Υγειονομικούς Σταθμούς, για την εξέταση και παρακολούθηση έξωτερικών άσθενών.

5) Δύο φορές το μήνα έπίσκεψη ένδοκρινολόγου στο Νοσοκομείο Καρπενησίου για την παρακολούθηση τών νοσημάτων θώρακος που δυστυχώς μαστίζεται ή Εύρυτανία.

6) Η έπάνδρωση του Νοσοκομείου Καρπενησίου με όλες τις ειδικότητες και ή

προαγωγή του Νοσοκομείου ώστε να έχει τη δυνατότητα να δίνει ειδικότητα στους νέους γιατρούς.

7) Ίδρυση περισσότερων Άγροτικών Ιατρείων ανάλογως του πληθυσμού τών χωριών αλλά και τών άποστάσεων.

8) Τηλεκαρδιογράφος στους άπομακρου σμένους Υγειονομικούς Σταθμούς για την αντιμετώπιση κατεπειγόντων περιστατικών καρδιοπαθών.

9) Διαφώτιση του κοινού μέσα από τα Σχολεία και τις Κοινότητες για νοσήματα όπως ο μελιταίος πυρετός που μαστίζει την Εύρυτανία από τη χρήση άθραστου γάλακτος και τών προϊόντων του.

10) Και ή σπουδαιότερη μέριμνα θα είναι ή άμεση Ίδρυση στο Καρπενήσι Γηροκομείου για περίθαλψη γερόντων, που οί περισσότεροι υποφέρουν από μακροχρόνιες άρρώστιες, δεν έχουν ούτε τη στοιχειώδη Ιατρική παρακολούθηση ακόμα και χωρίς τροφή και θέρμανση στα παγωμένα βουνά της Εύρυτανίας.

Την παραπάνω έκκληση υπογράφουν έπιτροπή Εύρυτάνων γιατρών της Άθήνας και ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Κωστοπαναγιώτης. Τέτοια αίτηματα προσυπογράφουμε κι έμεις και όλοι οί Εύρυτάνες!

ΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Την ύλοποίηση της ιδέας για Ίδρυση Γηροκομείου στο Καρπενήσι έχει ένστερνησθει ως γνωστό πρό πολλού ή Ένωση Εύρυτάνων Άμερικής το «Βελούχι», ένισχύοντας το θεάρεστο αυτό έργο με 100 χιλ. δολάρια. Πληροφορούμαστε τώρα ότι και το κράτος πείσθηκε να διαθέσει σχετικά κονδύλια για την άνεγερσή του και ότι θα το εντάξει στο πρόγραμμα τών δημοσίων έπενδύσεων. Εύχόμαστε να δοίμε σύντομα πραγματοποιούμενο ένα έργο στοργής και αγάπης για τούς άπόμαχους της ζωής, Εύρυτάνες.

ΧΡΟΝΙΖΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ

Τα τελευταία χρόνια άρχισε ή κατασκευή του δρόμου Καρπενησίου - Άγριού.

Ο δρόμος αυτός ήταν σε πολύ κακή κατάσταση και τα αυτοκίνητα με όμαλές καιρικές συνθήκες έκαναν 4 ώρες ή και περισσότερο για να διανύσουν τη διαδρομή τών 118 χιλιομέτρων.

Το έργο έχει προχωρήσει αρκετά. Χρειά

ζεται όμως ή βοήθεια της Πολιτείας ώστε να χρηματοδοτηθεί για να συνεχισθεί.

Η συνέχιση και άποπεράτωση επιβάλ-
λεται για λόγους εξυπηρέτησεως των κα-
τοίκων της Εϋρυτανίας και της λοιπής πε-
ριοχής της Δυτικής Ελλάδος.

★

Σε απόσταση 13 περίπου χιλιομέτρων
από την πόλη του Καρπενησιού, βρίσκε-
ται τὸ χιονοδρομικὸ κέντρο στή θέση
ΒΕΛΟΥΧΙ.

Υπάρχουν πληροφορίες ὅτι ὁ δρόμος
πού ὀδηγεῖ σ' αὐτὸ και πού εἶχε ἀρχί-
σει νά γίνεται, δὲν θὰ χρηματοδοτηθεῖ
φέτος.

Αὐτό, ὅπως εἶναι φυσικό, ἀνησυχεῖ
πολὺ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς, ἰδι-
αίτερα δὲ πολλοὺς ἐπαγγελματίες τῆς
πόλης. Καὶ ἡ ἀνησυχία εἶναι δικαιολο-
γημένη, ἀφοῦ ἡ κίνησή της τὸ χειμῶνα
ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴ λειτουργία
τοῦ χιονοδρομικοῦ κέντρου.

Τὰ παραπάνω ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμε-
νο δύο σχετικῶν ἐρωτήσεων πού ἀπηύθυνε
στοὺς ἀρμόδιους γι' αὐτὰ ὑπουργοὺς, ὁ
βουλευτὴς τῆς Εϋρυτανίας Α' Ἀθηνῶν κ. Σα-
ψάλης.

ΑΝΑΜΕΤΑΔΟΤΗΣ Τ.Υ.

ΣΤΗΝ ΠΟΤΑΜΙΑ

Πληροφορούμαστε ἀπὸ τὴν ΕΡΤ ὅτι προ-
γραμματίστηκε γιὰ τὸ 1982 ἡ ἐγκατάστα-
ση ἀναμεταδότη τηλεοράσεως στὴν περιο-
χὴ τῆς Ποταμίας. Τὸ αἴτημα εἶχε ὑποβλη-
θεῖ ἀπὸ πολλὰ χωριά τῆς περιοχῆς ἀπὸ
καρῶ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚ. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ (ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ Α.Ε.)

Μὲ τὸν παραπάνω τίτλο κυκλοφόρη-
σε τὸν Ὀκτώβριο 1981, σύντομη και
καλαίσθητη ἐνημερωτικὴ ἔκδοση τῆς ὁ-
μώνυμης ἀναπτυξιακῆς ἐταιρείας, πού
ἐδρεύει στὸ Καρπενήσι. Ἡ Ἐταιρεία
αὐτὴ, πού ἰδρύθηκε πρὶν τρία χρόνια πε-
ρίπου, ἔχει ὡς σκοπὸ νὰ βοηθήσει στὴν
ἀξιοποίηση, ἀνάπτυξη, διαχείριση, συν-
τήρηση και προστασία τῶν φυσικῶν πό-
ρων τῆς Εϋρυτανίας. Ὅπως τονίζεται
καὶ στὸ εἰσαγωγικὸ σημείωμα ἡ ἔκθεση

αὐτὴ δίνει μιὰ συνοπτικὴ εἰκόνα γύρω
ἀπὸ τοὺς τομεῖς δράσεως τῆς Ἐταιρείας,
ὅπως εἶναι: ἡ δασικὴ ὁδοποιία, οἱ δασι-
κὲς βιομηχανίες, τὸ χιονοδρομικὸ κέν-
τρο Καρπενησιού, τὰ οἰκιστικὰ προβλή-
ματα τοῦ Καρπενησιού και τῆς περιο-
χῆς του, ἡ ἰχθυολογικὴ ἀξιοποίηση τῶν
ποταμίσιαων νερῶν και τῆς λίμνης Κρε-
μαστῶν και ἡ ἀνάπτυξη βοσκοτόπων.
Δὲν γνωρίζουμε ὅμως ἂν οἱ παραπάνω
στόχοι τῆς Ἐταιρείας εἶναι γενικὰ ἀπο-
δεκτοὶ ἢ θᾶπρεπε νὰ διευρυνθοῦν, πῶς
ἐκφράζεται ἡ λαϊκὴ συμμετοχὴ σ' αὐ-
τὴν, ἂν θέβαια ὑπάρχει και τέλος πῶς
ἱεραρχοῦνται οἱ τομεῖς δράσεως, ἀπὸ μιὰ
ἐταιρεία πού μάλιστα ἐπιδοτεῖται ἀκό-
μη ἀπὸ τὸ κράτος!

ΔΡΑΣΗ ΑΔΕΛΦΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

★

Λάβαμε τὸ 15ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ
«Χωριάτικοι ἀντίλαλοι». Ἀπὸ τὴν ἐκλεκτὴ
τοῦ ὕλη ξεχωρίζουμε τὴ γιορταστικὴ ὕλη
γιὰ τὰ Χριστοῦμερα, τὸ εἰδικὸ ἀφιέρωμα
στὴ Ρωσκὰ μὲ ἀναμνήσεις τοῦ Χρ. Φραγα-
κούλη, νοσταλγικὰ ποιήματα ἐμπνεόμενα
ἀπὸ τὴ γενέθλια γῆ και τὰ παιδικὰ χρό-
νια στὸ χωριό, τὴν ποιμενικὴ ζωὴ κ.ἄ.

★

Λάβαμε τὸ 13ο φύλλο τῆς ἐφημερίδας ὁ
«Καστανιώτης», ὄργανο ἐπικοινωνίας τῶν
ἀπανταχοῦ Καστανιωτῶν Εϋρυτανίας. Κον-
τὰ στὴ λοιπὴ ἐκλεκτὴ ποικίλη ὕλη του μᾶς
πληροφορεῖ γιὰ τὸ καινούργιο ὕδραγω-
γεῖο πού κατασκευάζεται στὴν Κοινότητα
τῆς Καστανίας, τὸ σὺλλογο Καστανιωτῶν
Ἐξωτερικοῦ, τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κοινοτικοῦ
Γραφείου κ.ἄ. ἐνδιαφέροντα.

★

Στολισμένο μὲ φωτογραφίες τοῦ Κλα-
ψιοῦ κυκλοφόρησε ἡμερολόγιο τσέπης και
τοῖχου ἀπὸ τὸ Σὺλλογο Κλαυσειωτῶν Εϋ-
ρυτανίας. Ἐκτὸς ἀπὸ τίς φωτογραφίες τὸ
ἡμερολόγιο τσέπης εἶναι ἐμπλουτισμένο και
μὲ ποικίλα στοιχεῖα και πληροφορίες γιὰ
τὴν ἱστορικότητα και ἀρχαιολογία τοῦ ὁ-
ραίου χωριοῦ.

★

Ἡμερολόγιο τοῦ 1982, μὲ ἀπλότητα και
παραδοσιακὴ ὀμορφιά κυκλοφόρησε και ὁ
Σὺλλογος τῶν Κορυσχαδιτῶν Εϋρυτανίας.

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ ΜΑΣ

Ἐκτός ἀπὸ τὸ ἔμπρακτο ἐνδιαφέρον ποῦ ἐκδηλώθηκε μὲ γενναιόδωρες προσφορὲς γιὰ τὸν ἔρανο τῆς Μεταμόρφωσης, πολλοὶ ἀπόδημοι Μικροχωρίτες, κυρίως τῆς Ἀμερικῆς, μᾶς ἔστειλαν συγκινητικὰ καὶ ἐνθουσιώδη γράμματα. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ παίρνουμε τὸ θάρρος νὰ δημοσιεύσουμε παρακάτω, γιὰτὶ δείχνουν ὄχι μόνον τὴν κινητοποίηση τῶν συγχωριανῶν μας νὰ συλλέξουν χρήματα, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁ ἔρανος γιὰ τὴ Μεταμόρφωση ξύπνησε σὲ ὄλους μιὰ νοσταλγία γιὰ τὸ χωριὸ μας,

ποῦ σιγοκαίει σὰν ἄσβεστη σπίθα στὶς καρδιές ὄλων τῶν ξενητεμένων μας.

Χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ μνημονεύσουμε ἡμεῖς τὰ ὀνόματά τους, εἶναι ὄλοι τους ἀξιεπαινοί, ὅσοι πρωτοστατοῦν σὲ τέτοιες προσπάθειες κι ὅσοι κρατοῦν ἄσβεστη τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν γενέθλιο μικρὸ αὐτὸ τόπο. Ὅλοι οἱ Μικροχωρίτες αἰσθάνονται περήφανοι καὶ τοὺς εὐχαριστοῦν γι' αὐτό.

Ἄκολουθοῦν μερικὰ ἀπὸ τὰ γράμματά τους:

Bayside. N.Y. Ἰούλιος - 10 - 81

Ἀγαπητὲ ἐξάδελφε Μένιο,

Γειά καὶ χαρά.

Ἔλαβα τὸ γράμμα σας, ἀπὸ Μαΐου 21 - 81. Καὶ σὰς ἀπαντῶ. Τόσο στὰ ὅσα μοῦ γράφετε, ὅσο καὶ γιὰ τίς δικές μου ἐνέργειες, διὰ τὸν ἔρανο τῆς Μεταμορφώσεως. «Τῶν Μικροχωριτῶν τῆς Πίστewος Στήριγμα». Μίλησα, τηλεφώνησα, καὶ ἔγραψα, σὲ πολλοὺς χωριανούς μας, τοὺς ἔστειλα κι ἀντίγραφον ἀπὸ τὴν δική σας ἐπιστολή. Σὲ ὅσους δὲν ἤξερα τίς Διευθύνσεις των τὰ ἔστειλα στοὺς κάτωθι χωριανούς μας, μὲ τὴν παράκληση νὰ τὰ δώσουν ἢ ταχυδρομίσουν στοὺς παραλήπτες των. Κων Βούλα. Α. Μίχου. ARLINGTON VA. Κων Κων/γον. Π. Μπάρλαν. ASHEVILLE, N.C. Κων Κων/γον. Α. Γιουρνᾶν VINELAND, N.J. καὶ Κων Ἀθανάσιον Κωστέπουλου SAN FRANCISCO CALIF.

Περιορίζομαι μόνον στοὺς χωριανούς μας,

Τώρα, ἀπὸ τοὺς χωριανούς μας, πιστεύω πὼς ὄλοι θὰ ἀνταποκριθοῦν. Γιατί, ὡς γνωστὸν οἱ Μικροχωρίτες, σὲ τέτοιες

στιγμὲς, σὲ κάτι τέτοιες περιπτώσεις, ἀνεκαθεν... διακρίνονται, πόσον μᾶλλον, τώρα ποῦ πρόκειται γιὰ τὴν Μεταμόρφωση. Τὸ Καύχημα ὄλων μας... Πατέρων καὶ Προπατόρων!!! —Εὐχομαι—μερικοὶ μοῦ τηλεφώνησαν ὅτι, θῆλθουν μόνον των στὴν Πατρίδα, καὶ θῆλθουν νὰ σᾶς συναντίσουν, ἄλλοι δέ, θὰ τὰ στείλουν σὲ σᾶς, τοὺς ἔδωσα τίς διευθύνσεις των, μὲ τὴν παράκληση νὰ στείλουν, κι ἂς τὰ στείλουν, ὅπου θέλουν.

Ἐδῶ, ἀξίζει νὰ σοῦ γράψω μιὰ ἀπάντηση, ποῦ ἔλαβα ἀπὸ κάποιον χωριανὸ μας μαζί μὲ τὴν δωρεάν του (εἶναι τὸ ὄνομά του στὴν κατάστασι).

«Βρὲ Πριόβολο μ' ἔκαμες, καὶ ἔκλαψα μὲ τὸ γράμμα σου, γιατί μοῦ θύμισες τὴν Μεταμόρφωση!! ποῦ ἡ χάρη της, μὲ δόθησε καὶ ἦλθα στὸ U.S.A.

«Νὰ λοιπόν... Τί θὰ πῆ... Μικροχωρίτης!!!

Ἐπίσης σοῦ στέλνω, ἐπιπλέον ἐκ μέρους μου δολ. 60 (ἑξήνα δολ.) διὰ τὰ «Μικροχωρίτικα Γράμματα». Εὐλικρινὰ σᾶς συγχαίρω, διὰ τὴν ἐκλεκτὴν ἐκδοσίν των. Βάλσαμο τὸ περιεχόμενο. Παρηγοριά στὸν Ἄρρωστο, καὶ στὸν ξε-

νηγεμένο!! Εύχομαι την συνέχειάν των.

Επίσης τούς χαιρετισμούς μας, στον Κον Γ. Δημόπουλο οίκαγενειακώς, στο Συμβούλιον του Συλλόγου, και σ' όλους τούς χωριανούς μας κι' αν είναι δυνατόν βρέ ξάδελφε, ως προσευχηθούμε όλοι μας (Μικροί και Γρανοί...) σέ όλες τις Έκκλησιές, και σ' όλα τὰ παρεκλήσια του χωριού μας όπως, ή έκφρασθεΐσα ευχή, παρά του συγχωριανού μας και αγαπητού Κου Γεωργίου Ε. Χονδρού, (κατά την Συνεστίαση του 1979) εάν δέν ξγινε. Νά γίνη πραγματικότης.

Σέ φιλω, με αγάπη.

Ο Ήξάδελφός σου
Κ. ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ

★

24 Ίουλίου 1981

Αγαπητοί μου συγχωριανοί,

Οί περισσότεροι από μᾶς, λάδαμε μέσω του κ. Κώστα Πριόβολου την έκκληση τής Έρανικης Ήπιτροπής, που όργανώθηκε στην Ελλάδα για την επισκευή τής Έκκλησίας του Χωριού μας τής Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, που κοντεύει νά πέσει από σοβαρές βλάβες.

Όπως φαίνεται από την έκκληση τής Αδελφότητος Μικροχωριτών, ή εργασία δημοπρατήθηκε κοντά στα δυό εκατομμύρια και ό έρανος έχει μόνο ένα εκατομμύριο, πράγμα που ανάγκασε την Αδελφότητα νά απευθυνθεί και σέ μᾶς τούς Μικροχωριτες τής Αμερικης.

Δέν πρέπει λοιπόν νά υστερήσουμε.. Πιθανόν μερικοί από μᾶς νά δώσαμε κάτι τον περασμένο χρόνο, αλλά όπως βλέπουμε οί ανάγκες είναι σοβαρότερες και χωρίς την επί πλέον συμπαράστασή μας δέ μαζεύεται τό ύπόλοιπο.

Είναι περιτό νά επικαλεσθεΐ κανείς τον πατριωτισμό μας γιατί είναι γνωστή ή αγάπη και τό ενδιαφέρον μας για τό Χωριό και τό μοναδικό μνημείο που απόμεινε εκεί ή Έκκλησία τής Μεταμόρφωσης.

Μπορείτε νά στείλετε τή δωρεά σας και ό,τι άλλο προσφέρουν για τή Μεταμόρφωση οί φίλοι σας, κατ' ευθείαν στην Α-

δελφότητα όπως φαίνεται ή διεύθυνση στο έσωκλειστο, ή αν θέλετε τὰ στέλγετε σέ μένα στην άνω διεύθυνσή μου νά φύγουνε όλα μαζί με Τραπεζική έπιταγή ή και στον κ. Κώστα Πριόβολο 210 - 15 23RD AVE. APT. 6B, BAYSIDE, N.Y. 11360.

Αποδείξεις θα σταλούνε από την Αδελφότητα εν καιρώ και γι' αυτό κάθε δωρεά πρέπει νά συνοδεύεται με όνομα και διεύθυνση. Επίσης όλες οί δωρεές με τὰ όνόματα θα δημοσιευθουνε στο περιοδικό Μικροχωρικά Γράμματα.

Βέβαιος ότι όλοι θα ανταποκριθούμε στή σοβαρή και αναγκαία αυτή έκκληση του χωριού μας, διατελω,

Μ' αγάπη

Δ. Ν. ΠΟΛΥΖΟΣ

Υ.Γ. Ήπιταγές μπορείτε νά τις εκδώσετε
METAMORFOSIS TΟΥ SOTIROS

★

Αγαπητέ Κώστα,

Η έπιστολή σου μου θύμσε παλιές ήμέρες, με νεανική ήλικία, φιλοδοξία και όνειρα...

Όλα όμως περάσανε, τὰ γηρατειά ήλθαν πολύ πιό πρόωρα (ίσως ή ξενητειά) και μόνον οί αναμνήσεις μέινανε!.. (δυστυχώς).

Είναι και ή Μεταμόρφωση μιὰ υπέροχη ανάμνηση, ίσως ή μόνη, που θαθεία πο νάει την ψυχή μας...

Υπέροχη ή πρωτοβουλία τής Αδελφότητας και ή προσπάθεια νά μᾶς τό θυμίσεις. Τό κατά δύναμιν ποσόν μαζί με τή γυναίκα μου Ειρήνη και τὰ τρία τέκνα μας Χρήστο, Κώστα, Δημήτρη τό αφιερώνουμε στή μνήμη, αντί μνημοσύνου, των προσφιλών γονέων μας Χρήστου και Κωνσταντίας που τόσο λατρέψανε τό χωριό μας, την Μεταμόρφωση, όπου ό πατέρας μου ήταν και σύντροφός σου στην φαλμωδία...

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Παναγιώτης και Ειρήνη Χ. Μαστρογεωργούλου και τέκνα
WASHINGTON D.C.

★

Αυγούστου 4η 1981

Ἀγαπητέ κ. Δημόπουλε, χαιρε.

Ἄν και γιά λίγο πού σέ γνώρισα ἐδῶ και δυό χρόνια ἔξω ἀπό τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τοῦ χωριοῦ μας, μοῦ ἄφησες τίς καλύτερες ἐντυπώσεις πρῶτον ὡς καλὸς ἄνθρωπος και δεύτερον ὡς καλὸς Ἕλληνας μὲ ἱεροῦς και πατριωτικοὺς σκοποὺς.

Λοιπὸν κ. Γεώργιε,

Δέξου μιὰ δωρεὰ και ἀπὸ ἐμένα, πρὸς ἀνακαίνιση τῆς ἐκκλησίας μας. Ὁ κ. Ἄγγελος Μανουδάκης, ἀπὸ Ἀθήνας, θὰ ἀποστείλει εἰς ὑμᾶς ποσὸν ἀξίας 500 δολλαρίων.

Ἀποστολεὺς Κωνσταντῖνος Ἰωάννου Δερματᾶς και οἰκογένεια.

Εἰς μνήμην τῶν σεβαστῶν αὐτοῦ γονέων Ἰωάννου και Αἰκατερίνης.

Εὐχαριστῶ ὑμᾶς θερμῶς διὰ τὸν ζῆλον και ἐνδιαφέρον καιρὸν και ὕλην πού προσφέρειτε διὰ τὸν ἱερόν αὐτὸν σκοπὸν. Δὲν ξέρω πού εἶναι ὁ ἀδελφός σου Νίκος. Διαβίβασέ του σέ παρακαλῶ τοὺς ἀδελφικοὺς χαιρετισμοὺς μου.

Σὲ χαιρετῶ μὲ ἀγάπη
Κων) νος Ι. Δερματᾶς

★

SAN FRANCISCO τῆ 12 Αυγούστου '81

Ἀγαπητέ χωριανέ κ. Κουτσούκη,

Πολλὰ γράμματα και ἐκκληήσεις στέλνονται παντοῦ ἀπὸ χρόνια γιά ἐράνους διὰ τὴν παλαιὰν ἐκκλησίαν, και ἐγὼ συμφωνῶ ἀπόλυτα ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐκκλησία. Ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ; Θὰ γίνῃ, θὰ ἐπισκευασθῇ; Ἄς πιστεῦσουμε και ἄς ἐλπίζουμε και αὐτὴ τῆ φορά.

Ὅταν χρειάστηκε ἡ ἐκκλησία ὅπου και ἐγὼ μικρὸς κουβαλοῦσα ἄμμο και ἀσβέστη ποτέ δὲν ἦτο σωστὴ και πρῶτον ὁ θόλος ὁ μεγάλος ποτέ δὲν ἦταν καλός, ὅλο ἔτρεχε ὄχι μόνον αὐτὸς ἀλλὰ και οἱ ἄλλοι. Ἀπὸ τότε φαίνεται πὼς τὸ ἔδαφος δὲν ἦτο τόσο στέρεο γιά τόσο βάρος. Φαίνεται πὼς δὲν ἔχει θεμέλια καλά. Δὲν εἶμαι και τόσο εἰδικὸς γι' αὐτὸ πού λέω, ἔτσι ὅμως φαίνεται πρόπερσι πού ἤμουν ἐκεῖ ὁ Δημήτριος Δερματᾶς κάτι ἔφτιαχνε και τοῦ εἶπα, ὅτι παίζει μὲ αὐτὰ πού ἔκανε. Μόνο

τὰ χρήματα φύγανε. Ἐνα πράγμα νὰ προσέξετε. Ἐάν φορτωθεῖ μὲ ταμμένα και βάρος ἀκόμη, θὰ φύγει τελείως αὐτὴ πρέπει νὰ σκεπαστεῖ ἐλαφρὰ. Ὑπάρχουν τεχνίτες ἐκεῖ; Δὲν γνωρίζω. Πάντως μὴ σᾶς γελάνε οἱ κομπιναῶροι και τρῶνε τὰ χρήματα ὅπως πρόπερσι ὁ Κοκάλας ἔφτιαχνε τὸ δρόμο ἀπὸ Ἀγίους Ἀποστόλους εἰς Παλαιὸ Χωριὸ μὲ χῶμα ὅταν ἔδρεξε τί ἔγινε; Τὰ χρήματα φύγανε. Ὁ κόσμος ἐδῶ ἔχει βαρεθεῖ ἀπὸ ἐράνους γιά τίποτε, νὰ γίνῃ μιὰ δουλειὰ σωστὴ ὅλοι μαζί. Σοῦ στέλνω 200 δολ. και πάλι θὰ σοῦ στείλω. Ἐπίσης θέλω νὰ κάνω τίς θρύψεις στὸ καινούργιο χωριὸ στὴν πλατεῖα. Γράψε μου ἐάν ὑπάρχει κανένα σχέδιο.

Σὲ χαιρετῶ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΕΤΣΙΚΑΣ

Ἰ.Γ. Τὰ 200 δολ. εἶναι ἀπὸ ἐμένα και τὸν ἀδελφὸ μου Ἀριστείδη. Ἡ ἀπόδειξη νὰ εἶναι Ἀφοῖ Πέτσικα, Κώστας και Ἀριστείδης, σὲ 6 μῆνες θὰ σοῦ στείλω και ἄλλα.

Κώστας

Χαιρετισμοὺς εἰς Γεώργιον Δημόπουλον

★

Ἀγαπητέ κ. Δημόπουλε, σὲ χαιρετῶ

Χαιρετῶ ἐπίσης και τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς Ἀδελφότητός μας, ὑποβάλλοντας φυσικὰ και τὰ σέβη μας στὸν ἀγαπητὸ πρόεδρό μας κ. Κλ. Κουτσούκη.

Πρὸ πολλοῦ καιροῦ ἔλαβα γράμματα ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα και λίγο ἡ ἀμέλειά μου λίγο οἱ δουλειές δὲν μπόρεσα νὰ σᾶς ἀπαντήσω, «κάλλιο ἄργα παρά ποτέ».

Δὲν ξέρω ἂν μάθατε ὅτι μὲ τῆ συνεργασία τοῦ κυρίου Δ. Πολύζου, μὲ τῆ βοήθεια τῆς ἀδελφῆς μου Εὐδοκίας Λαίμη και μερικῶν ἄλλων Καρπενησιωτῶν ἰδρύσαμε τὸ 13ο τιῆμα τῆς Ἐνώσεως «ΒΕΛΟΥΧΙ» στὸ Σικάγο και βλεπόμαστε τώρα κάπου - κάπου οἱ Καρπενησιῶτες και λέμε τὸν πόνο μας.

Πολλές φορές φέρνω στὸ μυαλό μου περασμένες δόξες και μεγαλεῖα τοῦ Μικροῦ Χωριοῦ και ἡ καρδιά μου ραγίζει. «Περασμένα μεγαλεῖα και διηγώντας τα νὰ κλαῖς».

Φεύγοντας ἀπ' ἐκεῖ ὅλοι ἐμεῖς οἱ ξενη-

μένοι Μικροχωρίτες πήραμε μαζί μας ένα κομμάτι από τον γαλάζιο ούρανο του αγαπημένου μας Μικρού Χωριού. Ἐλπίζω ἔμως —και με τὴν ἐλπίδα αὐτὴ ζω— με τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ νὰ τὸ ξαναφέρουμε πάλι αὐτὸ τὸ κομμάτι (καὶ πρέπει νὰ τὸ φέρουμε) γιατί ἀνήκει στὸν οὐρανὸ τοῦ ἀγαπημένου μας χωριού. Τελειώνοντας χαιρετῶ ὅλους τοὺς Μικροχωρίτες καὶ τοὺς εὐχόμαι καλὴ ἀντάμιση στὸ Μικρὸ Χωριὸ κάτω ἀπ' τὸν γέρο πλάτανο.

Στέλνω τὴ συνδρομὴ ὡς μέλος τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὰ ὑπόλοιπα μὲ μικρὴ βοήθεια διὰ τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριού μας, ἦτοι δολ. 300. (τριακόσια δολάρια).

Με ἀγάπη

ΛΑΖΑΡΟΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

★

Σικάγο, 10 Δεκεμβρίου

Πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη Μικροχωριτῶν ὀλη μας ἢ οἰκογένεια εὐχεται Καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος!

Θερμὰ συγχαρητήρια σὲ ὅλο τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ποὺ ἐργάζονται με τὴ προσπάθεια γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τοῦ Μικροῦ Χωριού, ποὺ τόσο νοσταλγοῦμε.

Πράγματι, διαβάζοντας τὸ ὠραῖο σας περιοδικὸ «Μικροχωρίτικα Γράμματα», οἱ ἀναμνήσεις μας ξαναζωντανεύουν καὶ ἡ σκέψις μας εἶναι στὸ ὠραῖο μας Μικρὸ Χωριὸ ποὺ μεγαλώσαμε με τοὺς ὠραίους του κατοίκους ποὺ ποτὲ δὲν ξεχνοῦμε.

Με ἐξαιρετικὴ ἐκτίμηση καὶ ἀγάπη
Εὐδοκούλα Λαίμη

Υ.Γ.: Στέλνουμε 25 δολ. γιὰ τὴν συνδρομὴ καὶ 100 δολ. γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τῆς Ἐκκλησίας.

★

Ἅγιος Φραγκίσκος, 21 Νοεμβρ. 1981

Πρὸς τοὺς κ.κ.

- 1) Πρόεδρον Κοινότητος Μικροῦ Χωριού
- 2) Πρόεδρον Ἀδελφότητος Μικροχωριτῶν Ἀξιότιμο κ. Πρόεδρε,

Εἰς τὰ Μικροχωρίτικα Γράμματα ὑπ' ἀριθ. φύλλον 11 - 12 διαβάσαμε μεταξὺ τῶν ἄλλων, σχετικῶς με τὸ τὸσον χρονί-

σαν θέμα ἀνεγέρσεως μνημείου - ἡρώου πεσόντων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 17 σελ. ὑπάρχει καταχωρημένον ψήφισμα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἀδελφότητος.

Ἐμᾶς τοὺς ξενητεμένους Μικροχωρίτας τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου μᾶς βρίσκει ἀπολύτως σύμφωνους ἢ ἀπόφασίς σας. Σᾶς συγχαίροεν δὲ πρὸς τούτου, καὶ σᾶς γνωρίζομεν ὅτι διαθέτομεν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ ποσὸν τῶν (1300) χιλίων τριακοσίων δολларίων.

Ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν - ἐκκλησίαν ποὺ καταχωρεῖται εἰς τὴν ἰδίαν σελίδα ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς:

Ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τῶν κατόχων μποροῦμε νὰ τοποθετήσουμε σὲ κοινοτικὸν ἔδαφος ἀναμνηστικὰς στήλας, ἔμπροσθεν καὶ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς θύρας, κληρονόμων Ε. Πιστιόλη, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ καμπαναριό. Ἐπίσης τὸ ἴδιο μποροῦμε νὰ κάνουμε παραπλεύρως τοῦ κτήματος ἰδιοκτησίας κληρονόμων Ἀνδρέα Δημοπούλου.

Ὡς πρὸς τὰ θύματα τῆς κατολισθήσεως μποροῦμε νὰ τοποθετήσουμε ἀναμνηστικὴ πλάκα ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ σταθεροῦ ἔδαφους μετὰ τοῦ κατολισθήσαντος.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν μνημείου - ἡρώου, μᾶς βρίσκει ἀπολύτως διαφωνοῦντες ἢ ἐκκλησίαι πρὸς τὴν Κοινότητα, Σχολικὴν Ἐφορείαν καὶ πάντα ἀρμόδιον, ὅπως παραχωρηθῆ ὁ χώρος τοῦ ἄλλοτε πρὸ τῆς κατολισθήσεως σχολικοῦ κήπου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ σχετικοῦ μνημείου.

Μνημεῖα - Ἡρώα, συγχωριανοί, τοποθετοῦνται εἰς τὰ κεντρικώτερα σημεῖα, χωρίων ἢ πόλεων, καὶ εἰς περίοπτον θέσιν. Συνήθως εἰς τὴν κεντρικώτεραν πλατείαν, κοντὰ στὸ κοινοτικὸν γραφεῖον ἢ Δημαρχεῖον. Ἔτσι ὁ κάθε ἐπισκέπτης, ἐπίσημος ἢ ἀνεπίσημος, θὰ ἔχη τὴν εὐκαιρίαν ἀποδόσεως τιμῆς πρὸς τοὺς ἥρωες, τὰ δὲ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ μας σχολείου κατὰ τὰς ἀναλόγους ἐπετείας τὴν ἐπίσκεψιν καὶ ἀπόδοσιν ἀναλόγων τιμῶν.

Πιστεύομεν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὁ χώρος τῆς πλατείας Νέου Οἰκισμοῦ δια-

μορφωθείσης καταλλήλως αποτελεί τὸ ἰδανικώτερον μέρος.

Φιλοδοξοῦμεν δὲ νὰ εἶναι ἔργον Μικροχωριτῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἄς διενεργηθῆ διαγωνισμὸς μεταξὺ Μικροχωριτῶν καὶ ἡ ἀρμοδιὰ ἐπιτροπῇ ἀνεγέρσεως ἄς ἐκλέξῃ τὸ καταλλήλοτερον.

Ἐμεῖς σᾶς ἀποστέλλοιμε φωτογραφίας πρωτοτύπου. Εἰς περίπτωσιν δὲ ποῦ ἤθελε ἐγκριθῆ ὡς καταλλήλον θὰ σᾶς ἀποστείλωμεν σχέδιον μὲ κλίμακα καὶ πληροφορίας.

Διατελοῦντες μὲ πατριωτικὴν ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν οἱ ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ Ἀμερικῆς συγχωριανοὶ σᾶς
 *Ἀδελφοὶ Μαστρογεωργόπουλοι
 Κωνσταντῖνος Πέτσικας
 Παναγιώτης Κεράνης

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

Παρακαλοῦμε θερμὰ, ὅταν ἡ διεύθυνσή σας μεταβάλλεται νὰ μᾶς τὸ γράφετε ἢ κάπως νὰ μᾶς τὸ γνωρίζετε στὴ διεύθυνση τοῦ Περιοδικοῦ ἢ τῆς Ἀδελφότητος (Ἀστυδάμαντος 17, Ἀθήνα 516) γιὰ νὰ σᾶς στέλλοιμε τὸ περιοδικὸ καὶ νὰ συνεχίζοιμε τὴν ἐπικοινωνία μας.

Σήμερα μᾶς λείπουν οἱ διευθύνσεις τῶν παρακάτω ἢ μᾶς ἐπιστρέφεται τὸ περιοδικό:

- Νικόλαος Βίγλας
- Μιλτιάδης Γαβαλάς
- PETER GIOURNAS USA
- *Ἰω. Δακτυλίδης
- *Ἀθαν. Δημητρόπουλος
- Κώστας *Ἰω. Θάνος
- Ντῖνος *Ἀριστ. Θάνος
- Κώστας Κατσούδας
- Κασσάνδρα Καλατζή - Καλιδόνη USA
- G. ΚΟΥΛΜΕΝΤΑΣ USA
- STATHS MORA*ΤΙΣ USA
- Εὐάγγελος Ευπολιτᾶς
- Ναπολέων Δ. Οὐτουτζῆς
- Διονύσιος Δ. Πολύζος
- Φοῖβος Ταξιάρχης
- Σεραφεῖμ Πέτρου

Τὸ νέο καμπαναριὸ τοῦ χωριοῦ ποῦ σύντομα θ' ἀποκτήσει ρολοῖ, χάρις στὴν εὐγενῆ δωρεὰ συγχωριανοῦ μας ἀπὸ τὴν Ἀμερικῆ.

- Γεώργιος Παπαθανασίου USA
- Γεώργιος Στεθαδοῦρος
- Δημ. Σιαμάτρας
- *Ἀλεξ. Χέλμης
- THEODORE SP. Κομπορόζος USA
- ANDREWS PLAKAS USA
- JAMES KARAS, U.S.A.

Τὶς διευθύνσεις αὐτῶν ἢ καὶ ἄλλων ποῦ θέλουν νὰ παίρουν τὸ περιοδικὸ μποροῦν νὰ μᾶς τὶς δώσουν καὶ οἱ συγγενεῖς τους στὴ Συνέλευση τῆς Ἀδελφότητος, στὶς συνεντεύξεις ἢ καὶ στὸ χωριό.

Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ

Καρπενήσι 27 Ιουλίου 1981

Άριθ. Πρωτ. 531

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο Νομάρχης Εύρυτανίας

Έχοντας υπόψη:

1. Τήν υπ' αριθ. 12.058) 14.9.72 Απόφασή μας, με την οποία παραχωρήσαμε το παλαιό διδακτήριο του Δημ. Σχολείου Παλαιού Χωριού στην ομώνυμη Κοινότητα.

2. Τήν υπ' αριθ. 4098) 21.4.73 Απόφασή μας, με την οποία τροποποιήσαμε την προηγουμένη και παραχωρήσαμε το διδακτήριο στην 'Αδελφότητα Μικροχωριτών «'Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος».

3. Τήν υπ' αριθ. 907) 28.7.77 Απόφασή μας με την οποία διευκρινήσαμε ότι η παραχώρηση αφορά μόνο το διδακτήριο και όχι τον σχολικό κήπο, που παραμένει κατά πλήρες δικαίωμα στη Σχολική Έφορεία κλπ.

4. Το ψήφισμα της Γενικής Συνελεύσεως της 12.4.81 της 'Αδελφότητας Μικροχωριτών, που μās απέστειλαν με το υπ' αριθ. 844) 5.6.81 έγγραφό τους και με το οποίο ζητούν να τους χορηγήσουμε την άδεια ανέγερσεως μνημείου - ήρώου πεσόντων στο χώρο του σχολικού κήπου του μη λειτουργούντος Δημ. Σχολείου Παλαιού Μικρού Χωριού

Άποφασίζουμε

Παραχωρούμε προσωρινά και μέχρι ανακλήσεως της αποφάσεως αυτής στην 'Αδελφότητα Μικροχωριτών «'Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος» τον παρακείμενο, στο παλαιό διδακτήριο, σχολικό κήπο, εκτάσεως 650 μ2 και επιτρέπουμε την αξιοποίησή του, περιφράξη, καθαρισμό, ευπρεπισμό, διαμόρφωσή του και την ανέγερση ήρώου πεσόντων.

Στην περίπτωση της επαναλειτουργίας του Σχολείου, ο σχολικός κήπος, όπως και το διδακτήριο, θα επανέλθει στη χρήση του σχολείου και οι μαθητές θ' αναλάβουν την καλλιέργεια του ανθοκήπου και τη συντήρηση και ευπρεπισμό του ήρώου.

Ο Νομάρχης

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

(συνέχεια από τη σελίδα 34)

λευτική ανάγκη που έχουν χιλιάδες Έλληνες που γυρίζουν στην Πατρίδα για να εγκατασταθούν και να τοποθετήσουν τα χρήματά τους σε σωστές κατευθύνσεις. Παρά τις εκκλήσεις που κάναμε τότε να διατηρηθεί το τμήμα αυτό δεν πετύχαμε τίποτα, και το τμήμα έκλεισε. Έλπίζουμε ή Τράπεζα να αναθεωρήσει τώρα την πολιτική της στο σημείο αυτό για να καλυφθεί μια μεγάλη ανάγκη που έχουν οι μετανάστες οι οποίοι είναι συγχρόνως και πελάτες της Τράπεζας. Στο επόμενο άρθρο θα ασχοληθούμε λεπτομερειακά με τα κίνητρα που πρέπει να θεσπισθούν απ' το κράτος για την ενθάρρυνση αριθμού μεταναστών να επιστρέψουν μόνιμως στην Ελλάδα.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΛΗΝ

του κ. Δ. ΚΟΚΚΑΛΑ

Ἡ πρώτη ἐφημερίς τῆς Οὐάσιγκτων «ὁ Κόσμος» ἐκήρυξεν διαγωνισμόν μετ' χρηματικὰς ἀμοιβὰς διὰ τὸν καταλληλότερον χαρακτηρισμόν τῶν διαφόρων λαῶν καὶ τῆς ψυχολογίας τῶν.

Παρηκολούθησαν 1.500.000 ἀναγνώσται καὶ τῇ ὁμοφώνῳ ἀποφάσει τῆς 15μελοῦς ἐξ ἐπιστημόνων ἐπιτροπῆς ἐβραβεύθη ὁ σπουδαστὴς Η. Κέλγι διὰ τὸν χαρακτηρισμόν τοῦ Ἑλλήνος.

Ἴδου λοιπὸν ὁ ἐπικαιρότατος αὐτὸς ἐξάψαλμος ὅπως ἐδημοσιεύθη:

1. Πρὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς ἀδεκάστου Ἱστορίας ὁ Ἑλλήν ἀπεκαλύφθη ἀνεκάνθεν κατώτερος τῶν περιστάσεων, καίτοι ἀπὸ ἀπόψεως διανοητικῆς κατεῖχε πάντοτε τὰ πρωτεῖα.

2. Ὁ Ἑλλήν εἶναι εὐφυέστατος ἀλλὰ καὶ αἰσθηματίας, δραστήριος ἀλλὰ καὶ ἀμέθοδος, φιλότιμος ἀλλὰ καὶ πλήρης προλήψεων, θερμόαιμος, ἀνυπομονος ἀλλὰ πολεμιστής.

3. Ἐκτίσε τὸν Παρθενῶνα καὶ μεθυσθεὶς ἐκ τῆς αἴγλης του τὸν ἀφήκε βραδύτερον νὰ γίνῃ στόχος δίδω.

4. Ἀνέδειξε τὸν Σωκράτην, διὰ νὰ τὸν δηλητηριάσῃ.

5. Ἐθαύμασε τὸν Θεμιστοκλήν, διὰ νὰ τὸν ἀποπέμψῃ.

6. Ὑπερέτησε τὸν Ἀριστοτέλην, διὰ νὰ τὸν καταδιώξῃ.

7. Ἐκτίσε τὸ Βυζάντιον διὰ νὰ τὸ ἐκτουρκίσῃ.

8. Ἐφερε τὸ 21, διὰ νὰ τὸ διακυβεύσῃ.

9. Ἐδημιούργησε τὸ 1909, διὰ νὰ τὸ λησιμονήσῃ.

10. Ἐτριπλασίασε τὴν Ἑλλάδα καὶ παρ' ὀλίγον νὰ τὴν κηδεύσῃ.

11. Κόπτεται τὴν μιὰ στιγμήν διὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἄλλην μισεῖ τὸν ἀρνούμενον νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ ψεῦδος. Παράδοξον πλάσμα, ἀτίθασον, περιέργον, ἡμίκαλον, ἡμίκαλον, ἀσταθές, ἀβεβαίωτον διαθέσεων, ἐγωπαθές καὶ σοφόμερον ὁ Ἑλλήν. Οἰκτεῖρατέ τον, θαυμάσατέ τον ἂν θέλετε, ταξινομήσατέ τον ἂν μπορεῖτε...

Μήπως καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ποὺ γράφηκε στὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, ἀλλὰ καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Πίστην ὅπως τὴν διεσάφησαν οἱ Ἅγιοι Θεοφόροι Πατέρες τὰ ἐκτιμοῦμε ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες; Πῶς τότε νᾶχουμε εὐλογία;

(Δὲν γνωρίζομεν δυστυχῶς τὸν κ. Κέλγι, ἀλλ' αὐτὸς θὰ μᾶς γνωρίζῃ ὡς φαίνεται καλῶς).

Μιά φωτογραφία ἐνὸς ἀγαπημένου σας προσώπου ἢ φωτογραφία ἐνὸς τοπείου ποὺ βγάλατε μόνοι σας, μετ' τὴ συνεργασία μου γίνεται Πορτραῖτο ἢ Πίνακας. Ἔργα Τέχνης ποὺ θὰ στολίζει αἰώνια τὸ σπίτι σας.

Τιμὲς ἀπίθανα συγκαταβατικῆς

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΔΕΡΜΑΤΑΣ

Παλαιὸ Μικρὸ Χωριό: Τηλ. 41 221

Ἀθήνα ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου ἕως 10 Μαρτίου:

Κ. Ἀθανάτου 51, Τερψιθέα Γλυφάδας: Τηλ. 89 40 022

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Ἡ μνημόνευση προσφιλῶν προσώπων στὴ στήλη αὐτὴ γίνεται μόνο με φροντίδα τῶν οἰκείων των, οἱ ὁποῖοι ἂν τὸ ἐπιθυμοῦν, θὰ πρέπει νὰ φροντίζουν νὰ μᾶς δίνουν ἔτοιμο τὸ κείμενο ἢ τὰ ἀπαραίτητα βιογραφικὰ στοιχεῖα καὶ μιὰ φωτογραφία.

ΒΑΓΙΑΣ ΕΛ. ΠΛΑΚΑΣ (1904-1981)

Τὸν περασμένο Ὀκτώβρη (1981) μιὰ ἀκόμη καλοκάγαθη μορφή τοῦ χωριοῦ μᾶς ἄφησε χρόνους. Πρόκειται γιὰ τὸν Βάγια Ἑλ. Πλάκα, πού διατηροῦσε καφενεῖο στὸ νέο Χωριό καὶ πέθανε σὲ ἡλικία 76 ἐτῶν. Πρὶν ἀπὸ τὴν κατολίθθη-

ση, ὡς γνωστό, εἶχε τὴν ἐκμετάλλευσή τοῦ ξενοδοχείου στὸ παλιό χωριό.

Ὁ Βάγιας Πλάκας ὑπῆρξε γνωστός ἐστίατορας τῆς Λαμίας «ΒΟΣΤΩΝΗ» (πλατεία Λαοῦ), πράγμα πού συνετέλεσε, ὅπως ἔλεγε, στὴ διάρκεια τῆς Κατοχῆς νὰ μπορεῖ νὰ στέλνει στὰ κλεφτὰ φαγητὰ στοὺς Μικροχωρίτες καὶ ἄλλους πατριῶτες πού οἱ Ἱταλοὶ κι ἀργότερα οἱ Γερμανοὶ κρατοῦσαν στὶς φυλακὲς τῆς Λαμίας. Ὁ φιλεὺςπλαχνος καὶ φιλότιμος Βάγιας ἦταν ἕνα πραγματικὸ ἀποκοῦμπι καὶ παρηγοριά γιὰ ὅποιον Μικροχωρίτη πήγαινε στὴ Λαμία τὰ χρόνια ἐκεῖνα τὰ δύσκολα.

Ὁ Βάγιας Πλάκας ὑπηρέτησε τὴ στρατιωτικὴ του θητεία στὸ Πολεμικὸ Ναυτικὸ 1928-30 (μοναδικὴ ἴσως περίπτωση ὀρεσίβιου Εὐρυτάνα) καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσή του μαρκάρησε σὲ θαπὸρι με ἀπώτερο σκοπὸ νὰ φτάσει στὴν Ἀμερική.

Ὡς γόνος κι αὐτὸς τῆς «Κυρτσοφωληᾶς» περηφανευόταν συχνά, λέγοντας, ὅτι τὸ σπιτί τῆς μάνας του (Πλακο-Λευτέραινα) μιὰς ἀπὸ τὶς ἑπτὰ κόρες τοῦ Κυρτσογιάννη, ἦταν αὐτό, στὸ ὁποῖο φιλοξενήθηκαν ὁ Ὀθωνας καὶ ἡ Ἀμαλία ἀπὸ τὸν προπάππο του καπετὰν Κυρτσονικολάκη, γνωστὸ στὴν περιοχὴ ἀπόμαχο καὶ πρόκριτο ἀγωνιστὴ τοῦ 1821.

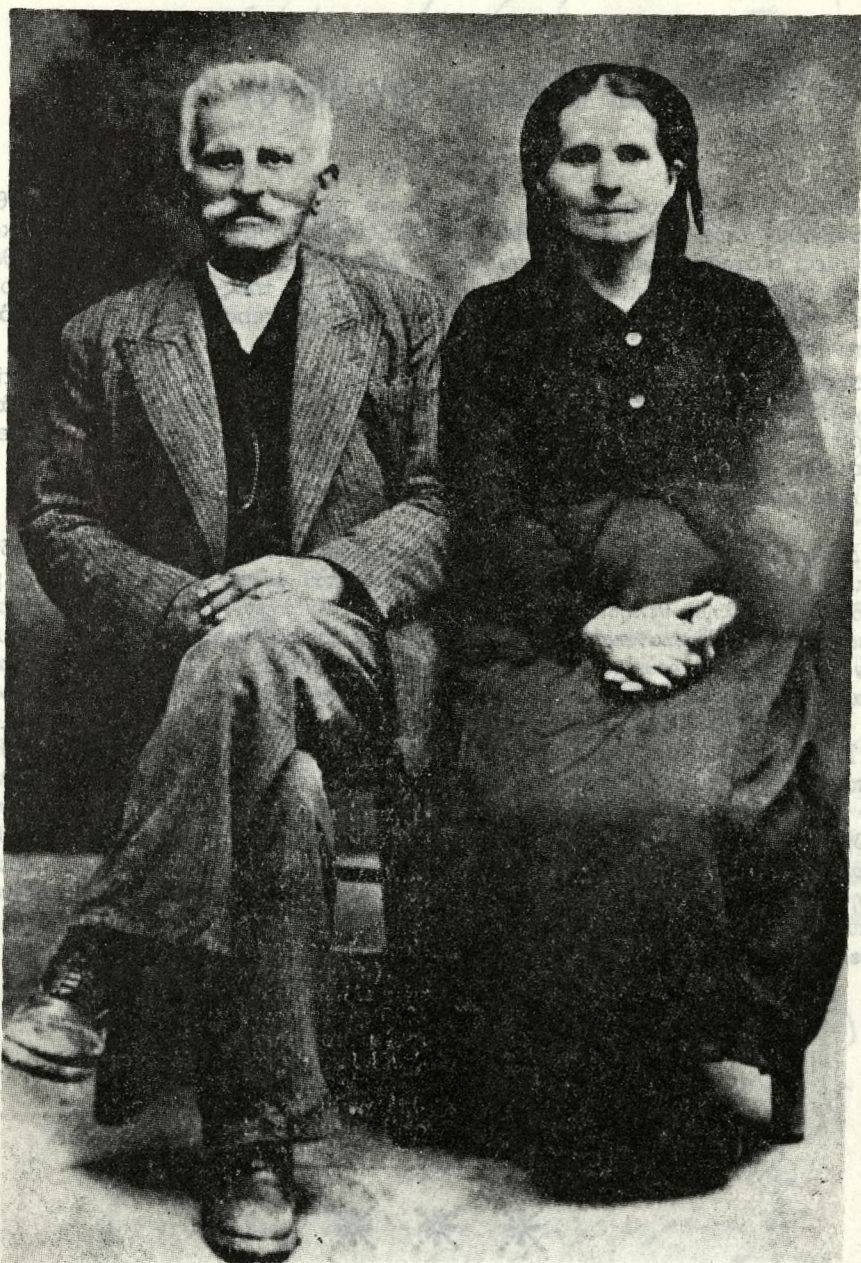
ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Παλιὲς φυσιογνωμίες τοῦ χωριοῦ μᾶς, οἱ γραφικοὶ τύποι, οἱ ἄνθρωποι πού διακρίθηκαν γιὰ τὴ δράση τους στὰ κοινὰ ἢ βοήθησαν στὴν προκοπὴ καὶ προβολὴ τοῦ χωριοῦ μᾶς μ' ἄλλα λόγια αὐτοὶ πού ἡ μνήμη τους εἶναι ἀκόμη ζωντανὴ ἀνάμεσα στοὺς συγχωριανούς μᾶς θὰ παρουσιάζονται κατὰ καιροὺς ἀπὸ τὴ στήλη τούτη.

Ὅσοι θέλουν μποροῦν νὰ προτείνουν ἢ ἀκόμα νὰ μᾶς προμηθεύσουν με σχετικὰ βιογραφικὰ σημειώματα καὶ φωτογραφίες ἐκείνων τοῦ κατὰ τὴ γνώμη τους ἱκανοποιοῦν τὶς ἀπαιτήσεις γιὰ μιὰ τέτοια παρουσίαση.

Εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Δημήτριο Πέτσικα πού χάρισε μιὰ παλιὰ φωτογραφία τῶν γονιῶν του. Ὁ πατέρας τοῦ κυρίου Πέτσικα Χαράλαμπος, ὅπως θὰ θυμοῦνται οἱ παλιοί, ἦταν ὁ «φραγκοράφτης» τοῦ χωριοῦ, ἀλλὰ καὶ περίφημος πρακτικὸς γιατρός γιὰ σπασίματα, βγαλίσματα ἀνθρώπων καὶ ζώων, ἀλλὰ καὶ γιὰ πολλὲς ἀρρώστειες γιὰ τὶς ὁποῖες εἶχε πάντοτε τὴν κατάλληλη θεραπευτικὴ συνταγή! (βλ. σ. 53)

Ο Χαρ. Πέτσικας με τη γυναίκα του

26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Ο Χαρ. Πέτσικας με τη γυναίκα του.

Ο Χαρ. Πέτσικας με τη γυναίκα του

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Όπως είχαμε υποσχεθεί σε προηγούμενο τεύχος, στο Περιοδικό μας θα δημοσιεύουμε διάφορα χειρόγραφα κείμενα, όπως συμβόλαια, συμφωνητικά, μαρτυρίες, πιστοποιητικά κ.λπ., που έχουν θέβαια ιστορική μόνο αξία. Βοηθάνε όμως τη μνήμη των παλαιότερων και ενημερώνουν τους νεώτερους για πρόσωπα και πράγματα του Μικρού Χωριού και του ευρύτερου χώρου (Ποταμιά—Καρπενήσι).

Δημοσιεύουμε σήμερα δύο τέτοια έγγραφα, που ανήκουν στο αρχείο της οικογένειας Γ. Δημοπούλου και αναφέρονται το ένα στα 1863 και το άλλο αργότερα σε δικαιοπραξίες των προγόνων του κ. Γ. Δημοπούλου, τον οποίο ευχαριστούμε που σκέφθηκε να μας τα δώσει για δημοσίευση.

Ακολουθούν ατούσια τα δύο κείμενα:

«Διὰ τοῦ παρόντος πωλητηρίου ἐγγράφου δηλοποιῶ ὁ ὑποφαινόμενος Παπαδημήτριος Ἀλαρίσος, κάτοικος τοῦ Χωρίου Μεγάλου τοῦ Δήμου Καρπενησίου, ὅτι μὲ σπουδαίαν καὶ ἀληθῆ θέλησίν μου πωλῶ τὸν ποτιστικὸν ἀγρὸν μου κείμενον εἰς θέσιν Στασιά ἀπὸ τὸν αὐλακαν καὶ ἀπάνου τῆς περιφερείας τοῦ Χωρίου Μικροῦ συνορευόμενον γύρωθεν μὲ ἀγρούς τῶν γανοταίων, Δημητρίου Καζάκου, Ἀντριτσστέργαιναν, καὶ αὐλακαν προσηλίου καὶ μὲ ἀγρὸν Ἰωάννη Γιοθανοπούλου, διὰ δραχμιάς τριακοσίας (ἀριθ. (300) πρὸς τὸν Γεώργιον Κ. Μαστρογεωργόπουλον, κάτοικον τοῦ Χωρίου Μικροῦ τοῦ Δήμου τούτου πρὸς τὸν ὁποῖον πωλῶ τὸν εἰρημῆμον ἀγρὸν ἐλεύθερον παντὸς χρέους, ὑποθήκης καὶ κληρονόμου, δι' ἧς παραδέχεται τὴν ἀγοραπωλησίαν ταύτην ἄνευ παραμικρᾶς ἀναβολῆς μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος καὶ ἀποξενοῦμαι παντὸς δικαιώματος ἐκ τοῦ εἰρημῆμον πωληθέντος ἀγροῦ μου καὶ ἀποκαθίσταται ὁ ἀγοραστὴς ἰδιοκτῆτης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος. Δι' ὃ συνετάγη τὸ παρὸν πωλητήριον ἐγγράφον ὑπογραφομένον παρ' ἐμοῦ τοῦ πωλητοῦ καὶ τῶν παρόντων μαρτύρων καὶ ἀποφίόμενον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ρηθέντος ἀγοραστοῦ ἵνα τοῦ χρησιμεύσει ὅπου δεῖ.

Ἐν Μικρῷ Χωρίῳ τῇ 20 Μαρτίου 1863

Ὁ Πωλητὴς
ΠαπαΔημήτριος Ἀλαρίσος

Οἱ Μάρτυρες
Κολοβός, Κυρίτσης, Δ. Κομπορόζος

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is dense and covers most of the page. It appears to be a personal or official communication, possibly related to a date mentioned as 1884. The handwriting is somewhat faded and difficult to decipher in many places. There are some legible words and phrases, such as "Handwritten text", "1884", and "Handwritten text". The text is written in a cursive style, characteristic of the late 19th century. There are some faint markings and a circular stamp or seal at the bottom of the page.

ΜΑΝΘΟΣ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΣ Ε. Π. Ε.

ΟΔΟΣ ΒΟΥΡΝΑΖΟΥ 8 - ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ - ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛ. 6460.783 6427.591 6469.446

ΑΠΟΘΗΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΔΕΚΤΕΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΩΣ - ΚΕΡΑΙΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ - ΚΟΥΖΙΝΕΣ - ΨΥΓΕΙΑ
ΘΕΡΜΑΣΤΡΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ - ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΗΡΕΣ ΚΟΥΖΙΝΩΝ

ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

10 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΩΤΟΙ ΣΕ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Γ. ΠΛΑΚΑΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ — ΣΧΕΔΙΟΥ —

- ΓΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ
- ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ
- ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
- ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
- Κ.Α.Τ.Ε.Ε.
- ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
- ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
- ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΩΝ
(ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ & ΞΕΝΩΝ)

ΟΛΙΓΟΜΕΛΗ ΤΜΗΜΑΤΑ • ΕΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

«ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ Γ. ΠΛΑΚΑ»
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 49 ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΤΗΛ. 522.30.22, 52.44.011, 88.19.483

ΤΥ

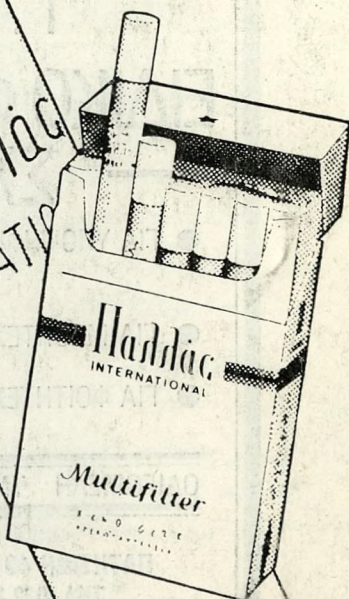
multifilter

ο πιο αποτελεσματικός
συνδυασμός
διαφορετικών
φίλτρων στο

Παλλάς
INTERNATIONAL

- τέλειο
φιλτράρισμα
- καθαρώτερο
κάπνισμα

Αποκλειστικότης του Έλβετικού οίκου
BAUMGARTNER